

Sadjarji na usodnem razpotju

Kako se organizirati in kako prodajati? - Brežičani se morajo še v maju odločiti o odkupu hladilnice - Med kupci tudi Tron, ki ponuja sadjarjem sodelovanje

ARTIČE - Posavski sadjarji pričakujejo dobro letino, zato jih že sedaj skrbi, kako bo stekla prodaja. Kljub negotovi prihodnosti so letos zasadi-li veliko novih sadik, tako da bodo prav kmalu pridelali 45 odst. vsega slovenskega sadja. Večino lanske letine so že prodali. Vse, kar se ni dalo tržiti preko krškega Agrokombinata in brežiške Kmečke zadruge, so sadjarji prodajali sami. Sadjarji, ki se združujejo v Sadjarskem društvu Posavja, ugotavljajo, da se morajo predvsem dobro organizirati, če želijo uspeti.

Na zboru, ki je bil preteklo soboto v Artičah, je okrog 60 članov razpravljalo o bodoči organiziranosti in o možnosti odkupa brežiške

• Za hladilnico se menda že zanima več različnih kupcev, vendar imajo prednost pri nakupu domači sadjarji. Ti morajo še v maju sprejeti odločitev in zbrati vsaj 400.000 mark predplačila, kolikor nujno potrebuje zadruga, da bi vrnila najbolj neugodne kredite. Zato so sadjarji imenovali pogajalsko skupino, ki naj bi se pogajala z zadrugo o ceni hladilnice. Menijo namreč, da je zaradi njihovega članstva v Agrarii - TOK v času izgradnje tretjina hladilnice že njihova, zato bi morali dokupiti samo še dve tretjini. Skupina naj bi ugotovila dejansko tržno vrednost objekta, se pozanimala o hipotekarnih kreditih in čigava sploh je hladilnica, saj je vanjo vlagalo še 12 drugih podjetij, ki imajo po nekaterih podatkih 20-odst. delež.

in pozneje tudi krške hladilnice. Kmečka zadruga Brežice, ki ji grozi stečaj, se je namreč odločila za prodajo novega objekta, v katerem je prostora za 2000, v hladilnem delu pa za 400 ton blaga. Uradna ocena vrednosti hladilnice je 3,2 milijona mark, vendar v zadrugi pričakujejo, da bodo zanjo lahko iztržili največ 1,8 milijona.

Odločitev o nakupu hladilnice bo morala biti hitra, saj se zdaj tudi sadjarji že bojijo, da jo bo drugače kupil kakšen preprodajalec sadja. Če bi se to zgodilo, bi sadjarji kaj kmalu morali zgraditi svojo hladilnico. Čep-rav člani Sadjarskega društva Posavja omenjajo negotovost, ali prodajati sami ali se združevati v zadrugo, pa njihove težnje po združevanju in zanimanje za skupno prodajo in za nakup hladilnice kažejo, da so to negotovost v bistvu že presegle. Zato pa je po sobotnem sestanku pred njimi nova.

Peter Jankovič je posavskim sadjarjem ponudil predlog, da bi hladil-

nico odkupilo podjetje Tron. Sadjarji bi si zaradi prednostne pravice do odkupa pri Tronu lahko s pogodbo zagotovili svoje interese, zato pa bi breme odkupa in hipotek padlo z njihovih ramen. Sadjarji so podvomili, da bi ta hladilnica lahko služila obojim, saj ima premalo zmogljivosti. Kljub temu so odšli z zбора z

novi dilemo: če odkupijo hladilnico, kdo bo upravljal z njo in skrbel za dobro poslovanje? Bodo to zmogli sami ali pa bi bilo vendarle boljše posel prepustiti podjetju, kakršno je npr. Tron, in si svoje interese zagotoviti z dobro pogodbo?

B. DUŠIČ-GORNIK

ODLOČITEV JE NJIHOVA - Za zdaj breme najtežje odločitve nosijo brežiški sadjarji, a poznavalci pravijo, da ne bo dolgo, ko bodo tudi Krčani na istem. (Foto: B. D.-G.)

“Vihar” je odpihnil pol ZPM

Štiri desetletja Zvez prijateljev mladine - Milan Kučan: Nobena druga ustanova jih ne more nadomestiti

LJUBLJANA - “Mogli bi najti veliko utemeljitev, da si Zveza prijateljev mladine Slovenije tudi v novem času in razmerah uspešno išče svoj prostor delovanja kot pomembna civilna ustanova, ki je ne uravnava jo politični, ne ideološki, ne strankarski interesi, zato ker ne priznava višjega interesa, kot je dobrobit otroka,” je minuli četrtek na začetku svojega govora ob 40-letnici Zveze prijateljev mladine Slovenije povedal slavnostni govornik, predsednik Slovenije Milan Kučan, in nadaljeval: “Mnogi programi te organizacije si zaslužijo vse priznanje zaradi svoje humane funkcije, pa naj gre za množično gibanje bralne značke, otroški parlament, telefon v sili ali skrb za zdravje, socialno varnost in letovanje otrok. Marsikaj, kar uspešno počnejo aktivisti Zveze prijateljev mladine, ne more, vsaj tako uspešno ne, opravljati nobena druga ustanova. Nenazadnje gre za specifične naloge pri spo-

štovanju človekovega dostojanstva in človekovih pravic v sodobnem civiliziranem svetu, na kar nas zavezuje Konvencija o otrokovih pravicah in drugi mednarodni dokumenti. Država in narod, ki ne znata poskrbeti za svojo mladost, se odkrežeta svoje prihodnosti.”

Že dopoldan je bila v prostorih iste stavbe skupščina te organizacije. Soglasno so delegati vseh občinskih zvez ugotovili, da so končno prestali “vihar”, ki je v oblikovanju nove države kot nepotrebne ukinitel več kot dvajset delujočih občinskih zvez, tako da jih danes po slovenskih mestih deluje le še 36. Dr. Ludvik Horvat, ki so ga ponovno izvolili za

• Priznanja ob 40-letnici so med Dolenjci prejeli: Francka Malešič iz Metlike, Janez Pavlin iz Novega mesta, Rezi Pirc iz Krškega, Jože Zupan iz Trebnjega, OŠ Podzemelj in Metlika, VVO Metlika ter OZPM iz Novega mesta in Metlike. Podelili so tudi zlate značke te organizacije. Dobil so jih: Dušan Vodlan iz Krškega, Jože Jazbec, Bojan Pureber, Dragan Gajič, Ana Lečevski in Slavka Kristan, vsi iz Novega mesta, ter Vladka Škof in Toni Gašperič iz Metlike. Janez Pavlin je bil izvoljen za člana sveta skupščine ZPM Slovenije in bo v tem organu zastopal Dolenjsko.

predsednika, je med glavne letošnje naloge uvrstil ustrezno zakonodajo, delo komisije za zaščito otrokovih pravic. S posebno pozornostjo bodo še naprej razvijali popularni “telefon za otroke”, ki naj bi s pokroviteljstvom PTT postal brezplačen. Aktivisti ZPM za otroke osnovnih in srednjih šol zahtevajo brezplačen topli obrok, letos naj bi izdali tudi zbornik o vsem, kar zanima otroke in njihove starše.

J. P.

Zastopal slovenske Rome

Dolenjski Rom Bojan Tudija je bil predstavnik slovenskih Romov na 2. evropski romski konferenci

NOVO MESTO - Konec prejšnjega meseca je v Snagovu pri Bukarešti v Romuniji potekala 2. romska konferenca, na kateri so se zbrali Romi iz večine evropskih držav in strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanji etničnih skupin in narodnosti ter posebej z romsko problematiko. Konferenca se je kot predstavnik dolenjskih in slovenskih Romov udeležil Bojan Tudija, spremljala pa sta ga prevajalec Jože Berus in snemalec novomeške kablanske televizije Jože Hartman.

Konferenca je po plenarnem zasedanju potekala v treh delovnih skupinah, na katerih so se ukvarjali s socialnimi, izobraževalnimi in ekonomskimi problemi Romov, s človekovimi pravicami in diskriminacijo Romov ter s statusom Romov kot interteritorialne manjšine in s stand-

Po viharju mesec predaha za sevniško TSS

V.d. direktorju so omogočili vstop v podjetje

SEVNICA - Po 6 ur dolgih, deloma zelo burnih, a tudi mučnih pogajanjih med predstavnikoma republiškega sklada za razvoj Eldo Širclja, ki prevzema vodilno vlogo v upravnem odboru Tehnoloških sistemov Sevnica, in Nijazom Smajičem ter razširjenim stavkovnim odborom TSS so v ponedeljek le sprejeli 9 sklepov, ki začasno “umirjajo žogo” in napete razmere v TSS.

Kolektiv, kjer je zaposlenih 60 delavcev, 16 delavcev pa je v.d. direktor Milan Senica poslal med trajne presežke, je zrevoltiran zaradi zamude pri izplačilu plače za marec in večjega deleža izplačila plače v obliki bonov, kot je Senica poprej obljubil, 30. aprila prepovedal Senici, ne pa tudi njegovim sodelavcem, vstop v podjetje. Delavci so zatrjevali, da je TSS dobra firma, da so še do septembra lani imela dovolj dela, potem pa naj bi bivši direktor Dušan Borštar bolj zaradi lastnih interesov prikazal izgubo in nujnost podpisa pogodbe s Korzetovim skladom. Delavci so zahtevali, naj SDK opravi revizijo lanskega zaključnega računa, ker sumijo, da je pritečen, radi pa bi, da bi sklad razdril pogodbo, s katero

• Eden pomembnejših sklepov za delavce je nedvomno ta, da vsaj v teh 30 dneh Senica ne sme ugovarjati trajnih presežkov in ne sme delavcev TSS niti njenih osnovnih sredstev prerezoprejeti v korist svoje firme Lucia. Plača za april mora biti do 25. maja, sklad pa je predlagal Senici, naj omogoči nadaljnje vnovčevanje bonov v trgovinah Lucie, ki pomenijo razliko OD za marec.

je postal lastnik TSS, o čemer pravni izvedenec sklada Smajič ni hotel dosti slišati.

Delavci TSS so v torek dopoldne vendarle potrdili sklepe s ponedeljkovih pogajanj, kot nujen konsenz in kompromis v sedanjem trenutku agonije TSS. S tem je Milanu Senici podaljšal mandat v.d. direktorja za največ 30 dni in mu je ponovno omogočen vstop v podjetje. Vsako ponudbo oz. pogodbo, ki jo bo sprejel, mora posredovati UO TSS oz. Eldi Širclju v pregled, Šircljeva bo spremljala potek dela v računovodstvu in bo imela nadzor nad financami v TSS.

P. PERC

OPRAVIČILO ZA DVE ZAMENJAVI SLIK

V prejšnji številki Dolenjskega lista so pri montaži časopisa na 2. strani v anketi zamenjali fotografiji Jožeta Mihelčiča in Franca Mihelčiča, na 4. in 7. strani pa fotografiji Jožeta in Jurija Bizjaka. Prizadetim in bralcem se za napaki, ki ju ni zagrešilo uredništvo, opravičujemo. Uredništvo DL

• Kolikor višje je človek, toliko večje ovire so zanj potrebne, da bi brzdali njegovo samovoljo. (Freitag)

• Živeti z lastno državo je težje, kot smo si predstavljali. (Kučan)

• Demokracija se ne gradi na vnaprejšnjem zaupanju, ampak na vnaprejšnjem nezaupanju. (Miheljak)

• Vse veliko in zlahtno je enostavno. (Keller)

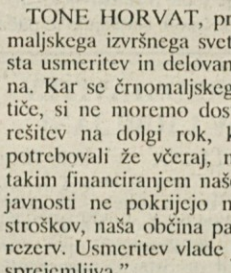
naša anketa

Vladinih prvih sto dni

Slovenska vlada je v prvih sto dneh dosegla kar nekaj uspehov na denarnem področju, zmanjšala je inflacijo na vsega odstotek, lahko se pohvali z nekaterimi uspehi na mednarodni ravni. Marsikje ji delo ni šlo od rok, kot bi pričakovali, kar kažejo nekateri kazalci. Tako nazadujeta industrijska proizvodnja in izvoz, medtem ko se ob zamrznjenih plačah apetit države prej večja, kot zmanjšujejo. Pričakovani o učinkovitem lastnjenju in o krepitvi pravne sistema, ki naj bi preprečil divjo privatizacijo, vlada doslej ni izpolnila. Stoti dan po prevzemu dolžnosti vlada tudi še ni poznala recepta za zmanjšanje brezposelnosti. Kolikor bi za vsa odprta vprašanja že znala poiskati odgovore, za to niti ni imela veliko časa, saj ga je veliko porabila za razprave okrog različnih afer. Od afer lahko živi visoka politika, ne more pa večina državljanov. Tej večini tudi niso mar zagotovila, da delajo Drnovšek in ministri učinkovite dolgoročne programe za bodoči razcvet Slovenije. Državljanji hočejo dobro vlado zdaj.

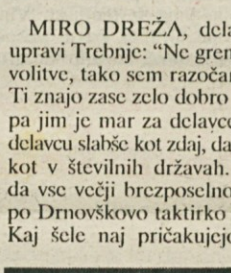
MILAN TRAVNIKAR, sekretar metliške občinske skupščine in izvršnega sveta: “Strokovnosti vladi ne bi mogel oporekati. Močna sta predvsem gospodarski in finančni resor. Ukrepi za večji finančni in gospodarski red, ki jih je moral uvesti predsednik, so neprijetni. Če bo vlada vztrajala na tej poti in če ne bo hudih socialnih pretresov, lahko na daljši rok pričakujemo izboljšanje stanja.”

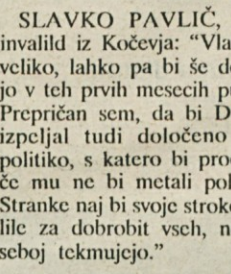
TONE HORVAT, predsednik črnomaljskega izvršnega sveta: “Na splošno sta usmeritev in delovanje vlade pravilna. Kar se črnomaljskega gospodarstva tiče, si ne moremo dosti pomagati od rešitev na dolgi rok, ki bi marsikaj potrebovali že večeraj, ne šele jutri. S takim financiranjem naše družbene dejavnosti ne pokrijejo niti materialnih stroškov, naša občina pa nima nobenih rezerv. Usmeritev vlade je za nas težko sprejemljiva.”

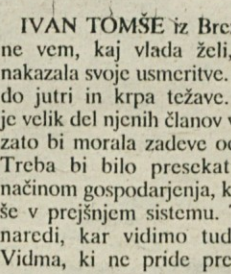
FRANC MIRT, delavec v Tehnoloških sistemih Sevnica: “Meni in mojim sodelavcem je po 100 dnevih nove Drnovškove vlade še slabše kot prej. Ne rečem, da je vsega kriva prav ta vlada, saj se na politiko tudi ne spoznam. Mislim pa, da bi vlada lahko vplivala na Korzetov sklad, kamor nas je na limanice pripeljal prejšnji direktor, da bi več naredil za našo prihodnost, ne pa, da nas hoče poceni prodati nekemu trgovcu.”

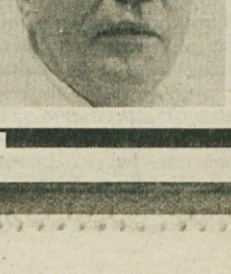
MIRO DREŽA, delavec v občinski upravi Trebnje: “Ne grem več na nobene volitve, tako sem razočaran nad politiki. Ti znajo zase zelo dobro poskrbeti, malo pa jim je mar za delavce. Nikoli ni bilo delavcu slabše kot zdaj, da je manj zaščiten kot v številnih državah. Še huje je to, da vse večji brezposelnosti in bedi tudi po Drnovškovi taktiki ni videti konca. Kaj šele naj pričakujejo mlajši!”

SLAVKO PAVLIČ, vojaški vojni invalid iz Kočevja: “Vlada je naredila veliko, lahko pa bi še dosti več, če bi jo v teh prvih mesecih pustili pri miru. Prepričan sem, da bi Drnovšek lahko izpeljal tudi določeno gospodarsko politiko, s katero bi prodrl v Evropo, če mu ne bi metali polen pod nogo. Stranke naj bi svoje strokovnjake zaposlile za dobrobit vseh, ne pa da med seboj tekmujejo.”

IVAN TOMŠE iz Brežice: “Še večino ne vem, kaj vlada želi, saj javno ni nakazala svoje usmeritve. Dela od danes do jutri in krpa težave. Bojim se, da je velik del njenih članov vpleten v afero, zato bi morala zadeve odpreti javnosti. Treba bi bilo presečkati z mafijskim načinom gospodarjenja, ki ima korenine še v prejšnjem sistemu. Tega vlada ne naredi, kar vidimo tudi na primeru Vidma, ki ne pride pred sodišče.”

JANEZ ŠTRBENC, pedagog v osnovni šoli Bršljin: “Vlada je sicer uspešno krotila inflacijo. Mirno pa opazuje, kako usiha izvoz in kako je vse več ljudi brez dela. Činca s privatizacijo in z aferami preprečuje, da bi prišle na dan še hujše afero. Moti me, da je v parlamentu pomembnejša pripadnost stranki kot strokovna usposobljenost. Če bi imel moč, bi celotni vladi za prvih sto dni napisal nezaupnico.”

Ljubljansko pismo

Turistična sezona je še v “božjih rokah”

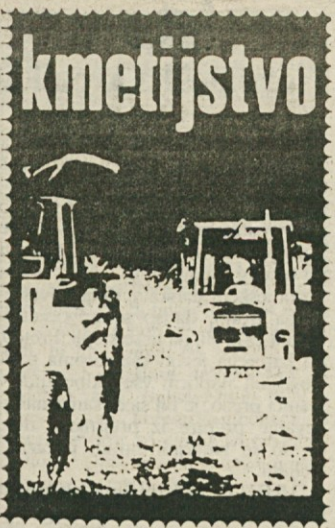
Kaj bo s slovenskimi počitniškimi domovi?

LJUBLJANA - Sosodnja Hrvaška preživlja hudo gospodarsko in socialno stisko. Na njenih tleh še vedno divja vojna, v javnih zgradbah in pri družinah se stiska na stotisoče beguncev, proizvodnja in trgovina vztrajno upadeta. Nič čudnega, če hrvaški dinar izgublja vrednost še veliko hitreje kot nekdanji jugoslovanski. Zasluzki zaposlenih so zdrsili že pod 100 DEM mesečno.

Vsaj malo bi razmere na Hrvaško lahko omilila ugodna turistična sezona - če v turističnih krajih ne bo beguncev in če bodo cene za Evropejce (tudi za Slovence) vabljive. In tako se že ve, da cene turističnih storitev v obmorskih hrvaških mestih ne bodo pretirane, pri selitvi beguncev iz turističnih krajev pa se zatika. Večina jih noče iz Istre, zato tudi ni jasno, ali bodo slovenski delavci, ki imajo sindikalne domove ob hrvaški obali, letos morje videli ali ne. Iz pisanja v časopisih je moč sklepati, da Hrvatov pred glavno turistično sezono ne bo uspelo preseliti beguncev iz Istre in druge svoje obale kam v notranjost.

Hrvaško ministrstvo za delo in socialno skrb je 4. marca letos poslalo slovenskemu veleposlanstvu

VINKO BLATNIK

Kmetijstvo

PO 1. JUNIJU BO STROŽJE

LJUBLJANA - Države Evropske skupnosti so z majem resda odpravile embargo na uvoz mesa, živine, mesnih in mlečnih izdelkov, potem ko niso ugotovile, od kje okužbe s slinavko in parkljevko - pripravljajo pa zaostrene pogoje za uvoz, ki bodo našo živinorejo prav tako močno prizadeli. Do 1. junija naj bi namreč kupovali od nas še pod starimi pogoji, po tem datumu pa le še pod novimi. Tako bomo morali vsako žival, ki bo namenjena izvozu, oštevilčiti ter imeti v karanteni najmanj 14 dni, za desetino vseh izvoženih živali pa bo potreben tudi serološki pregled. Samo oprema za te preglede bo veterinarsko upravo stala 800.000 DEM.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

V ponedeljek so na tržnici veljale naslednje cene: domača neškropljena jabolka 40 tolarjev, zabor jabolk 800, jajca 12, šopek sadik zelja 100, sadika paradižnika 30, sadika paprike 40, merica berivke 100, radič 50, sirček 300, velika škodelica smetane 400, šopek šmarnic 35, špinača 100, suho sadje 200, slivovka 450, fižol 150 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so jabolka veljala 30, kivi 123, banane 126, korenje 139, cvetača 169, fižol 124, orehi (neoluščeni) 441 tolarjev. Pri Deladinju so bile banane 100, kumare 180, solata 120, paradižnik 240, slive 250, lubenica 290, dinje 430, španske pomaranče 90, čebula 80, mladi krompir 100, krompir 40, jabolka 50 in pomaranče 55 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni redni tedenski sejmi so prodajalci pripeljali 249 do tri mesece starih in 42 starejših prašičev. Prvih so prodali 135 po 280 do 300 tolarjev, drugih pa 26 po 180 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Gnojevka kot primer

Ali je kmetijstvo v resnici toliko krivo za onesnaževanje okolja, kot ga obtožujejo? So gnojila, pesticidi in zlasti herbicidi res tako nevarni? Ali je sploh mogoče shajati brez njih? Odgovori na ta vprašanja niso preprosti. Raziskave kažejo, da kmetijstvo ni poglavitni krivec in da naravo mnogo bolj onesnažujeta industrija in promet, kar pa ne pomeni, da je povsem nedolžno in nevarno. Da intenzivno kmetijstvo tudi v naših razmerah pomeni nevarnost za naravno okolje, dokazuje že naslov študije o slovenski razvojni strategiji, ki jo je pripravilo ministrstvo za kmetijstvo: "Okolju prijazno in učinkovito kmetijstvo".

Gre za dve na videz nezdružljivi stvari. Če hočemo povečati produktivnost in učinkovitost kmetijstva, moramo porabiti več gnojil in zaščitnih sredstev, s tem pa bolj ogrozimo svoje naravno okolje. Vendar v tem pogledu v Sloveniji k sreči še nismo dosegli kritičnega praga. Vsaj v povprečju ne. Povprečna slovenska kmetija ima le 5,9 ha skupne zemlje, od tega manj kot pol obdelovalne, v zasebnem kmetijstvu pa prevladuje ekstenzivno pridelovanje.

Tla so onesnažena tedaj, kadar vsebujejo toliko škodljivih snovi, da se zmanjša njihova samočiščevalna sposobnost, hkrati pa se slabšajo fizikalne, biološke in kemične lastnosti. Vse to slabo vpliva na rast in razvoj gojenih kmetijskih rastlin, onesnaži pa lahko tudi podtalnico in pridelke. Takih primerov je zaenkrat še kaj malo, vnaprej pa se jim je mogoče izogniti z upoštevanjem zakonskih predpisov in strokovnih zahtev.

Kot primer naj navedemo ta čas največjo nevarnost - gnojevko. Pri zelo intenzivnem gnojenju z njo pa tudi z mineralnimi gnojili se lahko dušik izpere z območja rastlinskih korenin v podtalnico. Govorimo o onesnaženju pitne vode s škodljivimi nitrati. Vendar se temu lahko izognemo, če trosimo gnojila le med rastjo in v količinah, ki jih rastline lahko porabijo. Torej gnojevke ni dovoljeno razvažati na nezasejane njivske površine in zunaj vegetacijske dobe, pa tudi ne na zemljišča, ki so nasičena z vodo. Njena uporaba je opredeljena s posebno uredbo, velja pa tudi zlato pravilo, da je treba rejo živine prilagoditi razpoložljivim površinam za krmo in da obremenitev ne sme preseči 3 glave velike živine na hektar.

Inž. M. LEGAN

Naše vino za japonskega cesarja

Razprava o slovenskem vinogradništvu in vinarstvu - Zakon o vinu naj bi zaščitil poštenega in dobrega vinogradnika in vinarja ter seveda potrošnika

SEMIČ - Črnomaljska podružnica Slovenske ljudske stranke je prejšnji torek, 4. maja, pripravila v Semiču posvet o slovenskem vinogradništvu in vinarstvu. Napovedani kmetijski minister dr. Jože Osterc zaradi nujnih obveznosti ni mogel priti v Semič, kljub temu pa je bilo tam dovolj pristojnih ljudi, tako prejšnji kmetijski minister mag. Jože Protner, mag. Julij Nemanic, inž. Špela Trpin pa dr. Franc Zagožen. Med poslušalci v polni dvorani semiškega motela je bilo poleg belokranjskih vinogradnikov tudi več vinogradniških in vinarških strokovnjakov.

Pred trtno ušjo je bilo na območju sedanje Slovenije okoli 50.000 ha vinogradov, po trtni uši so jih obnovili in na novo zasadili prek 30.000. Sedaj je v Sloveniji kakih 20.000 ha vinogradov, vseh absolutnih vinogradniških leg je 32.000 ha, a realno v srednjeročnem obdobju v Sloveniji ni moč računati na več kot 25.000 ha vinogradov, kajti poleg zasajanja novih je treba obnavljati še stare vinograde. Strokovnjaki se strinjajo, da je obnova vinogradov v Sloveniji bolj stihijna kot organizirana. "Za dobro slovenskega vinogradništva in vinarstva je treba

najprej ustrezno urediti zakonske dokumente o vinu in vinogradništvu," pravi mag. Protner, "in ta zakonodaja mora biti prilagojena tovrstni evropski, če hočemo naše vino prodajati v Evropi, kjer ga sedaj poznajo le redki strokovnjaki." Vsa leta do slovenske samostojnosti se je slovensko vino na tujih trgih "utapljal" v kakovostno slabšem jugoslovanskem. "V Evropi pa veljajo uveljavljena lega, sortiment in predpisana tehnologija. Ni možno po svoje delati in po evropsko tržiti," je prepričan mag. Protner. Prva usmeritev je v kvaliteto, jasno pa je

tudi, da brez primerne zaščitne politike slovensko vinogradništvo in vinarstvo ne moreta vzdržati.

Mag. Nemanic in inž. Trpinova sta največ govorila o osnutku novega zakona o vinu, ki ga pripravljajo posebna skupina, katere člana sta. Zakon, ki naj bi uvedel tudi novo kategorijo - deželno vino, kar vpelje celo vrsto sprememb, predvideva strokovno inspekcijo s specializiranimi inšpektorji, kajti sedanji zakon o vinu, ki po mnenju strokovnjakov ni tako slab, kot bi ga radi nekateri prikazali, je "padel" ravno pri kontroli, nadzoru.

"Če upoštevamo evropsko storilnost, lahko od slovenskega vinogradništva živi toliko ljudi kot od pridelave mleka," je prepričan dr. Zagožen. "Prva zapoved je seveda kakovost. Pomislimo samo, koliko slovenskega vina bi lahko spilo 120 milijonov Japoncev ob proslavi cesarjevega rojstnega dne!"

Jasno pa je, da brez zaščitne politike slovensko vinogradništvo in vinarstvo ne moreta vzdržati. Vinogradništvo uveljavljene države močno subvencionirajo izvoz vina. Slovenskemu vinogradništvu in vinarstvu, kar bolj ali manj velja za vse kmetijstvo, pa veliko lažje konkurirajo tuji državni proračuni kot pa tuji kmetje.

A. BARTEJL

S FRAČO NAD OBLAKE

Zadnja leta je šlo vse le navzdol. Mreža protitočne obrambe je dobesedno razpadla, radarji so zastareli, po površinah, ki jih pokrivamo iz središča na Lisci, smo svetovni rekerderji. Raket je premalo in strategij ubornih preostankov so se že zdavnaj nehali ubadati s tem, da bi jih prevzeli s strelišča na strelišče. Še lani so govorili, da bi morali nameniti za obrambo proti toči vsaj protivednost ene buteljke vina na hektar, letos pa se bodo s komaj 84 tolarji na hektar, ki jih je namenila država, zadovoljili le s steklenico radenske. Vendar ni vse izgubljeno. Naročilo izvedbenega projekta varovanja za vsa Slovenijo nakazuje, da so se o tem, kaj se bolj izplača, zedinili vsaj na kmetijskem ministrstvu, ki je projekt naročilo. Zdej moramo le še počakati, da bodo podobno storili tudi v parlamentu, da ne bi kmetom naslednje leto spet ponudili v bran pred točo le praznega proračunskega žaklja. Za letos pa je, kot je.

(Kmečki glas)

Maj v zelenjavnem vrtu

Da bo vse poletje na mizi dovolj sveže zelenjave

V tunelih je že dozorela zimska solata, pa tudi tista, ki ste jo imeli čez zimo nepokrito, je oblikovala že kar lepe glavice. Seveda sedaj pobirate tudi v tunele sejane mehkolistne sorte solate - majska kraljica in krhkolisto ljubljansko ledenko. Te sorte solate so lepo zrastle tudi pod vlakninasto folijo (covertan, lutrasil itd.). Da boste imeli skozi vse leto dovolj zelene solate, setev na vsakih štirinajst dni do tri tedne ponavljate. Sorta grek lakes je za setev od srede maja pa vse do konca poletja zelo primerna, ker ne uide v cvet.

V maju lahko pričnete tudi s setvijo poletnih sort endivije, kot so rumena eskariolka, dečkova glava in druge. Ne odlašajte s setvijo radičev za poletno rabo, pa tudi radič za siljenje bo potrebno posejati ob koncu maja.

Pa preidimo od solatnic še k drugim vrtninam. Če še niste posejali korenja, rdeče pese, redkve in posadili krompirja ter fižola, storite to čimprej. Seveda boste lahko sejali korenček in rdečo peso za sprotno rabo še vse do srede junija, za skladiščenje pa bodo pozne setve nekoliko manj primerne. Prav tako lahko v juniju še sejete stročji fižol in si preskrbite sveže stroke vse do jeseni.

Ko bodo ledeni možje in z njimi tudi nevarnost pozebe mimo, boste lahko sadili in sejali tudi toplotno zahtevnejše vrtnine, kot so paradižnik, paprika ter ostale plodovke. Sadite in sejte jih v čimbolj ogreto zemljo. Najhitreje se ogreje lahka humozna zemlja.

Pri kumarah je zelo dobro, če zemljo pod njimi pokrijemo s črno folijo ali če v medvrstne prostore naneseimo debelejši sloj slame, lahko pa kombiniramo folijo in slamo.

Kumare na foliji bodo hitreje rastle ter dale zgodnejši in večji pridelek, ker bodo tla pod folijo toplejša in bolj vlažna. Slama, nanescena v medvrstne prostore, pa prav tako preprečuje izsuševanje zemlje, ustvarja ugodnejšo strukturo zemlje, preprečuje plevel, pa tudi kumarice ob pobiranju niso umazane. Slamo lahko uporabljate tudi za paradižnik in papriko.

Pred samim presajanjem paradižnika in paprike je dobro, da sadike malo učvrstite, čez dan odpirate toplo gredo, če pa jih imate posajene v zabojčkih ali lončkih, le-te čez dan postavite ven. Sadike posadite globoko, saj bo paradižnik pogoljal iz stebela še stranske korenine. Presajen paradižnik in paprika zelo hitro in lepo napreduje, če jih v še vedno muhastem majskem vremenu pokrijemo s prej omenjeno vlakninasto folijo. Pa še to: ob lepi rasti paradižnika ne pozabite, da ga bo potrebno že ob koncu meseca pincirati, to je odstraniti zalistnike.

Inž. CVETKA LAVRIČ

Mleka res preveč?

Mleko je od vseh živil najpogostejše hranilo, kar lahko sklepamo že po tem, da je prva hrana dojenčkov. Človeka spremlja vse življenje in v vsej zgodovini. Kako cenjeno je bilo že v davnini, kažejo tisočletja stare sumerijske glinene ploščice ali pa čudovita stara harfa urške princeze iz Mezopotamije.

Mleko in mlečni izdelki so zaradi bogastva in pravilnega razmerja hranilnih snovi, ki so tudi lahko prebavljive, v zdravi prehrani nenadomestljivi, povrh vsega pa spada mleko glede na biološko in energetsko vrednost med najcenejša živila. Sveže kravje mleko vsebuje v povprečju 87,5 odst. vode, 3,8 odst. maščobe, 3,3 odst. beljakovin, 4,7 odst. mlečnega sladkorja in 0,7 odst. rudninskih snovi.

En sam liter mleka pokrije pri odrasli osebi 22 odst. potreb po energiji, 45 odst. potrebo po beljakovinah, nad 100 odst. potrebo po kalciju, 6 odst. po železu, 40 odst. po vitaminu A, 8 odst. po vitaminu D, 30 odst. po vitaminu B1, 60 odst. po vitaminu B2 in 25 odst. potrebo po vitaminu C. Pri otroku, ki ima še manjše potrebe po hranilih, je odstotek zadovoljive pri nekaterih sestavinah mleka še večji. V mleku je nad 90

RAD(A) IMAM MLEKO

sestavin, ki pripomorejo k njegovi izjemni hranilni vrednosti. (Iz priloge mariborske revije 7 dni o "belem zakladu Slovenije").

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Ni še potrebno splošno redno škropljenje

Kaj kažejo vinogradi

Klici po telefonu in razgovori s posamezniki ter ogledi kažejo različno stanje v vinogradih. Izjemoma je možno najti resnično močno prizadet nasad. Če je to posledica dejstva, da nismo do sedaj nič ukrepali, nas to ne sme posebno presenečati. Najverjetnejši razlog za prizadetost poganjkov bo napad akarinoze oz. trsne kodravosti, najprimernejši pripravek za njeno zatiranje pa je tiodan E-35.

V primeru, če mladice nepravilno rastejo kljub uporabi žvepleno-apnene brozge, moramo razlog poiskati v slabi natančnosti izvedbe škropljenja (uporaba atomizera, škropljenje samo z ene strani, premajhna količina škropiva na poganjek in predvsem prezgodaj izvršeno škropljenje). Zaponniti si je potrebno, da zaščito najbolj potrebujejo poganjki, ki najtežje in zadnji odganjajo. Sedaj lahko v tem primeru takoj še enkrat poškropimo z 2-odst. žvepleno-apneno brozgo.

Možno je, da porast ovira rdeča sadna pršica, ki jo najdemo s pomočjo lupe ali s prostim očesom pretežno na spodnji strani prizadetih lističev. Prizadeti lističi so zaostali v razvoju, vendar niso škodrani. Pregledujemo drugi in tretji listič od osnove, in če jih je več kot polovica napadenih, je potrebno škropiti; ustrezen pripravek je pinoron.

Ponekod se pojavlja koprivna pršica, za katero je značilno, da so mesta, na katerih sesa sok, od zgornje strani lista dobro vidna kot svetličkajoče se rjave pege, in na tem mestu je list škodran. Škropiti je potrebno, če je večji

del poganjkov napaden z večjim številom pršic. Primeren pripravek je pinoron.

Vendar se pojavlja škoda, ki je ne moremo pripisati samo prej navedenim škodljivcem. Lističi ostajajo zelo majhni in žličasto zavilani navzgor ter se postopoma sušijo in odpadajo, poganjek raste naprej, včasih pa se celo posuši. V tem primeru, zlasti če nismo prepričani, za kaj gre, in grozi znatna škoda, je upravičeno uporabiti metasistoks. Ker ta pojav povezuje z pomanjkanjem apna, priporočam še dodatno uporabiti žvepleno-apneno brozgo.

Na osnovi meteoroloških podatkov jutranje temperature še niso nad 11° C in še ne more priti do okužb s peronosporo. Padavine v obliki občasnih ploh praviloma ne morejo omogočiti kalitve trossov, zato še ni potrebno škropljenje proti peronospori. Na legah, za katere vemo, da so posebno ugodne, in kjer se peronospora najprej pojavlja, pogosto natančno opazujemo in šele po prvem pojavu okužbe je čas za škropljenje. Padavine nekoliko povečujejo možnost okužb s črno pegavostjo; če imate težave z njo in očesa ne odganjajo, je koristno poškropiti takoj. Pripravek: dithane M-45 ali mikal v konc. 0,6 odst.

V nekaterih vinogradih so poškodbe, ki niso povzročene s nobeno običajno boleznijo ali škodljivcem. Zato je uporaba škropiva na pamet neupravičena. Svetujem, da se v primeru neznanih razlogov za rjavenje in sušenje listov in poganjkov obračate za nasvet na kmetijsko svetovalno službo svoje občine.

Priporočam, da vestno in čimprej opravite mandanje oz. odstranite odvečne poganjke.

Ker so vinogradi praviloma prebujni, sedaj ne smemo dognojati z dušikom. Izjemno uporabljamo ureo (1-odst.), priporočam pa listna gnojila z mikroelementi.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Zaostajanje je zastrašujoče

Ugotovitve iz razvojne strategije slovenskega kmetijstva - Majhna in razdrobljena posest je največji agrarnopolitični problem slovenskega kmetijstva - Primerjava z Evropo

Slovenija sodi med evropske države z najbolj težavnimi pridelovalnimi razmerami. Značilna je velika gozdnatost, neugoden relief in velik delež travinja. Gozd pokriva več kot polovico površine, po deležu gozda v skupni zemlji smo na tretjem mestu v Evropi, za Švedsko in Finsko.

Več kot 70 odst. kmetijske zemlje je v območjih, kjer so pridelovalne razmere tako ali drugače omejene. Slabše pridelovalne razmere sicer ne onemogočajo kmetijske pridelave, vsekakor pa pomembno zmanjšujejo konkurenčno in prilagoditveno sposobnost slovenskega kmetijstva. To sposobnost zmanjšuje tudi velik delež absolutnega travinja in majhen delež njiv. Zavoljo tega je govedoreja prevladujoča kmetijska dejavnost.

V zadnjih 30 letih se je površina kmetijske zemlje v Sloveniji zmanjšala za 71.000 ha in je leta 1990 znašala 866.000 ha, hkrati pa se je povečala gozdnatost. Najbolj skrbi zmanjševanje površine njiv, ki jih je manj kar 48.000 ha (kar je toliko, kot smo jih včasih zasejali s pšenico).

V zasebni lasti je 83 odst. kmetijske in 88 odst. obdelovalne zemlje. Prevladuje majhna posest, saj je po popisu iz leta 1991 povprečna slovenska kmetija imela le 5,9 ha skupne zemlje, od tega 3,2 ha kmetijske oz. 2,5 ha obdelovalne. Kmetije, ki redijo govedo, so imele v povprečju le 5 glav govedi oz. 3 krave na gospodarstvo.

Zaostajanje za razvito Evropo je zastrašujoče. Povprečna kmetija v Evropski gospodarski skupnosti ima 4-krat več kmetijske zemlje, govedorejska kmetija pa redi v povprečju 6-krat več govedi in 5-krat več krav. Majhna in razdrobljena posest je največji agrarnopolitični problem slovenskega kmetijstva, posledica

tega pa sta majhna produktivnost in skromen dohodek, ki ne zadošča za preživetje.

Na kmetijah dela redno ali občasno 237.000 ljudi, kar 58 odst. pa ima še kako drugo zaposlitev, da se lahko preživi. Splošna izobrazbena raven je izjemno nizka, saj ima le 3 odst. prebivalcev, ki delajo samo na kmetijah, kmetijsko izobrazbo, le 6 do 8 odst. kmetij pa šolane gospodarje. V evropskih deželah je ta odstotek do desetkrat večji.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Skodelica dišeče kave

Kave in kavice, močne in blage, so že skoraj povsod in vsak dan ob vsaki uri. Nekateri jih pijejo, da se pomirijo, poživijo ali zberejo, drugi si s kavo izravnavao nizek krvni pritisk, nekaterim pa ob njih gladko steče pogovor. Torej vzrokov za pitje kave vsekakor dovolj. Ali bo kava, pripravljena iz določene vrste ali mešanice, imela tipičen okus in aromo, je odvisno od njene svežosti. Če je predeloga ali nepravilno hranjena, se ji okus spremeni. Čim bolj je v stiku z zrakom, tem več izgubi aromo. Močnim sončnim žarkom izpostavljena kavna zrna se orose in navzamejo vlage. Kava, ki jo hranimo zraven drugih močno dišečih snovi, se nabere teh vonjav.

ali vrečko po uporabi dobro zapreti. Zaradi vseh teh lastnosti kave je priporočljivo, da jo nabavljamo sproti, in to le manjšo količino.

Na okus in aromo kave vpliva tudi način mletja. Pri mletju z ročnim mlinčkom se razvije najmanj toplote, s pomočjo elektrike pa nastala toplota motorja segreje tudi kavo. Do katere stopnje megljemo kavo, je odvisno od načina pripravljanja. V prah mleta kava je le za pripravo "turške kave". Za ekspresno kavo pa ne sme biti zmleta v prah, ker se pri filtriranju izluži preveč česlovine, ki daje kavi grenak okus. Če je kava preveč grobo mleta, pa voda ne more izlužiti aromatičnih snovi v zadostni meri.

Okusno "turško kavo" pripravimo tako, da zrnje zmeljemo v prah in določeno količino v bakreni posodi prelijemo z mrzlo vodo. Dodamo sladkor v prahu in zavremo. Pen ne posnemamo, da kava obdrži vonj. Nato jo prelijemo z nekaj mrzle vode, da se usledila hitreje uslede na dno, in serviramo še vročo, s temperaturo 70° C.

11. POMLADANSKI OBRJNI SEJMI

17.-23.5.'93

20% POPUST ZA VSTOP

Presežni delavec

Ko gre za delovna mesta, nekateri trdijo, da se bo nezaposlenost na Slovenskem v naslednjih letih še povečala, drugi si ne upajo reči ničesar, tretji so prepričani, da se bo nezaposlenost v bodoče zmanjšala. V tem času, ko omenjeni tako modrujejo, na Slovenskem zapro od časa do časa kako tovarno, ki gre v stečaj, njeni dotodanj delavci pa pretežno na borzo dela.

Osebe in službe, ki so nekako zadolženi za izvedbo stečaja, torej neke vrste eksekutorji, včasih izpadejo izjemno cinični. Primer take nesramnosti je bržda lahko Videm Krško. Razni vladni in tovarniški menedžerji in nališpani uradniki iz državnih oddelkov za (pre)zaposlovanje Slovencev niso nikoli rekli Vidmovim delavcem ničesar jasnega o tem, ali bo delo ali ga ne bo. Naravnost so jim prišli povedat samo to, da so z dnem stečaja Vidma do nadaljnjega vsi delavci tovarne celuloze in papirja na zavodu za zaposlovanje. Obvestili so jih tudi o tem, po katerem paragrafu so jih vrgli na cesto in katero uradniško okence jim bo dodelilo miloščino.

Poleg take nesramnosti, ki je vsem na očeh, menda obstaja še cinizem delodajalcev in njihovih "aparatičkov", ki ga brezposelnih za zdaj še ne more dokazati. Gre za to, da tudi na Dolenjskem in v Posavju odbirajo izmed delavcev tako imenovane odvečne po edinem zveličavnem merilu, po delovni uspešnosti. Nič ne pomaga, če delavci, sklicujoč se na neizpodbitna, vendar nikjer zapisana dejstva, govorijo o svoji marljivosti v tovarni. Brezhibno delujoči aparat delodajalca se na podlagi famozne delovne uspešnosti brez sramu ali kančka slabe vesti odloči po svoje in delavec se zavoljo tega kot nemalež z dolгим jezikom in nebodigatreba znajde na prisilnem dopustu kot neke vrste začasen presežek.

Po hodnikih sodišča združena dela in sindikatov odmevajo kletvice delavcev, ki so prepričani, da se jim godi krivica. Da je trušč upravičen in da utegne biti z merjenjem delovne uspešnosti v posameznih primerih nekaj hudo narobe, si upajo domnevati celo sodniki, čeprav v naši državi nimajo navdno veliko besede. Toda stvari v novodobnem podjetništvu gredo svojo pot in ni rečeno, da je to ista pot, kot jo ubirata poštenost in človečnost.

MARTIN LUZAR

11. POMLADANSKI OBRTNI SEJMI

17.-23.5.'93
20% POPUST ZA VSTOP

Mercedes pred vrati

Autocommerce z vsem svojim programom v Novem mestu - Od mercedesa do Rogovega kolesa

NOVO MESTO - V torek, 10. maja, so v Novem mestu na Cesti herojev odprli poslovne prostore nove firme Autocommerce, d.o.o., Novo mesto. Gre za avtomobilski salon in trgovino in tako je znana slovenska firma Autocommerce s celotnim svojim programom prišla v Novo mesto, s tem na Dolenjsko, v Belo krajino in Posavje.

Novomeški Autocommerce je hči ljubljanske delniške družbe. "Nudimo celoten program Autocommercea, vendar nismo vezani izključno na to že tako bogato ponudbo, ampak imamo tudi belo tehniko in male gospodinjske aparate firme AEG, izdelke Tomosa in Roga, artikle iz programa Avtotehne in druge," je povedal direktor novomeškega Autocommercea Tone Bajuk, ki delo in poslovanje v tej stroki dobro pozna, saj v Autocommerceu dela že 23 let, sicer pa je iz znane Bajukove družine iz Čuril pri Metliki.

Kot je znano, je Autocommerce generalni zastopnik Mercedesa in Honde za Slovenijo. Tako bo posej moč v Novem mestu kupiti vsa Mercedesova in Hondina vozila in originalne rezervne dele zanje. Novost je prodaja rabljenih tovornih avtomobilov in avtobusov Mercedes Benz. Poleg tega je v njihovi trgovini moč kupiti še avtomobilske plašče firm Michelin in Sava, motorna olja, rezervne avtomobilske dele, kot so zavorne obloge, sklopke, bati, batni obročki itd., znanih proizvajalcev, Rogova kolesa, Tomosove mopede in drugo.

NOVA TRGOVINA

Gorenje v Mojem domu

Pooblaščen prodajalna Gorenja v Novem mestu

NOVO MESTO - Prejšnji torek so v javnih skladiščih oz. v BTC v Bučni vasi odprli še eno trgovino. Gre za pooblaščen prodajalno veleprodajne firme Gorenje Maloprodaja. Ta prodajalna prinaša še novo ponudbo v že tako dokaj bogato izbiro blaga v trgovinah v BTC, ki postaja pomembno nakupovalno središče Novega mesta.

Gorenje Maloprodaja ima po Sloveniji osem lastnih trgovin in več pooblaščenih prodajal in ta v Novem mestu je že štiriindvajseta. Prodajalno v Novem mestu so odprli s Silvom Mesojedcem, lastnikom firme Moj dom, ki ima poslovalnico Semezarne, prodaja lesna tvoriva, kot so iverne plošče ipd., in je zastopnik Tovarne dušika Ruše za Dolenjsko, Posavje in Belo krajino. "Prodajalna Moj dom ima enake prodajne pogoje kot naše trgovine, se pravi najbolj ugodne," je dejal Tone Založnik, komercialni direktor Gorenja Maloprodaje. Tu gre za klasično prodajo pa za zakup na dve leti, tako imenovani leasing, blago prodajajo celo na 7 čekov brez obresti. Ponudba tega meseca je pralni stroj s sušilnim aparatom za 89.700 tolarjev.

Sicer pa prodajajo belo tehniko, male gospodinjske aparate, kuhinjsko pohištvo, kopalniško opremo, zabavno elektronično, stavbno pohištvo. Sedaj ponujajo kuhinjski program s 30-odst. popustom in brezplačno montažo. "Že leto in pol deluje v Trebnjem trgovina Tika, ki ima tudi tudi tak program, oziramo se tudi proti Beli krajini. Naš cilj je kakih 40 takih trgovin po celi Sloveniji, tako da bi naše proizvode čim bolj približali kupcu," pravi Založnik.

A. B.

Iskra napoveduje konec težavam

Iz Iskre Energetske elektronike tri nova zasebna podjetja in več obrtnih dejavnosti - Pomembno naročilo Republiške uprave za zračno plovbo - Tovarna dela tudi za Iran

NOVO MESTO - Iskra Energetska elektronika je bila še do pred kratkim v velikih težavah in ji je grozila celo zaustavitev proizvodnje. Proizvodnja se je v zadnjih letih za nekajkrat zmanjšala, upadlo se je tudi število zaposlenih. Tovarna je imela blokiran žiro račun, in sicer nepretrgano 592 dni.

Iskra Energetska elektronika je v lanskem septembru podpisala pogodbo s Skladom za razvoj in tako prešla v celoti v last Sklada. Le-ta je sestavil program za oživiljanje Iskre, po katerem naj bi tovarna odprla precej delavcev in se nanovo oblikovala. Skladno s tem sanacijskim načrtom so delavci v dogovoru z vodstvom podjetja in ob obljubljeni pomoči ministrstva za delo zapuščali podjetje in trenutno jih od prejšnjih 350 dela 110. Hkrati ko Iskra posluje kot družba v lasti Sklada, iz nje nastajajo tri nova zasebna podjetja in več obrtnih dejavnosti. Ta podjetja so zakupila opremo in prostore in obdržala del Iskrinega proizvodnega programa.

VESELA ŠOLA

BRŠLJIN - Na osnovni šoli je bilo v organizaciji Zveze prijateljev mladine tradicionalno tekmovanje v znanju iz Veselje šole. Udeležilo se ga je 164 učencev iz šol novomeške občine. Na državno prvenstvo, ki bo letos v Ljubljani so se uvrstili: Karmen Jenič (Birčna vas), Vesna Murn (Bršljin) in Ana Jaki (Mali Slatnik) iz 4. razreda; Andrej Ivancec (Žužemberk), Marko Krošelj (Šentjernej), Špela Progar (Mirna Peč) in Tjaša Bajuk (Šmihel) iz 5. razreda; Blaž Brulc (Stopiče), Nataša Steklasa (Šmihel), Maja Mervar in Urška Stangelj (obe Šmihel) iz 6. razreda; Boštjan Jerman (Vavta vas), Katja Plut (Šmihel) in Tina Florijančič (Bršljin) iz 7. razreda; Helena Šterk (Grm), Samo Plut (Grm) in Erika Zupančič (Mirna Peč) iz 8. razreda.

TEČAJ VEZENJA Z BELO NITKO

NOVO MESTO - Jutri, 14. maja, se bo ob 17. uri v učilnici Dolenjskega muzeja začel 10-urni tečaj vezenja z belo nitko. Tečaj, vodijo šolske sestre Notre Dame iz Novega mesta in se je pravzaprav začel že večeraj s predstavitvijo izdelave mašnega plašča. Potekal bo ob petkih in sobotah popoldne, udeležba na tečaju pa je za učence osnovnih in srednjih šol brezplačna. Informacije lahko dobite po tel. 21-169.

AVANTGARDISTIČNI ŠPEKTAKEL ŠE TRI DNI

NOVO MESTO - Oddelek za špektačelske umetnosti Novo mesto 1917 bo futuro-avantgardistični spektakel Priglasje na gori Eiger uprizoril še danes, jutri in pojutrišnjem, 13., 14. in 15. maja, ob 20.20 zvečer Na Loki. V spektaklu nastopajo artisti: Roman Vebler in Aleš Janežič (orodna telovadba), Matjaž in Tomaž Erpič (alpinista), Vanja Sepec, Petra in Kristijan Ostanek, Uroš Lubej, Katja Krasko, Kanita Bečirevič, Božidar Hodnik in Urša Zalar. Vstopnice lahko rezervirate pri Kompassu ali kupite uro pred predstavo v Študentskem servisu na Novem trgu.

A. B.

AUTOCOMMERCE V NOVEM MESTU - Nove poslovne prostore, avtomobilski salon in trgovino Autocommerce v Novem mestu je odprl direktor te delniške družbe Peter Marter. Poslej je moč v Novem mestu kupiti mercedese, honde in še marsikaj drugega. (Foto: A. B.)

Iskra Energetska elektronika je z marcem začela voditi nova poslovna podjetja, v kateri je direktor Čedomir Jakovljevič. Novemu vodstvu so iz Sklada naročili, da mora še letos zagotoviti proizvodnjo brez izgube in prodajo tudi na tuje trge ter med drugim pripraviti predlog za privatizacijo oziroma prodajo podjetja. Novo vodstvo je po mnogih dogovorih z možnimi partnerji ugotovilo, da se program profesionalne močnejše elektronike v Novem mestu ne more obdržati brez temeljitega preobrata. Zato se je Iskra Energetska

elektronika odločila za tehnološko in tržno sodelovanje s švicarsko firmo Invertomatic, ki predstavlja enega najbolj priznanih svetovnih proizvajalcev brezprekinljivih napajalnih sistemov. Po tem se je dogovorila že tudi za prvi večji posel. Po naročilu Republiške uprave za zračno plovbo bo dobavila naprave za brezprekinljivo napajanje za sistem kontrole zračnega prometa in te naprave pomenijo tehnično najzahtevnejše aplikacije napajanj. V Iskri upajo, da bodo s tem zaključili svoje dosedanje večletno gospodarsko pešanje in torej doživeli odrešilen preobrat na bolje.

Podjetje bo obdržalo blagovno znamko Iskre, katere vrednost je še zmeraj velika.

L. M.

PROIZVODNJA V ISKRI - Poleg naprav za sistem kontrole zračnega prometa v Iskri Energetski elektroniki omenjajo opremo, ki jo delajo za Iran in od katere si obetajo precejšen zaslužek. Na sliki: pred nedavnim so si Iskrino proizvodnjo ogledali člani poslovodne ekipe, predstavniki novomeške občine, delegacija ministrstva za promet in drugi. (Foto: L. M.)

Tehnika podjetij ne zanima?

Množično na srečanju mladih tehnikov, ki pa so ostali brez vsakršnega pokroviteljstva

ŽUŽEMBERK - V osnovni šoli je 7. maja potekalo 16. občinsko in 11. regijsko srečanje mladih tehnikov osnovnih šol novomeške ter občin dolenjsko-posavske regije. Zbralo se je okrog 350 mladih in njihovih mentorjev, ki so preverjali svoje znanje, pridobljeno pri rednem pouku tehniške vzgoje in v prostem času. Udeleženci so se pomerili v 22 panogah na dveh področjih: na raziskovalno-tehnološkem področju, na razstavi svojih izdelkov ter tehniško-športnem področju. Delo se je odvijalo na osnovni šoli, tovarni Keke, na poligonih v Žužemberku, na letališču v Prečni in pri zunanjem bazenu v Dolenjskih Toplicah. Glavni organizator te tradicionalne prireditve, Občinska organizacija za tehnično kulturo iz Novega mesta, je za to tekmovanje, ki nenazadnje tudi nekaj stane, zaprosil za minimalno finančno pomoč izvršne svete občin Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Ribnica, Sevnica in Trebnje ter vrsto podjetij v teh občinah, vendar odziva ni bilo. "To zgovorno kaže, kakšen odnos do dela in znanja mladih ima današnja družba", je povedal glavni organizator Nikola Padevski iz Novega mesta.

Najboljši v posameznih panogah se bodo udeležili državnega prvenstva, ki bo 22. maja v Ljubljani in 29. maja v Mariboru. Barve dolenjsko - posavske regije bodo v Mariboru zastopali: ekipe OŠ Center, Bršljin in Črnomelj na področju ekologije, v tehnoloških postopkih pa ekipa OŠ Center iz Novega mesta, Učiteljica Jelena Pelko (Center), Branka Moškova (Grm) in Janez Sovič (Bršljin) bodo tekmovali v novih učnih pripomočkih. V spoznavanju proizvodnega procesa in konstrukcije Fischer bosta regijo zastopala Boštjan Bobič iz Šmarjete in Jernej Vidmar iz Stopič. Elektronske naprave bodo pokazali: ekipi iz OŠ Senovo in Sandi Kumer iz OŠ Bršljin, konstrukcijo z elektronsko zbirko Boštjan Kuhelj iz OŠ Žužemberk in Igor Vodopivec iz OŠ Brestanica. V računalniških programih bosta sodelovala Aljoša Motore iz Artič in ekipa OŠ Se-

MOJSTROVINE MLADIH TEHNIKOV - Na mnogih razstavah v prostorih osnovne šole v Žužemberku so mladi pokazali, kaj vse jim uspe narediti pri urah tehnične vzgoje in v prostem času. Njihove izdelke sta si skrbno ogledovala tudi pedagoga Niko Golob in Jelena Pelko.

novo. Izdelek iz lesa bo pripravila ekipa OŠ Bršljin, lesko modelar pa bo Matej Korbar iz iste šole. V skupini tradicionalne tehnologije bodo znanje pokazali: skupina iz OŠ Leskovec, Jure Pogačnik iz OŠ Center in Bojan Ralijan iz OŠ Šmihel.

V Ljubljani se bodo predstavili mladi v športno-tehničnem področju. Z avtomobilčki na električni pogon bosta tekmovala Peter Ribič iz Trebnjega in Matjaž Černogaj iz Žužemberka. Z raketnimi modeli s padalom bosta tja odšla Sašo Erak in Tomaž Bedek, oba iz OŠ Šmihel, modele raketoplane pa bosta pokazala Matjaž Černernik in Dejan Kolman iz OŠ Sevnica. Bene Marko iz Krškega in Franci Stariha iz Semiča bosta nastopila z letalskimi modeli, Matej Rifelj iz Otočca in Uroš Škrbe iz Šmihela pa z deltoidnimi zmaji. Ladijske modele bosta spuščala Drago Vavpotič iz Šmihela in Uroš Jerle iz Šmarjete, modele jadrnic pa Rok Šeruga iz Otočca in Mitja Bukovec iz Šmihela. V goniometriji - lovu na lisico bosta dolenjsko-posavske regije zastopala Marko Mikec in Jože Štupar iz Žužemberka.

J. P.

Ena gospa je rekla, da se javno zahvaljuje nogometšem Publikuma iz Celja, ker so sredi Novega mesta premagali Studio D. S tem so namreč prihranili veliko stroškov, saj v Novem mestu ne bo treba narediti dodatnih tribun ter drage in moteče razsvetljave na stadionu.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 15. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Dolenjska, Samopostrežba, Glavni trg od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7. do 19.30: trgovina Vito, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
 - Šentjernej: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
 - Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Vrelec
 - Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
 - Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- V nedeljo, 16. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: M-Standard, Pogača, Glavni trg 22 od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7. do 19.30: trgovina Vito, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

STANDARD - Od Kanizarice prek Bagladeša do Grčije - mednarodna rajža, ni kaj! - se pravi v Črnomlju in bližnji okolici so poznavali naštelni več kot 50 gostiln, bifejev, snack barov okrepčevalnic in kar je še imen za lokale, kjer bog roko ven moli. V tej maliganski statistiki znameniti pušensanki, ki se jim danes reče črni vinočiči, in priložnostne žganjekuče niso všteti. Če bi upopštevali še nekaj sto zidanic z bolj ali manj polnimi sodi, bi hitro prišli do zaključka, da je določen standard Belokranjcev na zavidljivi ravni. Nekako pa ga bilo še treba spraviti v korelacijo s poklicnimi boleznimi, kot so ciroza in podobne nadloge. Disertacijska naloga za nabudnega raziskovalca.

KLET - Na žalost delegata, ki je dal pobudo, da bi grajsko klet v Črnomlju preuredili v restavracijo "višjega tipa", iz tega ne bo nič. Direktor Gostinstva Bela krajina je namreč prepričan, da je restavracija v hotelu Lahinja dovolj kvalitetna in da ima tudi dovolj zmogljivosti, in tako denarja, ki ga v črnomaljskem gostinstvu že tako in tako kronično primanjkuje (pa ne samo žejnim in lačnim gostom), ne bodo "metali v klet". Tako bo v Črnomlju za sedaj ostalo le pri tistih borih 50 in še nekaj lokalih, kjer bog roko ven moli.

POLICIJA - Kjer je alkohol, tam je policija. To ne pomeni, da so policisti kar naprej v gostilni, ampak pred njimi. Tako vsaj so prepričani lastniki nekaterih obcestnih krčm, ki se pritožujejo, da jim stalne policijske zasede in kontrole pred njihovimi hrami odganjajo goste, zmanjšujejo promet in jih sploh spravljajo na beraško palico. Da bi bilo tega konec in da bi upoštevali, da je Bela krajina vinorodna dežela. Tako nekako so v njihovem imenu zahtevali na zadnji občinski seji, ki se je udeležil tudi vrhovni policist iz regijskega Novega mesta, sicer da ne bodo več poveljali davkov, od katerih živijo tudi policisti. Ne bo nič, je rekel policist. Balončki so za vse,

Sprehod po Metliki

DA BI ŠEL GLAS O VINSKI VIGREDI širom po Sloveniji, so se odpravili v Ljubljano trije pripravljalnega odbora. V bifeju, ki je v lasti Črnomalca, so pripravili tiskovno konferenco. Zbranim novinarjem so povedali vse, kar se bo dogajalo 21., 22. in 23. maja v Metliki, razdelili so propagandno gradivo, raztočili nekaj litrov metliške črnine ter se končno v belokranjskih nošah podali po ulicah slovenskega glavnega mesta. S seboj so imeli harmonikarja, zato se ne gre čuditi, če so vzbujali precej pozornosti. Mimoidočim se ni niti sanjalo, da je v eni od noš sam metliški župan Branko Matkovič, ki je sicer tudi predsednik pripravljalnega odbora.

POLEG PROGRAMSKIH NOVO-STI bodo na letošnji Vinski vigredi vzbujala posebno pozornost kemijska stranišča. Z uvedbo ličnih kontejnerjev bodo organizatorji zavezali usta gostilničarjem, ki že leta jadicujejo, da jim obiskovalci te metliške velefeste onesnažujejo večjeje.

Trebanjske iveri

SINDIKAT - Sindikalni voditelji nimajo v teh časih, ko na vsaki bilki cveti demokracija, nič bolj rožnato postlano kot v t.i. svinčnih časih. Roka poslovnih delavcev včasih seže še malo dlje, zato se danes le redki sindikalisti, v bojznosti za svoj ljubi kruhek upajo zameriti svojemu direktorju. Kakorkoli je že to grozljivo in kaže na brezpravnost uboge "raje", ki bi ob takem razvoju lahko znova postala zgolj "orodje, ki govori", je razveseljiva vsaj nekoliko sramečljiva reakcija vodstva sindikata mirenškega Toma na članek Kdo streže g. Dulcu po življenju? v prejšnji številki. Predsednica svobodnih sindikatov v Tomu Vanda Bračko pravi, da je njo in njene kolege (v sindikatu pa je večina delavcev) zabolela le izjava kot, da bi bilo zgolj vodstvo sindikata Toma proti direktorju, večina delavcev pa naj bi ga podpirala. V napehiti in delavcem precej nejasnih razmerah sindikat noče napadati Dulca, čeprav je pa res, da ga nihče ni vprašal o (ne)zaupnici direktorju.

URA - Osrednjo proslavo 50. obletnice 1. kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze v Dobriču so, kot so se dogovorili na zadnjem sestanku odbora za to proslavo, katerega gostitelj je bil trebanjski župan Ciril Pungartnik, dokončno prestavili s sobote, 16. oktobra, na nedeljo, 17. oktobra. Z dobrniškimi župnikom bodo po Pungartnikovi besedah uskladjali le še natančno uro, da ne bi maša "pobrala" proslavi preveč domačinov. Obratno je manj verjetno.

CESTA - Novomeščani nočejo nič slišati, da bi spremenili svoje načrte, po katerih je posodobitev okrog 2800 m regionalne ceste Dobrič - Žužemberk bolj na koncu. Čeprav je večina makadama na novomeški strani, Trebanjci bolj "navijajo" za posodobitev.

Sklad za odpuščanje delavcev

V treh podjetjih 582 odvečnih delavcev

ČRNOMELJ - Konec lanskega leta so zaradi težkega stanja in ker si niso mogla sama pomagati, prešla v last republiškega sklada za razvoj tale podjetja iz Črnomlja: Belt, Kovinar, Leso in Obrt. Že prve analize so jasno pokazale, da so ta podjetja potrebna takojšnje finančne, programske in kadrovske sanacije. Ker pa sklad ni imel dovolj denarja, bolj ali manj obubožane banke pa tudi niso zainteresirane za vlaganje v negotove posle, in zaradi pomanjkanja ustreznih strokovnjakov oz. strokovnih ekip se je sanacija teh črnomaljskih podjetij začela v glavnem z iskanjem novih vodilnih ljudi, se pravi direktorjev oz. managerjev, kot se jim danes bolj "nobel" reče. Prva stvar je bila, pravijo na Območni organizaciji Zveze svobodnih sindikatov Bele krajine, ugotavljanje presežnih delavcev. Tako so na podlagi programov v Beltu ugotovili 380 presežnih delavcev od 735 zaposlenih, v Kovinarju kar 62 presežnih od 67 zaposlenih, v Lesu 140 odvečnih delavcev od 280 zaposlenih. "Kadrovska sanacija oz. reševanje vprašanja presežnih delavcev je potekala v smeri odpuščanja odvečnih delavcev, ne da bi hkrati potekala tudi finančna in program-

● INFORMACIJE IN POMOČ ZA DELAVCE - Največ presežnih delavcev je v Beltu in Kovinarju. Ti delavci so že dobili odločbe in jim teče odpovedni rok. Sindikat je v boju s Skladom za razvoj dosegel vsaj to, da podjetja ne bodo šla v stečaj, in za delavce izbral, kar se je le dalo, se pravi 6-mesečni odpovedni rok in na koncu odpravnino, temu pa bo sledila prijava na zavodu za zaposlovanje in pravice, ki grede tistim, ki so izgubili delo. V teh dveh firmah sindikati ne delajo več, delavce, ki so doma na čakalju, pa seveda zanima veliko stvari v zvezi z njihovim položajem, zato se lahko obrnejo na Območno organizacijo ZSSS, ki ima sedež na Kolodvorski 34, tel. 51-710.

ska sanacija in ne da bi zagotovili redno izplačevanje plač delavcem. Z organiziranim odporom delavcev in sprožanjem vseh oblik pritiska sindikata smo prisilili sklad v pogajanja s sindikatom kot legitimnim zastopnikom delavcev," pravijo na sindikatu. Na osnovi teh pogajanj so sklenili dogovor o obveznostih vseh udeležencev v sanaciji, se pravi sklada, poslovodstev, sindikata in zavoda za zaposlovanje. V Beltu je dogovor tudi jamstvo, da v času razreševanja problema presežnih delavcev ne bo sprožen stečajni postopek in tako delavci ne bodo izgubili pravice do odpravnine in šestmesečnega nadomestila osebnih dohodkov. A. B.

Ševničani dostikrat brez vode

V KS Račje selo bodo še letos skušali položiti nov vodovod za Veliko in Malo Ševničo - Zagate z Romi naj rešuje oblast - Podpora Novolesovi tovarni

RAČJE SELO - "Nobeden noče več delati, saj odkar ni več samoprispevka, ki se je iztekel v začetku leta 1991, ni več denarja in je težko kaj narediti oz. pokazati. Mi pa moramo še marsikaj postoriti, zlasti v Veliki in Mali Ševnici končno urediti preskrbo s pitno vodo," pojasnjuje 35-letni kmet Franc Kresal z Velike Ševnice, zakaj se je lani dal pregovoriti, da je prevzel nevhvaležno funkcijo predsednika krajevne skupnosti Račje selo.

Okrog 2 km vodovoda, življenjsko pomembnega za 15 gospodinjstev, bodo potegnili iz Šemerje, do koder je že speljan cevovod s Čateža. "Pred 25 leti je bilo na Mali in Veliki Ševnici le 30 glav živine, zdaj je že več kot 100 glav. Za našo kmetijo, ki je najvišja, je še toliko težje. Letos smo bili že tri tedne brez vode. Za 20 glav živine sem jo vozil z bližnjega potoka Cedilnica, za nas pa iz streljaj oddaljenega studena. Vode zmanjkuje tudi drugim, poleg tega je voda iz sedanje vodovoda po vseh analizah oporečna, po deževju pa še kalna," pripoveduje Kresal. Je edini "čisti" kmet v obeh krajih, kjer je nekako peter večji in prav toliko manjši kmetij.

Lani je KS Račje selo dobila od trebanjske občine okrog 90 tisočakov dotacije. Kraji, posebej Hudec in Blata, bi radi videli, če bi občinarji kaj več postorili, da jim Romi ne bi delali toliko škode po poljih in gozdovih, kjer pasejo konje, kradejo

Poziv Metličanom

Uredimo mesto pred Vinsko vigredjo

Konec naslednjega tedna, od 21. do 23. maja, bo v našem mestu že enajstič zapored prireditvev Vinske vigrede. V teh dneh bo v Metliko staro in mlado prišlo pokušat nagrajena belokranjska vina, si ogledat kulturno-zabavni program in se nasploh zabavat. Pričakujemo obiskovalce iz cele Slovenije.

Za urejenost prireditvenega prostora, to je vseh treh metliških trgov, bo poskrbel organizator prireditve, za urejenost in lep videz mesta pa pozivam vse prebivalce Metlike: Pokažimo gostom naše najlepše mesto, kot gospodar ob posebnih priložnostih obleče "zakmašno" obleko! Počistimo okoli svojih hiš, po vrtovih, okoli blokov in poslovnih prostorov! Uredimo izločbe in pročelja stavb! Vse to kaže podoba mesta in njegovih prebivalcev. Včasih je bila Metlika visoko uvrščena na tekmovanjih o urejenosti slovenskih krajev. Vsaj ob Vigredi tekmujmo, pa čeprav sami s seboj! Naš trud bo opazilo največ ljudi nancrat.

Verjetno se v času Vinske vigrede ne bodo zabavali vsi prebivalci Metlike. Nekateri neobičajen vrvež in hrup moti. Vse te v imenu organizatorjev prosim za razumevanje in se jim vnaprej zahvaljujem za potrpežljivost, ki jo do te prireditve kažejo vsa ta leta.

BRANKO MATKOVIČ
predsednik
prireditvenega odbora
Vinske vigrede 93

Letošnji šampion je ledeno vino

Strokovna komisija ocenila 257 vzorcev belokranjskih vin lanskega letnika - 14 plaket za vrhunsko vino - Od belokranjskega belega do predikatnih vin

METLIKA - Na letošnje ocenjevanje belokranjskih vin za razstavo v okviru Vinske vigrede je prispelo 451 vzorcev, največ doslej: 364 vzorcev je bilo belih vin, 87 pa rdečih. Predocenjevalni komisiji in strokovna komisija so skupaj zaradi napak in boleznih izločile 194 vzorcev, in sicer 150 vzorcev belih in 44 vzorcev rdečih vin. Na analizi, kjer so ugotavljali predvsem alkoholno stopnjo in hlapne kisline, ni bil izločen noben vzorec.

Za oceno 18 in več točk prejme vino plaket za vrhunsko vino; veliko zlato medaljo dobijo vina, ocenjena od 17,0 do 17,9 točke; zlato medaljo tista z ocenami od 16,0 do 16,9 točke; srebrno od 15,0 do 15,9 točke in bronasto vina, ocenjena od 14,0 do 14,9 točke. Najbolje ocenjeno vino postane šampion ocenjevanja.

Največ vzorcev je bilo belokranjskega belega vina. Veliko zlato medaljo je dobilo vino Jožeta Lovrina z Lokev (gorica Ručetna gora), ki je prejelo oceno 17,0 točk. Zlato medaljo je dobilo 17 ocenjenih vzorcev. Kot zanimivost velja omeniti, da so vsi razen enega iz črnomaljskega konca in najbolj pogosto so z Ručetne Gore. Med temi z zlato medaljo je najvišjo oceno, 16,9 točke, dobilo vino Bogdana Čurka iz Črnomlja (gorica Dobljčka gora).

Med dvema ocenjenima vzorcema šipona je tisti črnomaljske družine Imširovič dobil oceno 16,2 točke in s tem zlato medaljo. Zeleni silvanci so bili trije in vsi trije so dobili zlato medaljo; najvišjo oceno, 16,3 točke, je dobilo vino Jožeta Mavretiča iz Drašičev (gorica Vidošiči).

Strokovna komisija je ocenila 30 vzorcev laškega rizlinga. Dve ti sortni vini sta dobili oceno 18,0 točke in s tem plaketom za vrhunsko vino: vino Jožeta Prusa s Krmačine (gorica Repica) in Milana Malnarica iz Vavpce vasi (gorica Gaber). Za laški rizling so 4 vinogradniki prejeli veliko zlato

vasi (17,0). Metliška Vinska klet je dobila veliko zlato medaljo za sovinjon (17,3), trije vzorci pa so dobili zlato medaljo. Najboljši rumeni muškati je last Andreja Pečariča iz Metlike (gorica Vidošiči), ki je dobil 18 točk in plaketom za vrhunsko vino; veliko zlato za to vino pa so dobili: Jože Prus s Krmačine (17,9), družina Plut iz Drašičev (17,8), Ivan Bajuk z Radovice (17,8), Martin Pečarič iz Čuril (17,8), metliška Vinska klet (17,8), Anton Simonič iz Drašičev (17,5), Slavko Grahek z Lokev (17,3) in Jože Stariha iz Drašičev (17,2).

V oceno so poslali tudi več vin s predikati. Vsi trije vzorci pozne trgatve laškega rizlinga so dobili plaketom za vrhunsko vino: Vinska klet (18,2), Milan Butala iz Mihelje vasi (18,1) in Polde Grahek iz Novega mesta (18,0). Isto velja za obe pozni trgatvi šardoneja: Anton Kostelec iz Drašičev (18,3) in Otmar Šturm iz Metlike (18,1) sta dobila plaketom za vrhunsko vino. Še višji sta oceni za pozni trgatvi rumenega muškata družine Plut iz Drašičev (18,7) in Otmarja Šturma iz Metlike (18,4); ostala vzorca tega vina pa sta bila ocenjena: Šturmova s 17,9 točke in Jožeta Prusa s Krmačine s 17,1 točke in sta oba dobila veliko zlato medaljo. Plaketom za vrhunsko vino je dobil tudi Jure Matekovič z Radovice za pozno trgatve traminca - 18,0 točk. Metliška Vinska klet je dobila za laški rizling izbor 19,2 točke, najvišje ocenjeno vino letošnjega ocenjevanja pa je laški rizling ledeno vino metliške Vinske kleti, ki so mu prisodili kar 19,5 točke od 20 možnih. Tako je ledeno vino postalo tudi šampion tega ocenjevanja.

Zlato medaljo med belokranjskimi roseji je dobil vzorec Jožeta Cesarja z Radovice (16,1), med belokranjskimi rdečimi pa vino Janca Zupančiča iz Ljubljane (gorica Stražni Vrh) - 16,2 točke. Med 21 ocenjenimi vzorci metliške črnine sta zlato medaljo dobila dva: Alojz Fink s Tanče Gore (16,5) in Anton Muc z Gor. Lokvice (16,5). Zlata medalja je za oceno 16,5 točke pripadla tudi edini sortni žametni črnini Metličanke Pepce Barbič, zlato medaljo pa so prejeli tudi vsi štirje ocenjeni vzorci modre frankije vinogradnikov: Jožeta Žuglja iz Jelševnika (16,5), Franca Branclja iz Metlike (16,2), Staneta Vlahoviča iz Črnomlja (16,1) in Staneta Vraničarja iz Novega mesta (16,0).

Avtocesta skozi gozdove, proč od Temenice

Nova trasa avtoceste Pluska-Trebnje-Ponikve

TREBNJE - Na javnih obravnavah o programskih zasnovah za izgradnjo avtoceste na območju občine Trebnje je bilo leta 1988 veliko pripomb po krajevnih skupnostih in na občinski vladi. Občina ni dobila na pripombe niti odgovora, zato take programske zasnove niso potrdili na zborih občinske skupščine. Očitno pa so bile trebanjske pripombe dovolj tehtne, da so se v Ljubljani (Cestni inženiring) lotili izdelave nove inačice poteka avtoceste skozi to dolejnjo občino. Nova trasa poteka odmaknjeno od trase sedanje avtoceste, pod naseljem Belšinja vas se oddalji od obstoječe avtoceste, obide na južni strani naselje Benečija, poteka za trebanjskim gradom in naseljem Odrga po gozdnatem predelu Bukovja. Naprej poteka čez Ozke njive in za vasjo Dolenci Podboršt.

Cestni režim pri novi iniačici še ni določen in pušča odprto vprašanje glede števila priključkov in njihove lokacije. Potrebno bi bilo še določiti potek prometa skozi naselje Trebnje, kjer bo verjetno funkcijo obvoznice prevzela sedanja avtocesta. Določiti pa bo potrebno še tudi navzgor nanjo z mirenške smeri in iz Štefana. Trebanjski izvršni svet je sklenil, da je potrebno izdelati analizo, kaj bi ta varianta, ki jemlje samo gozdove in se umika urbanemu naselju, pomenila za ljudi in prostor v primerjavi s prejšnjo traso avtoceste, ki poteka po dolini Temenice.

P. P.

Črnomelj proti begunskemu centru

Zlasti se upirajo temu, da bi center postal stalen - Begunci povzročajo škodo

ČRNOMELJ - Begunski center v Črnomlju vse bolj moti prebivalce tega belokranjskega mesta in občinske oblasti. O tem je tekla beseda tudi na zadnji seji občinske skupščine. Delegate in občino nasploh še posebej moti, ker hoče republiška uprava za begunce črnomaljski center iz začasnega "prekvalificirati" v stalnega oz. v center za nedoločen čas. Da bi to dosegli, se poslužujejo celo neke vrste izsiljevanja (če boste pristali, boste dobili denar za gradnjo čistilne naprave za Majer, sicer pa ne), vendar so v Črnomlju trdno odločeni, da ne bodo popustili.

Eden glavnih sklepov, ki so jih sprejeli na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine, je, da se "občina Črnomelj ne bo sprijaznila z zbirnim centrom in bo storila vse, da se prostori, ki jih zasedajo begunci, čim prej izpraznijo". Črnomaljši namreč menijo, da občina, ki po družbenem proizvodu sodi na zadnje mesto v državi, ne bi smela biti obremenjena še z begunci. Zbirni center za begunce je bil v Črnomlju odprt pred dobrim letom

dni in takrat je bilo dogovorjeno, da v prostorih bivše vojašnice v Črnomlju pripravijo prostor za 600 beguncev. V štirih dneh je prišlo 1.200 beguncev. Danes je v centru okoli 550 ljudi, v glavnem Muslimanov, ki se nimajo kam vrniti. Še tisti, ki bi se lahko in ki so se hoteli, pa za to niso dobili dovoljenja bosanskih oblasti. V Črnomlju so prepričani, da je tudi sedanje število beguncev glede na število prebivalcev dosti preveliko in da bi morali

to breme enakomerno porazdeliti po vsej državi in zagotoviti dodatna sredstva za stroške, ki so vezani na begunce.

Najbolj pa ljudi moti obnašanje in ravnanje beguncev. Že ves čas se pritožujejo, da jim begunci povzročajo škodo na bližnjih njivah in sadovnjakih; odkar bi radi v nesporodni bližini, prav tako v prostorih bivše vojašnice, razvili črnomaljsko poslovanje cono, je stvar še toliko hujska. Begunci, zlasti otroci, delajo v tej coni veliko škodo. V centru ni zaposlenih ljudi, ki bi skrbeli tudi za red. Povrhu vsega pa se prispevki za prehrano beguncev znižujejo, cene pa rastejo. Ljudje zahtevajo, naj režim v begunskem centru, dokler le-ta še bo v Črnomlju, poostrijo, da se prepreči povzročanje škode, center pa naj bi ogradili. Jasno je, da se pri črnomaljskem begunskem centru interesi države in občine križajo. Ve se, kdo ponavadi v takem primeru potegne krajši konec.

A. BARTELJ

VIŠJA CENA VRTCA

TREBNJE - Tukajšnji izvršni svet je sprejel predlog sveta Vzgojnovarstvene organizacije Trebnje, da bi s 1. majem povišali ekonomsko ceno na otroka v jaslih in ostalih oddelkih za 15 odst. Ta cena za jasli znaša 15.992, za oddelke pa 12.953 tolarjev. Najvišji prispevek staršev (55 odst. ekonomske cene) pa je za jasli 8.795 in za oddelke 7.098 tolarjev. Sprejeta ekonomska cena velja tudi za vrtnice pri osnovnih šolah.

ZA STAVBNO ZEMLJIŠČE S PAVŠALOM

TREBNJE - Po spremenjenem odluku o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča naj bi posledje ne bila za 191 naselj na podeželju osnova za obračun nadomestila število aktivnih zdravstvenih zavarovancev na stanovanjskem objektu. Ker pravih podatkov o teh ni oz. jih ni mogoče pridobiti, predlaga občinski sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo, da bi že letos plačevali pavšalni znesek za uporabo stavbnega zemljišča, in sicer vsi uporabniki enotno od 100 m² koristne stanovanjske površine. Na Skladu stavbnih zemljišč so izračunali, da bi po novem to zneslo na leto 2.145 tolarjev, odmera pa naj bi bila dvakrat letno.

Franc Kresal

Pravi čas prava politika

Postanec ribniške občinske skupščine ni vseeno, kaj bo z Rikom in njegovimi delavci, vendar so ribniški krščanski demokrati v skrbi za Rikove delavce vedno korak pred nji. Če ne bi bili med prvimi opaznimi tudi na ostalih področjih življenja in dela v ribniški občini, še posebno pa pri delu občinske skupščine, bi človek lahko kaj hitro pozabil, da je SKD pravzaprav stranka, ki ji je, tako kot je pri pravih strankah v navadi, mar tudi prikljubnost med volilci.

SKD je v Ribnici vodilna stranka, zasluga za to pa gre predvsem temu, da vodi "pravo politiko ob pravem času". Opazen del takšne politike je tudi predlog poslanskega kluba SKD občine Ribnica za razširitev dnevnega reda zadnjega skupščinskega zasedanja na obravnavo gospodarske problematike občine Ribnica ob razpadanju podjetja Riko. Predlogu ni moč očitati političnega ozadja in interesa. Pojasni se lahko zgolj s čutom do zaposlenih v Riku in moralno odgovornostjo.

V skrbi za Rikove delavce so si bili poslanci že od predhodnega skupščinskega zasedanja enotni v

mnenju, naj bi občina in država pomagali Riku poiskati sposobno vodstvo. Predlog poslanskega kluba SKD, naj bi jih poslovodni organ do 31. maja seznanil s poslovnimi rezultati letošnjega prvega trimesečja in poslovnim načrtom za letošnje leto, nikomur ne prinaša nobene škode, zato so ga poslanci lahko mime duše podprli. Da se bodo zavzeli, da bo opravljena revizija poslovanja podjetja od leta 1985, da se bodo uresničile tudi vse ostale zahteve delavcev, izrečene na zboru delavcev Rika 31. marca, so Rikovim delavcem poslanci prek predsednika občinske skupščine na nek način že obljubili. Kot novost, ki so jo poslanci sprejeli, se je tako pojavil pravzaprav le predlog, naj bi nad varstvom družbene lastnine bdeli družbeni pravobranilec. Za njegovo delo in delo posebne strokovne skupine, ki naj bi jo, kot je tudi predlagal poslanski klub SKD, ustanovila skupščina za spremljanje in ocenjevanje "zasnov razvoja podjetništva za zagotavljanje delovnih mest", so v občinskem proračunu zato namenili tudi predlagana 2 milijona tolarjev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

"Delo mi dajte, ne podporo!"

Razmišlja direktorica Feniksa, Ana Dejanovič-Jankovič, ki bo že v kratkem dala delo še najmanj 40 ljudem - Novost bodo izdelki za enkratno uporabo

KOČEVJE - V novi hali podjetja Feniks Marketing na Mrtvicaх bo proizvodnja po vsej verjetnosti stekla še pred koncem tega meseca. V njej bo sprva dobilo delo najmanj 40 delav, zaključitev celotnega projekta pa bi omogočala zaposlitev tudi do 500 ljudem. "Tako, kot je sedaj, ne kaže najbolje," razmišlja o prihodnosti Dejanovičeva.

Posebnost novega obrata tekstilnega podjetja Feniks Marketing, d.o.o., iz Stare Cerkev, ki ga Dejanovičeva gradi na Mrtvicaх, bodo izdelki za enkratno uporabo, namenjeni bolnišnicam, ter moško in žensko spodnje perilo, prav tako za enkratno uporabo. "To je tudi prednost tega obrata, ki ga gradimo v skladu z GMP predpisi, ki jih določa poslovno združenje Edana iz Švice in veljajo za netkane materiale. Na podlagi tega si bomo pridobili znamko za izvoz, kar je bil tudi moj namen, ko sem se odločila za tak obsežen projekt," pojasnjuje Dejanovičeva.

V načrtu je predvideno, da bi v petih letih pozidali 3.000 m², vendar je ob zaključku prve faze gradnje, ki prinaša pozidavo 650 m², Dejanovičeva glede dokončanja celotnega projekta še negotova. Z ministrstvom za delo ima sklenjeno

pogodbo za zaposlitev 40 ljudi in najmanj toliko jih tudi namerava sprejeti, tako da bo imela skupno zaposlenih okoli 80 ljudi. Za toliko ljudi bo tudi lahko skrbel, za kaj več pa bi potrebovala več razumevanja družbe. "Če ne bomo začeli razmišljati o tem, da bi delodajalce

SREČANJE Z ZLOBCEM

KOČEVJE - Minuli četrtek zvečer je bilo v prenovljeni dvorani kočevskega muzeja v Šeškovem domu v Kočevju srečanje s pesnikom Cirilom Zlobcem. Organizatorica srečanja je bila skupščina občine Kočevje. Pesnika in njegovo najnovejšo zbirko Ljubezen dvoedina, je nekaj nad 40 udeležencem srečanja predstavil dr. Matjaž Kmecl, avtor pa jim je prebral okoli 10 svojih pesmi.

DANES O POLITIKI IN PRORAČUNU

KOČEVJE - Poslanci kočevske občinske skupščine bodo danes na skupni seji vseh treh zborov, ki se bo pričela ob 17.30, razpravljali o zaključnem računu kočevske občine za preteklo leto, programu dela izvršnega sveta in osnutku občinskem proračunu za letošnje leto. Poleg proračuna bo nedvomno zanimiva tudi obravnavna programa dela izvršnega sveta.

SLIKARSKA RAZSTAVA

KOČEVJE - Od ponedeljka do srede so bila v Likovnem salonu v Kočevju razstavljena dela amaterskega slikarja Stojana Kotarja iz Kočevja. Predstavitev njegovih del kočevskemu občinstvu je omogočilo januarja letos ustanovljen KUD Center za mladinsko kulturo v Kočevju, v okviru katerega se zbirajo amaterski slikarji, pesniki, pisatelji, glasbeniki, fotografi in drugi, ki se ukvarjajo s subkulturo.

RAZSTAVA O KOSTELU

KOSTELSKO - V Vasi organizira svet krajevne skupnosti Kostel še 19. maja med 16. in 18. uro razstavo o zgodovini Kostela. Na njej bodo predstavili kostelsko krstno knjigo iz let 1702-1719 v latinskem in slovenskem jeziku, inventar in urbar kostelske župnije iz leta 1768 (oboje z dovoljenjem župnijskega urada pri Fari) ter dokumente o kostelskem kmečkem puntu iz let 1767, 1768, 1769 in 1775, ki govorijo o zahtevah puntarjev, pogumu kostelskih voditeljev punta z Vrha, iz Ajblja, Jastrebarskega in Novih sel med zaslišanji pri kostelskem graščaku. Slednje dokumente je za razstavo posodil Arhiv Republike Slovenije v Ljubljani. Poleg tega bodo predstavili več drugih dokumentov iz zadnjih 500 let kostelske zgodovine.

M. L.-S.

OGLARSKA KOPA NA BUČKI

BUČKA - 58-letni upokojeni kovač Franc Golobič z Bučke 3, je preteklo soboto začel kuhati kopo. V polkroglo je natančno zložil in obdal z zemljo okrog 30 metrov drv oz. bukovega, gabrovega in jelkinevega lesa. Golobič pravi, da sta za ogelje sicer najboljše sliva in leščevje, toda tega lesa ni dovolj, opravilo z drobnim leščevjem pa je tudi zamudnejše. V četrtek naj bi Golobič že skuhal okrog 2.000 kilogramov oglja. Golobič zge kopo vsaki dve leti, ogelje pa potrebuje, saj tuintam še podkuje kakšnega konja, popravi plug in drugo kmetijsko orodje.

ZAPOSILITEV ZA 40 LJUDI - V novem tekstilnem obratu podjetja Feniks v Stari Cerkvi bo zaposlitev dobilo najmanj 40 ljudi. Na gradbišču so delali vso zimo, ne glede na vremenske razmere, kljub temu pa se bo začetek proizvodnje, ki je bil načrtovan za okoli 1. maja, pomaknil nekoliko proti koncu tega meseca. (Foto: M. L.-S.)

• Včasih so bili sumljivi tisti, ki so plačevali z naročilnicami, zdaj pa so tisti, ki plačujejo z gotovino. (Jurijč)

Proračun sprejeli z amandmaji

Ključna amandmaja sta se nanašala na kmetijstvo in malo gospodarstvo - Razliko bodo pokrili s finančno izravnavo ali zadolžitvijo proračuna

RIBNICA - Poslanci vseh treh zborov ribniške občinske skupščine so na skupni seji minuli teden dopoldan sprejeli občinski proračun za letošnje leto. Sprejeli so ga s podanimi amandmaji poslanskega kluba SKD, vendar ne na račun zmanjšanj postavk drugim proračunskim porabnikom.

V uvodu razprave o občinskem proračunu je načelnik oddelka za gospodarstvo Peter Levstik povedal, da je izvršni svet upošteval nekatere pripombe. Tako so osnovni šoli Ribnica dodali okoli 600.000 tolarjev, 3 milijone tolarjev več pa so namenili tudi pospeševanju razvoja malega gospodarstva. Po mnenju poslanskega kluba SKD je bilo slednje še vedno premalo. Z amandmaji so zahtevali predvsem več denarja za program pospeševanja

kmetijstva in malega gospodarstva (še 3 milijone tolarjev).

Ribniški izvršni svet se je s predlaganimi amandmaji strinjal, pri tem pa opozoril, da povšaranja ne bi smela iti na račun odvzemanja denarja drugim proračunskim porabnikom. Za zagotovitev potrebne denarja je poslanski klub SKD predlagal, da se manj denarja nameni geodetski upravi in za izgradnjo spominskega obeležja v Hrovačju,

v nadaljevanju pa tudi 5-odst. znižanje plač funkcionarjem ter zadolžitve občinskega proračuna za več kot predlaganih 0,5 odst. njegove vrednosti.

Poslanci so ob zaključku razprave o proračunu podprli predlog izvršnega sveta, naj se zahteve iz v paketu sprejetih amandmajev pokrijejo s pričakovano finančno izravnavo iz republiškega proračuna. Če bo tega denarja premalo, se bo občinski proračun zadolžil tudi do višine 5 odst., kolikor je po zakonu največ dovoljeno.

M. L.-S.

Upravičena nejevolja stanovalcev

Stanovalcem blokov na Planinski cesti 19 in 19 a v Sevnici, ki so se pritoževali zaradi ogrevanja, je pritrtil tudi izvedenec za centralno kurjavo - Ukrepi

SEVNICA - Stanovalci blokov na Planinski 19 in Planinski 19 a v kurilni sezoni niso bili zadovoljni z ogrevanjem stanovanj v kurilni sezoni 1992-93. Še zlasti so bili nezadovoljni, kadar so se zunanje temperature spustile pod ničlo. Posebno poglavje je obdobje med novoletnimi prazniki, ko je celo zmanjkovalo premoga v deponiji.

Stanovalci so skušali odpraviti zago spozornostjo z izvajalcem ogrevanja, sevniško Komunalo, a so bili razočarani zaradi nerazumevanja odgovornih mož Komunale. Zato so stanovalci na sestanku s šentrupeško Terco kot upraviteljem in Komunalo

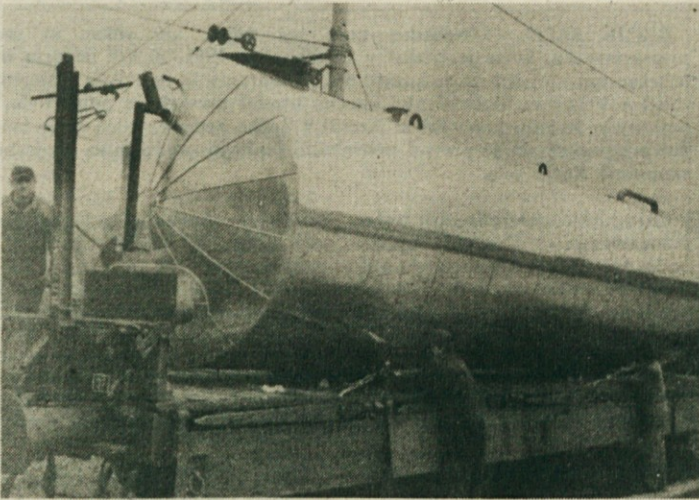
zahtevali, naj se s tem seznanijo in si ogleda kotlovnico na Planinski cesti 19 strokovnjak za centralno ogrevanje. Mnenje izvedenca za centralno kurjavo, dipl. inž. strojništva Toneta Blatnika iz Novega mesta, je potrdilo sum o nestrokovnem in celo neodgovornem režimu ogrevanja.

Inž. Blatnik je na osnovi dveh ogledov kotlarne in pogleda pri sedmih stanovalcih (v obeh blokkih jih je 52) ugotovil, da ogrevanje njihovih stanovanj ne ustreza normativom po DIN-u ali ISO, zato Blatnik meni, da so stanovalci upravičeno nejevoljni nad takšnim delom upraviteljev centralnega ogrevanja. Ugotovil je, da je kotlarne skrajno zanemarjena in ne dosega nobenega

od standardov. Po njegovem mnenju je kotlarne zrela za obnovo, toda ker je predvidena v bližnji prihodnosti uporaba plina za ogrevanje tudi tega dela Sevnice, predlaga nekaj ukrepov, s katerimi bi brez bistveno večjih stroškov, predvsem pa z bolj doslednim delom kurjača oz. upravitelja dosegli boljše ogrevanje stanovanj na Planinski cesti.

Na burnem sestanku okrog 50 stanovalcev s predstavniki Komunale, Terce in z izvedencem so prejšnji teden skušali odgovoriti na vsa odprta vprašanja. Po besedah predstavnika Komunale Jožeta Levstika je v spornih dveh blokkih kriv za težave z ogrevanjem enocevni sistem centralne kurjave, kar naj bi v prihodnji kurilni sezoni uredili z ustrezno notranjo samoregulacijo. Poskušali pa bodo najti tudi mlajšega kurjača, ki bi znal s stanovalci vzpostaviti primerne stike.

P. P.

NAPODILI V.D. DIREKTORJA - Delavci Tehnoloških sistemov Sevnica so svojemu v.d. direktorju Milanu Senici prepovedali vstop v tovarno in tudi v upravno zgradbo, potem ko jim zadnji petek v aprilu ni zagotovil izplačila plač na način, kot jim je to obljubil poprej, in sicer, da bo največ 20 odst. plače v vrednostnih bonih. Senica je delavcem 30. aprila ponudil bonov v vrednosti okrog 35 odst. plače, seveda pa bi jih lahko pripravili le v njegovem trgovskem podjetju Lucia. Razjarjeni kovinarji so prišli k Senici, ki ga je nastavljal Korzetov sklad, in ga napodili iz pisarn. Tisti, ki niso vnovčili svoje predpaznične plače v bonih, so se obrnili še za to mizerijo. Sicer pa so prejšnji petek delavci takole naložili na sevniški železniški postaji cisterno za nemškega kupca, ki so jo izdelali že v času zasedbe tovarne. Delavci pričakujejo obisk iz sklada. (Foto: P. Perc)

M. L.-S.

SPET STOJI - Jarmova Deklica s piščalko na ploščadi pred samskim blokom spet stoji, vendar brez piščalke. Pred časom so jo neznan storilec sneli s podstavka, nakar je skrivnostno izginila. Kakorkoli že, sedaj je kip zopet na svojem mestu, da pa so nekateri to takoj opazili, dokazuje veja, ki jo ima deklica v ustih namesto piščalke.

GOSPODARSTVO - Kočevski izvršni svet nenehno poudarja, da nima zakonske podlage, ki bi mu dajala pristojnosti pri oblikovanju konkretnih ukrepov na področju gospodarstva v občini, da ne razpolaga s tekočimi podatki o poslovanju gospodarstva, da nima na voljo denarja, s katerim bi lahko bistveno posegel v gospodarske tokove v občini, in podobno. Da kljub tolikšni nemoči, kot jo izpričuje, lahko, če to želi, pripomore k izboljšanju težkih gospodarskih razmer z ustvarjanjem boljših možnosti za delo, pa tudi nudenja konkretne pomoči, dokazuje s svojim programom dela na področju gospodarstva. Če bodo zaživele njegove zamisli o ustanovitvi centra za razvoj Kočevske, informacijskega centra, podjetniške zbornice ter centra za usposabljanje in zaposlovanje delovnih invalidov, bo kočevski izvršni svet storil toliko, kolikor bi si lahko gospodarstvo samo želelo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Dvornik pozval Kočevce, naj se soočijo z resnico

Denarja za ceste ni

KOČEVJE - Kočevska SKD je minulo sredo zvečer organizirala v Kočevju razgovor z državnim sekretarjem za ceste Marjanom Dvornikom. Poleg strankarskih predstavnikov so se ga udeležili tudi najvišji predstavniki kočevske občine in tistih krajevnih skupnosti, ki imajo zaradi neurejenosti cest največje težave.

Kočevci so Dvornika seznanili z izredno težko cestno problematiko v občini, ki je posledica skoraj polstoletne zaprtosti precejšnjega dela občine in zastopavljanja Kočevske. Dvornik je povedal, da se republika sicer zaveda, da je kočevska občina v Sloveniji na repu po urejenosti cest, da pa občina navzven prikazuje samo tiste podatke, ki gredo v prid tej trditvi. "Za ceste dobite denarja več, kot ga prispevate, in čas je, da se soočite z resnico in začnete denar pametno porabljati," je dejal Dvornik. Na oporekanje predsednika kočevskega izvršnega sveta Alojza Petka, da ni tako, je Dvornik dejal, da bo kočevska občina za ceste letos prispevala 113 milijonov, dobila pa jih bo 187 milijonov.

Glede izgradnje obkoljske ceste, ki je v letošnjem republiškem proračunu ni, je Dvornik pripomnil, da četudi bi bilo že odločeno, kje bo cesta potekala, in bi bila zanjo tudi že izdelana projektna dokumentacija (kar da morajo še storiti), v celotnem republiškem programu Zelene meje ni dovolj denarja, da bi jo lahko zgradili letos. Prav tako republika letos ne predvideva gradnje ceste Kočevje-Koprivnik, češ da imajo gradnje avtocest prednost pred ostalimi cestami, k čemur da republika zavezujejo mednarodni krediti. Ker bo 40 milijonov, kolikor jih je proračun letos namenil za poljansko cesto, dovolj le za asfaltiranje odseka od Pekla do Knežje Lipe ter morda še, da se opravi nekaj zemeljskih del v nadaljevanju ceste do Brezovice, je Dvornik Kočevcem predlagal, naj za dokončanje ceste občina najame posojilo, ki bi jim ga republika prihodnje leto vrnila.

M. L.-S.

Ribniški zobotrebci

POSLOVNI ČAS - Nedvomno so realno ocenili predlagatelji novega občinskega odloka o poslovnem času gostinskih, trgovskih in drugih lokalov v Ribnici, da je promet v gostinskih lokalih ob petkih in sobotah zvečer največji. Že do sedaj je bilo tako, da so bile lahko hotelske restavracije med tednom odprte najkasneje do 24. ure ter gostilne in bistriji največ do 23. ure, novost pa je ocena, da ob vikendih ljudje radi posedijo v gostinskih lokalih tudi kakšno urico dlje. Da zaradi tega lastniki lokalov ne bi imeli vsak vikend za vratom inspekcij in policije, so v novi občinski odlok vnesli določilo, da so lahko ob petkih in sobotah hotelske restavracije odprte najkasneje do 2. ure, gostilne in bistriji do 1. ure, diskoteke in nočni bari pa do 4. ure zjutraj.

KONKURENTI - Ribniškemu Riku, ki je brez strokovnjakov, ki bi lahko sanirali trenutno stanje, in brez ustreznih ekip, ki bi pri tem lahko pomagale, v ribniški občini želijo pomagati vsi, od občinarjev do bivših Rikovih strokovnjakov. Slišati je lepo in vzpodbudno, težavica pa je v tem, da večina nekdanjih Rikovih strokovnjakov nastopa kot konkurenca Riku z zasebnimi firmami ali pa so zaposleni v konkurenčnih podjetjih.

Sevniški paberki

NAGRADE - V dolenski metropoli sta glasno brenila Krčan in Sevnčan o tem, kako malo pri nas veljata krepot in poštenje, zlasti v poslovnem svetu. Novomeščan, ki sprva ni najboljše razumel besedovanja Posavecev, je lahko le soglašal, da je to res narobe svet, ko nagrado prejme celo takšen osebek iz njihovih logov, ki mu je tuja poslovna morala in je le zgolj vprašanje časa, kdaj se bo soočil s tem, kako minljiva sta napuh in podjetniška slava, če se konča za rešetkami.

AVANTURIZEM - Za prihodnji četrtek točno opoldne vabi pesniško razpoložen sestavljalec ličnega vabila sevniške občinske skupščine in izvršnega sveta na Studenec k Jancu na novinarsko konferenco. "Lepo je na svetu živeti", še lepše, če več, kaj konce tedna početi... je zapisano na tem vabilu za predstavnike sedme sile, ki jim bodo predstavili program kulturnih, športnih in zabavnih prireditvev. Med temi je tudi mednarodna gorsko-hitrostna avtomobilska dirka Impoljca - Studenec. Na tej progi, ki so jo najboljši slovenski dirkači krstili lani, se po novinarski konferenci lahko preizkusijo avanturisti med "račkami". In ker je takih, ki ljubijo hitrost, med to srenjo kar precej, bosta imela sevniški dirkača Janko Bezec in Samo Valant, s katerima naj bi zainteresirani preizkusili dirkaško progo, gotovo dosti dela. Za drage domače prisotnost ni priporočljiva!

RIBNIK - Kdor hoče okusne posrtve, pride v Krajncevo gostilno Ribnik ob Impoljskem potoku. Šoferji vedo, da je dobro spričevalo za lokal, če je pred njim dosti avtomobilov.

11. POMLADANSKI OBRTNI SEJMI

17.-23.5.'93
20% POPUST
ZA VSTOP

PREDLOG - Tradicionalna jezikovna nedelja je bila tudi letos, kot že 15-krat pred tem, na Bohorju, znameniti posavski planinski izletniški točki. Planinci so opozarjali, da avtomobili na vrhu Bohorja niso zaželeni, hkrati pa vabijo obiskovalce, naj prinesejo pokazat najdaljše, najtežje in najzvirnejše jezike. Res jezikov ni manjkalo in tudi ocenjevali so jih, vendar so planinci tudi tokrat naredili veliko napako. Ocenjevanje so spet pripravili na vrhu Bohorja. Tako tisti, ki imajo zares najtežje jezike, niso prišli v konkurenco. Svojih debelih, hrupavih in nespretnih jezikov niso zmogli privleči v tak hrib. In predlog? Naslednje leto naj bo tekmovanje kje bolj na ravnem.

RAZLIČNA JEŽIKA - Jezikov nismo merili g. Siterju in tudi ne g. Guštinu, vendar smo dokaj zanesljivo ugotovili, da ne govorita iste-ga. Mitja Guštin iz Filozofske fakultete v Ljubljani je namreč ob predstavitvi monografije o arheološkem najdišču Stari grad nad Podbočjem izrazil upanje, da jim bo uspelo izkapano tudi zaščititi in ustrezno predstaviti. Pri tem seveda ni pozabil omeniti, da računa na podporo družbe. Budno oko je lahko opazilo, da je pri tem pomenljivo pogledal tudi predstavnik krške občine. Predsednik občine je sprejel izziv. Vstal je in ponovil za Guštinom, da tudi on upa, da bo družba res podprla ta projekt. S tem je dal jasno vedeti, da krška občina ni tista "družba".

VZROK - Na Senovem je bil dan predlog, da bi pokojniki začasnó ležali pred pogrebom v cerkvi ali tudi v Kulturnem domu 14. divizije. Dom z imenom sicer diši po preteklosti, minljivosti in še čem, vendar pa je sanitarna inšpekcija prepovedala takšno rešitev. Vzrok odločitve ni navedla: Ji gre za dom ali za pokoj-nike?

Novo v Brežicah

DO PREKLICA - V Bukošku okrog treh rdečih kamnov brskajo kokoši. Nervozne so, ker jih rdeča barva bode v oči. Zaradi neznosnih težav nemudoma javno zahtevajo sončna očala (za vsako po ena) ali pa, da se kamni prebarvajo v neko drugo barvo, in to do preklica.

POSEBNO OBVESTILO - Menda se je množica 2500 gledalcev motokrosa na Prilipah do solz nasmejala, ko je slišala za podobno obvestilo Radia Brežice. V nedeljo, v najbolj poslušanem času, je občan iz Bukoške v posebnem obvestilu obvestil vse svoje najbližje sosedje, naj nemudoma in do preklica nehajo pasti svoje kokoši po njegovi posesti. Kokoši so vse prestrašene zbežale v domače kurnike, njihovi lastniki so se osramočeni poskrili po domovih, edino tisti sosedje, ki kokoši sploh nimajo, ne vedo, kaj naj storijo.

RESNICA - Letos naj bi Slovenija namenila za vse regionalne ceste v državi 15 milijard tolarjev. Številka sicer lepo zveni, a precej drugače, če jo prevedemo v tisto, ki je že deležna občina Brežice. So si je izračunali, da jim bo priteklo 2,6 milijona ali drugače povedano, 0,018 odstotka celotne vsote. Tako imajo občani brežiške občine še en dokaz več, ki jim govori resnico o tem, kje so. Globoko v niči.

PO TIHO - Brežiški gasilci ostro nasprotujejo razdelitvi na velike regije, po kateri bi sami sodili v južno-štajersko. Uradno pravijo, da bo taka regija odločno prevelika in ne bo omogočala normalnega dela in dobre povezave med društvi ter občinsko in regionalno zvezo. Po tihem priznajo, da imajo tudi druge, še tehtnejše razloge. "Kdaj so pa še bili Kranjci v španoviji s Štajerci?" prišepnejo. In za tiste, ki ne vedo, še drobno pojasnilo. Brežičane Sava že od nekdaj strogo deli na Štajerce in Kranjce.

KOLIKO ŠTIPENDIJ

BREŽICE - V letošnjem šolskem letu so podjetja in organizacije v občini Brežice razpisale 26 kadrovskih štipendij, od tega 12 za 4. stopnjo, 2 za 5., 7 za 6. in 5 za 7. stopnjo izobrazbe. Poleg tega še 715 dijakov in študentov prejema republiške štipendije ter 32 dijakov in 15 študentov štipendije za izrazito nadarjenost.

V SOBOTO PRAZNIK FOLKLORE V ARTIČAH

ARTIČE - Domača folklorna skupina bo to soboto ob 20. uri pripravila celovečerni koncert, s katerim bo obeležila 15-letnico svojega delovanja in hkrati tudi srebrni jubilej folklorne dejavnosti v Artičah. Ob tej priložnosti bodo plesali in običajne slovenskih pokrajin predstavili sedaj aktivni plesalci, ki se jim bodo pridružili tudi člani nekdanjih skupin, ki so se prav za to priložnost spet zbrali in obnovili dva spleta plesov.

IZ NAŠIH OBČIN

Kanja in novi prometni znaki

Če bo podjetje 3M podprlo Kanjin projekt, bo Krško prvo v Sloveniji dobilo prometne znake s 3,5-krat večjo odsevnostjo od navadnih - Zanimanje drugih občin

KRŠKO - Podjetje za tehnološki inženiring "Kanja projektiva" je izdelalo projekt prometne ureditve mesta Krško z Vidmom. Pri opremi ulic s prometnimi znaki bodo uporabljali odsevno folijo firme 3M, ki ima več kot trikrat večjo odsevno moč od navadne. To bo prvi primer uporabe take folije v Sloveniji, zato računajo, da bo projekt odobrilo tudi podjetje 3M in ga ustrezno finančno podprlo.

Če se bo to zgodilo, je podjetje Kanja dolžno v dveh mesecih poskrbeti za uresničitev celotnega projekta. Stal bo 8 milijonov tolarjev, od tega bi 2 milijona prispevala občina Krško, medtem ko mora za ostala sredstva poskrbeti Kanja. Poleg finančne udeležbe nekaterih zavarovalnic in Kanje same naj bi največ sredstev vložilo ravno podjetje 3M, in to v obliki cenejše odsevne folije, ki je sicer 4-krat dražja od običajne.

Projekt obravnava okrog 560 prometnih znakov, ki naj bi jih zamenjali z novimi. 8 najbolj pogostih in najpomembnejših znakov bi izdelali iz folije z močno odsevnostjo. Vse ostale znake, ki niso starejši od 7 let, bi premostili izven mesta, tako da bi tudi tam dobili bolj kakovostne znake. Direktor podjetja Igor Avsec zagotavlja, da projekt samo odpravlja napake in nesmisle v prejšnjem projektiranju prometne signalizacije, medtem ko so malo večje spremembe prometnih tokov predvidene le na Vidmu pri Podmornici.

• Drugi del podjetja Kanja proizvaja cestno opremo. Njegov prometni znak z okvirom iz aluminija bo na predlog podjetja 3M predstavljen kot vzorčni primer znakov z novo folijo na svetovnem kongresu cestarjev, ki bo čez mesec dni v Madridu. Na kongresu bodo sodelovali predstavniki ministrstev za promet iz mnogih držav.

SEBASTIJAN IN URŠKA OSVOJILA TURNIR

KRŠKO - Preteklo soboto sta plesalca krškega Društva za plesno dejavnost Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar (pokroviteljica Zavarovalnica Triglav Krško) zmagala na kvalifikacijskem turnirju v latinsko-ameriških plesih. Kljub veliki smoli v predtekmovanju sta zaplesala daleč najbolje od vseh finalistov, tako da sodniki v Novi Gorici niso imeli težke odločitve. S prvim osvojenim turnirjem sta si priborila 25 novih točk za prehod v višji razred. Plesni par Matija Kržan in Teja Dumenčič se je po nastopu v polfinalu uvrstila na 12. mesto. To soboto potujejo krški plesalci po nove točke na turnir v Slovenj Gradec.

KMALU ZAGNALI TUDI PAPIRNI STROJ I

KRŠKO - V Videm papirju so aprila proizvedli 5.093 ton papirja in ga prodali v Sloveniji, na Hrvaškem in nekaj (862 ton) tudi drugam. Poleg papirnih strojev PS3 in PS4 je z malo zamude začel delati tudi PS2. Na zalogi imajo za dober teden surovin, hkrati pa nabavljajo že tudi surovine za papirni stroj I, ki naj bi ga poglali v naslednjem tednu. Uradnih informacij o proizvodnji celuloze še ni, čeprav nekateri pravijo, da so bili dogovori s podjetjem VDI uspešni in da bo v kratkem stekla tudi proizvodnja celuloze.

ŽE PRIPRAVE NA PRVENSTVO

KOSTANJEVICA - Tu so v teh dneh ustanovili odbor za pripravo državnega prvenstva v lovu rib s plovcem za člane in članice, ki bo 17., 18. in 19. septembra v Kostanjevici. Tekmovanje, za katero bodo potekale priprave ves preostali čas, bi Kostanjevičani radi vključili v krajevno turistično ponudbo. Pri tem so prepričani, da bodo v športno-tekmovalni prireditvi videla svoj interes tudi različna podjetja, ki bi bila pripravljena na tej podlagi primakniti organizatorjem kak tolar.

MANA
turistična agencija
PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO
tel. 068-28 136

Ko je treba iz hleva na upravni odbor

Zadruge so se v preteklih letih močno oddaljile od kmetov in od tega, da bi oni z njimi upravljali. Sprevrle so se v velike organizacije s svojimi lastnimi interesi, ki so bili pred vsemi drugimi. Nabavljale so reparable po ugodnih cenah za kmete ali pa tudi ne, odkupovale in prodajale so pridelke (včasih tudi ne) in nenazadnje, tudi večina kmetov ni bila lojalna zadrugi, saj so do nje stopili le takrat, ko so jo potrebovali. Če je bilo pridelka malo in cena visoka, so ga prodajali po lastnih prodajnih cenah. Šele tisto leto, ko jim to ni uspelo, so vsi vozili na odkup v zadrugo.

Ko takole razmišljamo o delovanju slovenskih kmečkih združenj, kaj hitro ugotovimo, da je nekaj z njimi hudo narobe. Ali delujejo na zastarelih in neživljenjskih načelih ali pa se postavljenih načel v praksi ne držijo. Tako prihaja do nesmislov. Kmetje - zadrugniki naj bi upravljali z zadrugo in sodelovali pri najpomembnejših poslovnih odločitvah. Nadzorovali naj bi delo in poslovanje upravnega odbora in direktorja zadruge. Na papirju je to videti zelo pošteno, saj tako rekoč upravljajo s svojim premoženjem. Drugače je v praksi, kjer

je tako upravljanje omogočilo vrsto nepravilnosti in slabih odločitev v poslovanju ter skrhane odnose med zadrugniki, njihovimi predstavniki v organih upravljanja in direktorjem.

Priznati moramo, da mora biti kmet kar sposoben, da uspešno gospodari s svojo kmetijo, zato pa še ni nujno, da zna dobro gospodariti tudi z zadrugo, ki postuje podobno kot podjetje. Kako naj kmetje (v mnogih primerih ostareli) ob obilici fizičnega dela spremljajo razmere v zadrugi, gospodarstvu, zakonodaji in na tržišču ter nadzirajo in usmerjajo poklicnega direktorja? Direktor, ki se ima čas ukvarjati s pravnimi in zakoni, jih zlahka prepelje žejne preko vode.

Kaj je slovenskemu zadrugništvu, torej storiti, da najde pot iz prej opisane labirinta? Očitno tudi kmetje sami spoznavajo, da so zadruge potrebne, vendar z drugačnimi ljudmi v organih upravljanja. Izvoliti morajo zadrugnike iz vsake kmetijske dejavnosti, ki jim najbolj zapajajo, in jih za delo ustrezno plačati. Za kmete bi bilo najbolje, če bi se odločili tudi za plačan nadzorni odbor zadruge, v katerega bi pritegnili od zadruge neodvisne in ugledne ljudi (predstavniki banke, Zadrugne zveze, občine itd.). Edino taka kontrola nad vodenjem kmečkih združenj bi lahko bila učinkovita. O tem, da bi kmetje še naprej sami vodili vse posle in da bi sami sprejemali poslovne odločitve ("Tako bo, kot bomo mi hoteli!"), je povsem iluzorno pričakovati.
B. DUŠIČ-GORNIK

naj bi pripravili tudi predstavitev nove signalizacije, na katero bi povabili predstavnike vseh slovenskih občin. Po besedah Igorja Avsa ima podjetje Kanja že sklenjen dogovor za preново prometne signalizacije v 6 mestih.

B. DUŠIČ-GORNIK

JESENI NOVI ZNAKI? - Projekt prometne ureditve v mestu Krško predvideva večje spremembe prometnih tokov le v križišču pri Podmornici. (Foto: B. D.-G.)

KRČANI - PRVAKI V STEP FORMACIJAH

LJUBLJANA - Plesna skupina DiVi's formation iz Krškega se je konec preteklega tedna zelo dobro odrezala na državnem prvenstvu v show danceu v Ljubljani. V step formacijah so postali pionirji in mladinci državni prvaki. Mladinci dosegli 7. in pionirji 11. mesto v show danceu - formacije. V disco za pionirje sta Teja Dumančič in Sebastijan Vodlan delila 7. mesto, medtem ko sta se Alja Brinovec in Branka Bakič uvrstili na 10. oz. na 13. mesto. Uspešni sta bili tudi mladinki Vesna Vučajnik in Josipa Fink, ki sta se v stepu za posameznike uvrstili na 3. in 4. mesto. Najboljšo uvrstitev v disco zvrsti za mladince je skupini s 6. mestom priborila Josipa Fink. Takoj za njo sta se uvrstili še Vesna Vučajnik in Simona Radkovič. Plesalci so se s sendviči in pijačo pomagala trgovina Alja iz Leskoveca, s prevozom Peter Mirt z Blance in s šivanjem 36 kostumov Aleksandra Gramca iz Brestanice.

• V krivični družbi so zločinci pošteno ljudje. (Greene)

• Predsodki so nosilni stebri vsake civilizacije. (Gide)

Jeseni telefoni v Pišecah in na Bizeljskem

Centrala v prenovljenem zdravstvenem domu

BIZELJSKO, PIŠECE - Če dogovori v naši državi sploh še kaj veljajo, potem lahko verjamemo, da bodo na mnogih bizeljskih in pišeških domačijah po 10 letih vendarle zazvonili telefoni. Bodoči telefonskih naročniki iz obeh krajevnih skupnosti so namreč s podjetjem PTT podpisali pogodbo o izgradnji telefonskega omrežja in svoje dolžnosti že davno izpolnili, za pošto pa kakor da dogovor ni veljal.

Po večletnem prekrkanju zdaj kaže, da je telefonskih zdrah pod Orlico vendarle konec. Nova avtomatska telefonska centrala v Brežicah že dalj časa obratuje, tako da ni več ovir pri zmogljivostih. Jeseni so napeljali tudi optični kabel do Bizeljskega, ostaja pa še vgraditev krajevne telefonske centrala z zmogljivostjo 572 števk in možnostjo naknadne razširitve za nadaljnjih 200. Stavbo zanjo bi po pogodbi morala zgraditi pošta, a kot so njeni predstavniki predlagali na nedavnem sestanku na Bizeljskem, naj bi začasno v roku dveh mesecev postavili kontejner in nato v mesecu dni vanj namestili ATC. Nazadnje je obvelja druga možnost, ki jo zagovarja občina Brežice. Ta je naročila idejni projekt za adaptacijo prostorov zdravstvenega doma, kamor bi se preselila pošta in namestila centrala. Občina je že naročila in plačala tudi izvedbeni projekt, saj namerava s proračunskim denarjem obnoviti prostore in jih nato dati pošti v najem. Z obnovitvenimi deli v prostoru za centralo naj bi pričeli nemudoma, saj niso vezana na obnovo cele zgradbe. Prostor za ATC naj bi bil pripravljen sredi junija in nato v mesecu dni tudi nameščena centrala. Med tem časom bo pošta pridobila dokumentacijo in nato preložila kable preko ceste in potoka do prostora za ATC. Tako naj bi v avgustu končno priključili okrog 220 telefonskih priključkov na Bizeljskem in še okrog 130 v Pišecah.

B. D.-G.

Gasilci nočejo k Štajercem

Nove regije bi zmanjšale trdnost gasilske zveze

POSAVJE - Vse tri posavske občinske gasilske zveze so imele vrsto pripomb na osnutek novega statuta Gasilske zveze Slovenije. Prepričane so, da je zelo nedorečen in napisan precej slabše kot dosedanji. Za nemožne so ocenile težnje, da bi bila predsednik in poveljnik zveze mandatarja, saj ta pojem ni združljiv z načeli društvene organiziranosti, ki zahteva delegatski sistem oblikovanja organov.

Posavski gasilci so poslali svoj predlog popravkov in osnutku statuta vsem ostalim občinskim gasilskim zvezam, da bi tudi nje opozorili na pomanjkljive opredelitve. Še posebej jih je zbudila teritorialna delitev Gasilske zveze Slovenije, saj predvideva povezovanje gasilcev v gorenjski, ljubljanski, primorski, severnoštajerski (s Koroško), prekmurski, dolenski in južnoštajerski (s Posavjem) regiji.

Vodstva občinskih gasilskih zvez v Brežicah, Krškem in v Sevnici ter poklicne gasilske enote v Krškem so kar ogorčena, da o predlogu takega združevanja ni bilo predhodne razprave ali sklepanja. To razumejo kot poskus centralizacije gasilstva in favoriziranja večjih centrov na račun manjših območij. Prepričani so, da je regija Posavje zaživel kot samostojna enota in da bo taka ostala tudi v bodoči organiziranosti komunalnega sistema.

Po tem predlogu bi se posavski gasilci združevali v regijsko zvezo, ki bi bila poleg tega, da je največja,

tudi najbolj raznolika. T. i. južnoštajerska regija po njihovem mnenju ne more zagotoviti enakopravnega razvoja, kar se je že pokazalo v času velikega celjskega okraja. V tako veliki regiji ne bo mogoče zagotoviti ustrezne kadrovske zastopanosti v najpomembnejših organih in dobrega sodelovanja, saj bodo poti od občine ali posameznega društva do sedeža regije predolge. Posavje naj zato ostane samostojna enota v gasilstvu ali pa naj se kvečjemu poveže z bližnjimi Zasavci.

B. D.-G.

JUBILEJ ŠOLE V ARTIČAH - Na artiški osnovni šoli svoje 150-letnice ne bodo obeležili samo s priložnostno proslavo, ampak so že med šolskim letom vse oblike rednega pouka in interesnih dejavnosti tesno povezali z jubilejem. Na kulturne in športne dneve so povabili nekatere bivše učence te šole, zbirali so gradivo o preteklosti šole ter pripravljali priložnostno brošuro o svoji šoli nekoč in danes. Zdjaj se pripravljajo na Veseli tobogan in za večjo razstavo, na kateri bi radi predstavili rezultate vseh teh aktivnosti. V šolski jedilnici so obesili tudi platno, na katero je domači slikar narisal šolo in cerkev, že od nekdaj osrednji stavbi v kraju. (Foto: B. D.-G.)

Znanje za tiste, ki ga želijo

Vse manj sredstev za razvoj kmetijstva - Svetovalci nič več ne silijo kmetov - 1000 kmetij na enega svetovalca - Ni denarja za redne terenske obiske

BREŽICE - Republiških kreditnih sredstev za hitrejši razvoj demografsko najbolj ogroženih območij priteče v občino zelo malo. Lani je svoje programe v poslalo Ljubljano 25 kmetov. Vsa od njih je za projekt odšel okrog 100 tisočakov, čeprav so potem le trije manjši dobili kredite. Letošnja sredstva v te namene so še bolj skrčena, ravno tako pa bo manj tudi občinskih intervencijskih sredstev za razvoj kmetijstva.

Dokončno bo vse znano šele po sprejetju občinskega proračuna. Največ sredstev bodo namenili za najmanj razvita območja občine, za regresiranje plemenskih svinj in merjasev, za regresiranje in kreditiranje brezvirusnih trsnih cepeljen in sadnih sadik ter za izdelavo projektov za namakanje in izgradnjo manjših namakalnih sistemov.

Zaradi trenutnega stanja v kmetijstvu in v zadrugah kmetje pričakujejo vsaj pomoč kmetijske svetovalne službe. Ta nič več ne vsiljuje in nič več ne sili kmetov k sprejemanju in uvažanju novosti in izboljšav. Hkrati pa je svetovalna služba še vedno daleč od tistega, kar tudi najbolj zavedni kmetje od nje pričakujejo. Sedanje financiranje tej službi namreč ne omogoča, da bi njeni svetovalci redno obiskovali kmetije po terenu, saj na vsakega pride 1000 kmetij. Brežiški svetovalci se pri svojem

delu zavzemajo predvsem za razvoj prašičereje v ravninskem delu, sadjarstva in vinogradništva v hribovih, za namakanje in protislansko zaščito nasadov, vrtnarstvo na manjših kmetijah z namakanjem, za razvoj stajnih trsnih cepeljen in sadnih sadik ter za izdelavo projektov za namakanje in izgradnjo manjših namakalnih sistemov.

• Svetovalna služba je kmetom na razpolago v času uradnih ur v pisarni ali pa tudi po telefonu. Daje nasvete in izvaja praktične priroke na terenu, sestavlja krmne obroke in krmne bilance, jemlje vzorce zemlje in dela gnojilne načrte, pomaga pri izbiri semen, zaščitnih sredstev, opreme in strojev ter kmetom pri uveljavljanju regresov in posojil.

B. D.-G.

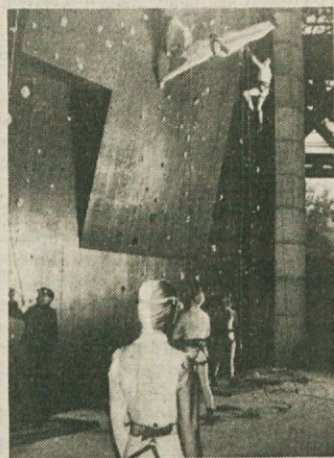
11. POMLADANSKI OBRJNI SEJMI
17.-23.5.'93
20% POPUST ZA VSTOP

Nastop novomeških avantgardistov

Artisti Oddelka za špektaleske umetnosti Novo mesto 1917 so izvedli Priglasje na gori Eiger v plezalni steni, na železniškem mostu in športnem igrišču

NOVO MESTO - Med zavijanjem siren, utripanjem modrih policijskih luči, brnjenjem helikopterja in ob mogočnih zvokih glasbe so se v petek, 7. maja, zvečer na prizorišču Na Loki pripeljali artisti Oddelka za špektaleske umetnosti Novo mesto 1917 v supermanovih dresih in v starinskih pilotskih očali, in premierna futuro-avantgardistična predstava Priglasja na gori Eiger se je začela.

Predstava je potekala na več prizoriščih. Artisti so jo izmenoma izvajali na plezalni steni, na športnem igrišču, pod cestnim in železniškim mostom

PREMAGOVANJE GRAVITACIJE - Špektakel se dogaja tudi na umetni plezalni steni, kar od artistov zahteva precejšnje plezalne spretnosti. (Foto: MiM)

ter na njem (v predstavo se je po voznom redu vključil tudi potniški vlak). Performance, kot temu pravijo novomeški avantgardisti, je zasnoval in scenarist Matjaž Berger kot poklonitev vsem slovenskim alpinistom, umrlim v azijskih gorstvih. Prizorišče je bilo posrečeno izbrano, saj so umetna plezalna stena, ki jo je pod novim cestnim mostom postavil Pionir, skupaj s športnim igriščem in železniškim mostom nudili lahko izmenljiva prizorišča za posamezne dele predstave, ki je združevala glasbo, govorjeno besedilo, plezanje, orodno telovadbo, plesne gibe in opravlila (šivanje, tipkanje). Nasploh je, če odmislimo občasne težave z dobro slišnostjo in razumljivostjo govorje-

na njem (v predstavo se je po voznom redu vključil tudi potniški vlak). Performance, kot temu pravijo novomeški avantgardisti, je zasnoval in scenarist Matjaž Berger kot poklonitev vsem slovenskim alpinistom, umrlim v azijskih gorstvih. Prizorišče je bilo posrečeno izbrano, saj so umetna plezalna stena, ki jo je pod novim cestnim mostom postavil Pionir, skupaj s športnim igriščem in železniškim mostom nudili lahko izmenljiva prizorišča za posamezne dele predstave, ki je združevala glasbo, govorjeno besedilo, plezanje, orodno telovadbo, plesne gibe in opravlila (šivanje, tipkanje). Nasploh je, če odmislimo občasne težave z dobro slišnostjo in razumljivostjo govorje-

Muzej vključen v okolje

Živahna dejavnost Belokranjskega muzeja - Sodelovanje med Metliko in Trebnjem

METLIKA - Čeprav so delovne razmere v Belokranjskem muzeju pozimi zelo neprijetne, je bilo delo te kulturne ustanove v prvih letošnjih mesecih dokaj živahno. Poleg rednega dela je muzej za kulturni praznik pripravil srečanje med Metliko kot enim najstarejših slovenskih mest in Trebnjem kot najmlajšim. Prijetno kulturno srečanje je potekalo ob otvoritvi razstave Iz zakladnice Galerije trebanjskih samorastnikov. Kaže, da se bo iz tega srečanja razvilo zanimivo kulturno sodelovanje med mestoma.

Belokranjski muzej je v franciškanskem samostanu v Novem mestu konec marca postavil zelo obiskano razstavo belokranjskih pisanic. Na tej razstavi so pokazali več kot 200 pisanic, od najstarejših s konca prejšnjega stoletja do sodobnih z belokranjskimi motivi, in seveda drsank, ki jih izdelujejo tam, kjer ne obvladajo več batik tehnike, v kateri so delane starejše pisane.

Kolektiv Belokranjskega muzeja se zelo trudi, da bi med ljudmi oživili zanimanje za belokranjske starozitnosti. S tem namenom so tudi organizirali dva tečaja za izdelavo belokranjskih pisanic, ki se ju je

nega besedila, predstava lepo uspešno izvedba artistov, glasba in svetlobni učinki so se povezovali v spektakelno učinkovite spoje kolektivne umetnine, ki so jo ne prav številni gledalci dobro sprejeli. Petkovi premieri so sledile še ponovitve v soboto in nedeljo, Priglasje na gori Eiger pa si bo mogoče ogledati tudi danes, jutri in popoldne zvečer ob 20.20. Ob tej predstavi se med drugim v premislek ponuja dejstvo, da Novo

mesto (še vedno) nima svojega stalnega gledališča ne močnega stalnega gledališkega občinstva, zato avant-

Z zborovsko pesmijo v pomlad

V Novem mestu so dva dni prepevali zbori - Izbrani tisti, ki bodo zastopali občino na medobčinski reviji pevskih zborov v Grosupljem - Zapelo je 370 uglašanih grl

NOVO MESTO, ČRNOMELJ - Zveza kulturnih organizacij Novo mesto že tradicionalno prireja revije pevskih zborov pod naslovom S pesmijo v pomlad. V soboto, 8. maja, se je v Domu kulture predstavilo 14 zborov, ki jim je prisluhnil selektor mag. Mirko Slosar iz Kopra. Po reviji se je Slosar posamično pogovarjal z dirigenti in povedal, da je med zbori iz novomeške občine čutil napredek. 370 pevcev pa je tudi lepo zagotovilo, da se bo na Dolenjskem še pelo.

Na reviji so nastopili: mešani pevski zbori novomeškega Društva upokojencev, Malega Slatnika, GIP Pionirja, Revoza, Šentjernejca, zbor Pomlad in Hugolin Sattner iz Novega mesta, zbor Krke in zbor Ajda iz Orhovič, moška pevka zbor iz Otočca in "Dušan Jerč" iz Novega mesta ter okteta Adoramus in Šentjernejski okteta.

V tork je Mirko Slosar sporočil, kateri od zborov se bodo udeležili medobčinske revije, ki bo 29. maja v Grosupljem. Glasove novomeške občine bodo zastopali: mešani pevski zbor Hugolin Sattner z zborovodkinjo Janjo Dragan, mešani pevski zbor Pomlad z zborovodkinjo Jožico Bradač, mešani pevski zbor Revoz z zborovodcem Slavkom Rauchom in mešani pevski zbor Krka z zborovodkinjo Sonjo Čibc.

gardi eksperiment, ki je po svoji osnovni naravnosti usmerjen v znanje in preseganje uveljavljene gledališke umetnosti, najbrž ne more tako polno izveneti kot bi sicer. Lahko pa zapišemo, da če že nimamo stalnega gledališča kot mnoga druga večja pokrajinska središča, imamo ta čas vsaj nedvomno zelo zanimivo avantgardno skupino, ki se je po nekaj uspešnih lanskih predstavah tudi z najnovejšo letošnjo, Priglasjem na gori Eiger, ustvarjalno potrdila.

M. MARKELJ

PESEM MLADIH GRG - Otroški pevski zbor iz osnovne šole Šentjernej vodi učitelj glasbe Milan Pavlič. Na reviji so zapeli tri pesmi, pri klavirju jih je spremljal Rok Mencin. (Foto: J.P.)

ravili v petek, 7. maja, v Kulturnem domu v Črnomlju. Nastopili so otroški zbori osnovnih šol Loka in OŠ Mirana Jarca iz Črnomlja, osnovnih šol iz Dragatuša, Vinice in Metlike ter zbor črnomljske glasbene šole. Od mladinskih zborov sta zapela zbor iz Dragatuša in Vinice, predstavil pa se je tudi nonet iz črnomljske OŠ Mirana Jarca.

J. PAVLIN

REVOZOVI SLIKARJI V TILII

NOVO MESTO - V petek, 6. maja, so v prostorih Zavarovalnice Tilia odprli razstavo del šestih slikarjev Kulturno-umetniškega društva Revoz iz Novega mesta. Otvoritev so pospremlili s kulturnim programom, za katerega sta poskrbela glasbenika Brane Rožman in Petra Gačnik, o likovniških pa je govoril slikar Jože Kumer. Dela J. Jurečiča, S. Markovića, S. Petrovića, L. Skupka, S. Verbiča in F. Urbančiča bodo na ogled še do konca maja.

ZBOROV PREVEČ ZA EN SAM VEČER

BREŽICE - Tukajšnji odrasli pevski zbori so letos peli na občinski reviji, ki je bila razdeljena na dva večera. V soboto, 8. maja, je 10 zborov in oktetov zapelo v Pišcah. Predstavili so se: domači ženski pevski zbor in oktet Orlica, moški pevski zbor in oktet Kranjci iz kulturnega društva v Krški vasi, moški zbori iz Sromelj, Velike Doline, Kapel in brežiškega Društva upokojencev ter mešani in lovski zbor iz Globokega. Naslednji dan so na Bizeljskem nastopili kar štiri mešani pevski zbori (dva iz KUD Brežice in po eden iz Artič in Dobove), moški pevski zbori iz Stare vasi, Brežic in Cerkelj ob Krki ter brežiški ženski zbor in artiška dekleška skupina. Skupno je torej v obeh delih revije zapelo kar 19 pevskih skupin.

10 LET ZDRUŽENEGA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA ZDOMCEV

ERLANGEN - Zdrženi moški pevski zbor Miško Kranjec in Simon Jenko, v katerem že 10. leto prepevajo Slovenci, ki delajo v Erlangu in Nuernbergu, bo v soboto, 15. maja, ob 17. uri pridelil jubilejni koncert. V cerkvi na Kol-pibevlj 16 v Erlangu se bodo zboru, ki ga vodi prizadeveni Alojz Tement, pridružili še Gesangsgruppe Harmonie in Kosbacher Stadelssaenger iz Erlanga ter prijatelji iz domovine, oktet Jurij Dalmatin iz Sevnice (nekdanji oktet Boštanski fantje). Za jubilejni koncert bo združeni zbor teden dni pripravjal zborovodja Janko Avsenak iz Brestanice.

Robarjev film na Dunaju

Ovni in mamuti v posebnem festivalskem delu Viennala

Na 31. dunajskem mednarodnem filmskem festivalu Viennale, katerega osrednja prireditelj bo sicer šele oktobra, so včeraj zavrteli film Ovni in mamuti novomeškega filmskega ustvarjalca Filipa Robarja, in sicer v posebnem uvodnem festivalskem delu, ki nosi zgovoren naslov Slovo od Jugoslavije in v katerem bodo prikazali filme iz Slovenije (3), Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Jugoslavije. Danes je na sporedu še ena projekcija in razgovor režiserja z javnostjo. Film Ovni in mamuti je četudi nekoliko odmaknjen po letnici nastanka še vedno aktualen zaradi tematike, ki jo obravnava - nacionalizem. Film ne govori o krvavem in genocidnem nacionalizmu, ki zdaj divja po Balkanu, temveč o "mekhem" nacionalizmu, kot se je izražal v Sloveniji do "bosancev", ter opozorja na nevarnost, ki tiči v nacionalizmih vseh vrst.

"NAŠA PESEM" BREZ DOLENJCEV

LJUBLJANA - Konec aprila se je v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani s finalnimi nastopi končalo 13. slovensko zborovsko tekmovalnik, na katerih je nastopilo 22 slovenskih pevskih zborov. Najboljšim v posameznih kategorijah so podelili zlata, srebrna in bronasta odličja. Tekmovanje je žal minilo brez prisotnosti kakega pevskega zbor z območja širše Dolenjske.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Naši uspešni mladi glasbeniki

Učenci dolenjskih glasbenih šol so dosegli lepe uspehe na nedavnem 22. državnem tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije - Raste nov rod glasbenikov

Na Dolenjskem in v Posavju raste nov rod nadobudnih mladih glasbenikov. Tako lahko sodimo po lepem uspehu, ki so ga učenci glasbenih šol z območja širše Dolenjske dosegli na nedavnem 22. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije v Ljubljani in Velenju. Udeležili so se ga glasbeniki, ki se izobražujejo na domačih in tujih glasbenih šolah in akademijah za glasbo, ter mladi slovenski umetniki.

Tokrat je bilo tekmovanje, na katero so se uvrstili najboljši iz predtekmovanj, ki so potekala en mesec po mnogih slovenskih krajih, nekoliko drugačno od dosedanjih. Predvsem so se poostri kriteriji, zmanjšalo pa se je število nagrad. Slovenija je namreč lani postala članica Evropske zveze glasbenih tekmovanj in je morala kriterije poenotiti z evropskimi. Kljub temu so učenci iz naših glasbenih šol dosegli sijajen uspeh. "Mislim, da širša Dolenjska kljub strožjim kriterijem toliko nagrad še ni pobrala na nobenem od dosedanjih 22 tekmovanj," je povedal Zdravko Hribar, ravnatelj novomeške glasbene šole. "Naša šola se je s tremi nagradami sicer povprečno odrezala, so pa zelo lepe uspehe dosegli učenci glasbenih šol iz Brežic, Krškega, Trebnjega in Ribnice. V celoti je bil izkupiček nagrad izreden. Prepričan sem, da se že pozna delo novih, mlajših kadrov v glasbenih šolah. Seveda brez talentiranih učencev ne bi bilo nič, saj brez talentiranega učenca ne odlična šola in ne izreden učitelj ne moreta doseči večjih uspehov."

Na finalno tekmovanje so se iz novomeške glasbene šole uvrstili 4 učenci, nagrade pa so v svojih starostnih kategorijah prejeli: Urška Juršič 2. in Tadeja Zupančič 3. nagrado za igranje na kljunasto flavto, Goran Kranjc pa 2. nagrado za igranje na trobento. Iz trebanjske glasbene šole so se uvrstili v finale 3 učenci, nagrada pa sta bila Boris Bizjak, ki je prejel 1. nagrado za igranje na flavto, in Nace Škoda, ki je prejel 3. nagrado za igranje na klarinet. Iz krške glasbene šole se je na finalno tekmovanje uvrstilo 6 učencev, nagrade pa so prejeli: Uroš Horvat 1. nagrado za igranje na saksofon, Peter Gabrič 2. nagrado za igranje na klarinet in Gregor Colner 3. nagrado za igranje na trombon. Iz brežiške glasbene šole je nastopilo 7 učencev, Uroš Vučanjk pa je prejel 1. nagrado za igranje na harmoniko; zbral je največje število točk iz vseh kategorij v tem instrumentu. Iz ribniške glasbene šole se je na finalno tekmovanje uvrstil klavirski duo, v katerem igrata Alma Hočvar in Saša Mlakar, prejeli pa sta 3. nagrado.

Omeniti je treba tudi izreden uspeh Novomeščanke Irene Yebuah, nekdanje učenke glasbene šole Marjana Kozine, ki je v I. kategoriji solopetja prejela 1. nagrado in dosegla največje število možnih točk. Očitno bomo o njej in njo samo še slišali.

Uspešna sezona

Za konec: opereta Kneginja čardaša

KRŠKO - V soboto, 15. maja, bodo na odru Kulturnega doma gostovali solisti, zbor, balet in orkester Opere Maribor, ki bodo pod taktirko Staneta Jurgeca izvedli opereto madžarskega skladatelja Emmericha Kalmána, Kneginja čardaša. Opereta sodi med najbolj uspešne v glasbenem svetu. To bo zadnja abonmajška predstava, za katero pa bodo abonenti morali nekaj doplačati. Predstava je namreč zelo zahtevna in draga. Kulturni dom Krško z njo zaključuje letošnjo jubilejno abonmajsko sezono, ki je bila zelo uspešna, za kar gre zasluga tudi številnim podpornikom, ki so skupaj prispevali več kot 2 milijona tolarjev, in seveda dobremu odzivu občinstva. Pridobili so 520 abonentov. Celotni kulturni program so dopolnjevali z mnogimi predstavami zunaj abonmaja ter s predstavami za otroke in mladino.

Popackani Tito

Nekoliko mrkega pogleda, a strumno razkoračen zre lik pokojnega maršala Tita v zelenje vrta ob nekdanji Ropasovi hiši, kjer ima zdaj prostore Dolenjski muzej. Mrk pogled je še kako ustrezen, saj je videti, kot da se je Tito zamislil nad tem, kako so se časi obrnili. Res ne more biti vselega obraza ob tem, kar se na območju nekdanje Jugoslavije zdaj dogaja, ter nad krvavim plesom, v katerega se je sprevrgla njegova največja svetinja - bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Nič manj pa ne bi bil zadovoljen s tem, kar se dogaja z njegovimi številnimi upodobitvami, ki so jih njegovi častilci, med njimi pač tudi premnogi lizani in povzpelniki, postavljali vsepovsod. Maršalova podoba je izginila iz pisam, šol, trgovin, slaščičarn, gostiln in kavarn, iz glasbenih šol in lovskih koč, skratka od vsepovsod, da ne naštevamo naprej, in morda so samo stene javnih stranišč tisti javni prostori, ki so ostali taki, kot so bili, ker tam njegovih podob pač niso obešali. Maršala je z Jugoslavijo in njegovimi kulturnimi upodobitvami vred odnesel čas, ljudje pa so ga spravili v spomine, ta v predalček, kjer hrani lepe, drugi tja, kjer hrani slabe. Zgodovina mu neusmiljeno piše nov življenjski in ocano.

Naj bo kakorkoli, Maršalove upodobitve, vsaj tiste, ki so še na javnih ali odprtih prostorih, so zdaj spomeniki in kot taki nimajo pravzaprav nič z njim. Zato preseneča, da se najdejo "junaki", ki se pobalinsko in vandalsko znežijo nad njimi. Titov kip ob muzejski stavbi je pred dvema tednoma neznan "junak" popackal z rdečo barvo. S tem dejanjem ni pokazal ne junaštva in ne naprednih nazorov, kajti to bi moral, če Tita in njegove politike ni maral, narediti veliko prej in seveda veliko tvegati. Zdej ni tvegal nič, pokazal je samo to, da mu manjka krepka mera navadne obzirnosti in kulturnosti. Njegovo dejanje je vredno obsodbe, ne zato, ker je popackal Titov kip, ampak ker je popackal kip, ker je posvinjal muzejski predmet. Takih "junakov", ki z barvo in pršili v rokah puščajo svoje sledi na kulturnih spomenikih vseh vrst, žal dandanes ni malo. Tudi pomislek, češ da je popackal umetniško malo vredno delo, ne zdrži. Pomazal bi ga tudi, če bi ga sklesal sam Michelangelo.

M. MARKELJ

Dejavno hrvaško društvo

Tokrat: razstava in Hrvatska revija

NOVO MESTO - Novomeška podružnica Hrvatskega kulturnega društva v Sloveniji vztrajno urednišče delovni načrt. Tako je 5. maja popoldne dr. Emil Lučev v Dolenjskem muzeju odprl razstavo zagrebškega slikarja Hrvoja Šerčarja v navzočnosti mag. Miljenka Žagarja, hrvaškega ambasadorja v Sloveniji, Francija Koncele, predsednika občinske skupščine, ter prof. Vidmarovića, predsednika Saborskega pododbora za Hrvate v evropskih državah, je bila v modri dvorani Hotela Metropol nato še 6. Tribuna ob sredah.

O kulturnem ustvarjanju Hrvatov v diaspori po letu 1945 je govoril prof. Vinko Nikolić, ki je v letu 1951 v Argentini ustanovil Hrvatsko revijo in 40 let urejal njenih 160 števil. Z vrsto zanimivih podatkov je opisal, kako se je revija vtakla v

kulturno življenje Hrvatov, "saj ni koticika na svetu brez naših ljudi", kot je dejal.

"Bili smo priče medvojnih in povojnih dogodkov, od česar je na približno 30.000 straneh revije mnogokaj ohranjeno za zgodovino. Revija je sodelovala tudi pri izdaji 66 knjig. Nad 30 izseljenjskih časopisov in listov je ohranjeno hrvaški jezik v tujini in krepilo narodovo zavest v naših družinah. Zato gre prav hrvaški kulturi pomemben del zaslug za ustanovitev hrvaške države," je med drugim poudaril prof. Nikolić in povedal, da je revija izročila svoj celotni arhiv Vseučilišni knjižnici v Zagrebu, ki "takega darila ni dobila vse od Ljudevita Gaja dalje". Hrvatska revija živi tudi naprej, saj Matica Hrvatska izdaja že njen 43. letnik.

T. GOŠNIK

ZLATA CANKARJEVA PRIZNANJA

Na Vrhnikih se je z vročivijo zlatih Cankarjevih priznanj končalo 16. vseslovensko tekmovanje šolarjev v znanju materinščine. Geslo letošnjega tekmovanja je bilo ljudsko izročilo v slovenskem slovstvu kot večno mlado izročilo. Tekmovanje za bronasto Cankarjevo priznanje, ki je potekalo po šolah, se je udeležilo okoli 10.000 šolarjev, za srebrno 1.200, v končno tekmovanje za zlato priznanje pa se je uvrstilo 101 učenec. Med posamezniki, ki so na tekmovanju zbrali največ točk, je tudi Katja Jarn iz trebanjske osnovne šole.

KONCERT FINALISTOV

BREŽICE - Včeraj, 12. maja, so se v Okrogli dvorani brežiškega gradu predstavili vsi učenci tukajšnje glasbene šole, ki so se na predtekmovanjih uvrstili na finalno državno tekmovanje mladih glasbenikov Slovenije, ki je potekalo prejšnji mesec v Ljubljani in Velenju, med njimi tudi dobitnik 1. nagrade za igranje na harmoniko Uroš Vučanjk.

S puško se je lotil sina

Spor med očetom in sinom je trajal že dalj časa - Oče Jože G. je streljal na sina z lovsko puško

SENOVO - Po lanskoletnih številnih krvavih dogodkih, ki so se zgodili v Posavju, se očitno kazniva dejanja z elementi nasilja tudi letos nadaljujejo, saj je bilo že v teh nekaj mesecih letošnjega leta več takšnih kaznivih dejanj kot v istem obdobju lani.

Do novega poskusa umora je te dni prišlo v vasi Šedem pri Senovem. 45-letni oče Jože G. in njegov 24-letni sin Roman sta bila že dalj časa sprta. Sin Roman je celo že dalj časa stanoval pri starem očetu v neposredni bližini doma. Tudi v sredo zvečer, 5. maja, ko sta se vrnila z novomeškega sodišča, kjer sta imela opravke ravno zaradi

prepiranja, nista mogla odnehati. Okrog osme zvečer se je Roman napotil domov. Razbil je vhodna vrata, da je prišel v predprostor, ker pa so bila zaklenjena tudi vrata kuhinje, je razbil šipo in hotel odpreti vrata z notranje strani. Ta čas je iz spalnic prišel njegov oče in z lovsko puško šibrovko ustrelil proti sinu. Romanu je, kljub temu da je bil ranjen v ramo in desno stran prsnega koša, uspelo priti do prijatelja, ki ga je odpeljal v brežiško bolnišnico. Za očeta Jožeta, ki za puško domače izdelave ni imel dovoljenja, pa je preiskovalni sodnik odredil pripor.

J. D.

PLAKETA ZDRAVSTVENEMU DOMU TREBNJE - Pred zadnjo sejo občinskega izvršnega sveta v Trebnjem je iz rok poveljnika občinskega štaba za civilno zaščito Lojzeta Ratajca (na levi) prejela direktorica trebnjskega zdravstvenega doma Ana Bilbija (na posnetku sredi, na desni predsednik trebnjske vlade Jože Rebolj) najvišje priznanje - plaketo Republiškega štaba za CZ, v imenu Zdravstvenega doma Trebnje. Posebno poštrevnost so delavci ZD pokazali med agresijo na Slovenijo. Navkljub temu, da je bila ogrožena njihova osebna varnost, so pomagali pri reševanju ljudi po bombardiranju na Medvedjeku. Pomagali so ves čas agresije, s svojimi ekipami pa so sodelovali tudi v pripravah za reševanje v primeru zažiga skladišča goriva v Ciganski dolini pri Mokronogu. Od začetka zbirnega begunskega centra na Čatežu so z zdravstveno oskrbo preprečevali, da ni prišlo do epidemije. (Foto: P. Perc)

Svet KULTURNEGA DOMA KRŠKO

razpisuje

na podlagi 32. čl. Zakona o zavodih in 12. ter 18. čl. Statuta Kulturnega doma Krško delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednja ali višja izobrazba družboslovne smeri
- pet let delovnih izkušenj pri opravljanju vodilnih nalog na področju kulturne dejavnosti
- potrebne organizacijske sposobnosti.

Mandat za razpisano delovno mesto traja 4 leta.

Prijave z dokazili o izobrazbi in dosedanjih delovnih izkušnjah, življenjepisom ter ostalimi dokazili sprejema Svet Kulturnega doma Krško 15 dni po objavi razpisa na naslov: Trg Matije Gubca 2, 68270 Krško.

Kandidati bodo o izbiri, h kateri daje soglasje Krajevna skupnost Krško, obveščeni v 30 dneh po dnevu objave razpisa.

V Brežicah našli dva ukradena avta

Kadar imamo pri sebi večje zneske denarja, bodimo pazljiv - Noge lahko dobi tudi videorekorder ali čoln - V Termah Čatež izgini avtomobil, v Brežicah dva našli

NOVO MESTO, KRŠKO - Zadnjič smo pisali, da zmikavti, ki niso zadovoljni le z majhnimi "pleni", najraje posegajo po denarju. Tokrat pa se da iz policijskih poročil razbrati, da poleg denarja radi posegajo tudi po predmetih večjih vrednosti, predvsem v Posavju imajo pogosto opravke s trgovino z ukradenimi avtomobili.

Z denarjem so res križi in težave, hudo je če ga nimaš, hudo pa je tudi če ga imaš, saj si takrat obrnemen s tem, kako ga boš skrbel pred doigopstneži. Še posebej pri

Kdaj po novi?

Rekonstrukcija Ceste herojev v Novem mestu

NOVO MESTO - Cesta herojev v Novem mestu še vedno čaka na rekonstrukcijo, vendar je nejasno, kdaj bo prišlo do prepotebnega temeljitega popravila omenjene ceste, ki je prometno zelo obremenjena. Po sprejetju programske zasnove in izdelavi idejnega projekta in lokacijskega načrta za Cesto herojev so že pripravili tudi potrebno dokumentacijo za rušenje stavbe na Cesti herojev 15. Prestavili so tudi poštno kable. Prvi od gradbenih posegov na kraju samem bo, kot kaže, rušenje omenjene zgradbe.

Omenjena cesta je že močno načeta in zanjo bi republiški proračun primaknil letos 30 milijonov tolarjev. S tem denarjem bi jo sicer lahko dokaj dobro popravili, vendar je ne bi mogli prenoviti tako, kot narekuje potrebe Novega mesta in kot je zamišljeno. Novomeščani se o morebitnih večjih posegih na Cesti herojev pogajajo z Republiško upravo za ceste kot pristojno ustanovo, zato še niso izvedeli kaj dosti o rokih za izvedbo rekonstrukcije.

CESTA PROTI DOLŽU

PANGRČ GRM - Prebivalci te vasi so že večkrat dali pobudo za gradnjo ceste proti Dolžu. Pangrč Grm je nekako bliže Gabrju, vendar je z marsičem še vedno povezan z Dolžem, med drugim je v Dolžu pokopalšče. Pangračni želijo, da bi se pristojni hitreje dogovorili o predvideni rekonstrukciji ceste Dolž-Pangrč Grm-Gabrje, se pravi o cesti, ki bi jim bila bližnjica za Dolž.

Mladi so najbolj ogroženi

Na občinskem tekmovanju v prometnem znanju mlade nagovoril tudi novomeški župan Franci Koncilija

NOVO MESTO - Minuli petek popoldan je bilo na Srednji tehniški in zdravstveni šoli v Novem mestu občinsko tekmovanje Kaj več o prometu za najboljšo učence 5., 6. in 7. ter 8. razredov novomeških osnovnih šol. Že tradicionalno vsakoletno tekmovanje je tudi letos organiziral novomeški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Letos se je s svojimi poniji zbralo pred srednjo šolo 28 učencev iz 7 novomeških osnovnih šol. Še pred leti so na tekmovanje prišli učenci iz vseh novomeških šol, tudi do 100 se jih je zbralo. Pred začetkom letošnjega tekmovanja so učencem spregovorili predsednik novomeškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Štefan Gorše, ravnatelj Srednje tehnične in zdravstvene šole Štefan David in novomeški župan Franci Koncilija, ki je poudaril, da so po statističnih podatkih mladi najbolj ogrožena skupina v prometu, zato jim bo to znanje prišlo prav tudi v vsakdanjem življenju. Učenci so se zatem pomerili v teoretičnem znanju o prometnih predpisih, v vožnji s

večjih zneskih je treba biti pazljiv, če ne se lahko zgodi to, kar se je zgodilo Z. V. iz Prečene: 7. maja popoldne mu je v Češči vasi neznan storilec iz odklenjenega osebnega avtomobila R 19 ukradel kovček, v katerem je imel lastnik 5600 nemških mark, čeke, štampiljko in dokumente. S tem dejanjem je Prečena oškodovalec za 450.000 tolarjev.

Še neznan človek pa si je v noči na 9. maj tako močno zaželel videorekorder, da je vlomil v prostore Protronixa v poslovnem centru v naselju Borisa Kidriča v Metliki ter odnesel videorekorder in štiri ročne ure. Podjetje je oškodovalec za 162.000 tolarjev. Na letošnjo poletno sezono pa se je nepridiprav, ki

PRIJELI TATICO ŽENSKESKE TORBICE

BREŽICE - 3. maja so brežiški policisti prijeli Željko D., hrvaško državljanke, ki je utemeljeno osumljena tatvine ženske torbice iz osebnega avtomobila, ki se je dogodila 20. aprila v Brežicah. Ljubiteljico ženskih torbic so privedli k preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča.

V NAHRBTNIKU SE JE SKRIVALO OROŽJE

OBREŽJE - 4. maja sta se na mejni prehod Obrežje z osebnim avtomobilom Mercedes pripeljala Naser I. in Josip N. oba iz Karlovca. Policisti so ob pregledu avtomobila našli v prtljajniku nahrbtnik vojaško zelene barve, v katerem je bilo 246 nabojev kalibra 7,62 mm, 104 nabojev kalibra 5,56 mm, remington in 2 etuja za okvirje. Pri enem izmed potnikov pa so našli tudi svinčnik - pištolo kalibra 5,6 mm in 6 nabojev istega kalibra. Policisti so jima predmete zasegli in ju privedli na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku Temeljnega sodišča v Novem mestu.

je v času od 26. aprila do 6. maja pod jezom Tržok pri Adlešičih ukradel privezan hrastov čoln, očitno že pripravil. Lastnika A. J. iz Adlešičev je oškodovalec za okrog 70.000 tolarjev.

Huje pa je, če ti ukradejo avto. 8. maja je neznan storilec s parkirnega prostora v Termah Čatež ukradel osebni avtomobil znamke Golf z registracijsko številko MB S6 - 509, ki ga je vozila Ljubica B. iz Maribora. Storičla še iščejo. Tako so 3. maja brežiški policisti v Brežicah v Prežihovi ulici našli dva odvzeta avtomobila; enega, znamke Pasat, avstrijske registracije, ki je bil ukraden v Ljubljani, in drugega znamke Golf, hrvaške registracije, ki je bil ukraden na Hrvaškem. Vozili sta bili vrjnjeni oškodovancem.

J. DORNIŽ

ZARADI VOŽNJE PO LEVI OB ŽIVLJENJE

PETROVA VAS - 8. maja ob 19.05 je 38-letni Martin Krakar iz Kota pri Semiču vozil osebni avtomobil Zastava 750 od Črmošnjic proti Črnomlju. Izven naselja Petrova vas je v desnem nepreglednem ovinku zapeljal na nasprotni vozni pas v trenutku, ko mu je iz nasprotne smeri z osebnim avtom R 4 pripeljal voznik 47-letni Stanislav Mravinc iz Črnomlja, in med vozili je prišlo do trčenja. Po trčenju se je Krakarjevo vozilo prevrnilo na bok in voznik je ostal v njem ukleščen in je na kraju nezgode umrl. Policisti so ugotovili, da ni bil privezan z varnostnim pasom. Mravincovo vozilo je zaradi močnega trka odbilo na travnik. Stanislav Mravinc so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Na vozilih je za okrog 350.000 tolarjev škode.

Za otroke - cesta

Promet je vse gostejši, tako da so se prostori ob stanovanjskih hišah, kjer so se včasih srečevali ljudje in se igrali otroci, zmanjšali na račun tam parkirajočih avtomobilov na minimum. Pomanjkanje prostora še posebej občutijo otroci, ki jim je za igro ostala le cesta. Na parkiriščih in drugod lastniki puščajo svoje avtomobile, zapeljejo jih celo na zelenico sredi mesta.

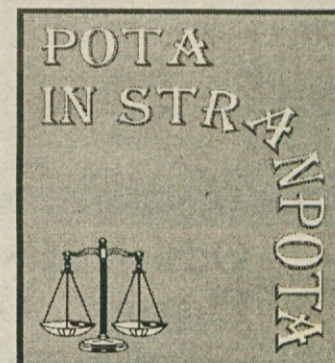
V takšni prometni poplavi pa se zgodi veliko prometnih nesreč. Med žrtvami pri nas so vse prepogosto otroci in mladostniki. V zadnjih 21 letih je na slovenskih cestah umrlo 1227 otrok in mladostnikov, 35.574 pa jih je bilo poškodovanih. Na 100.000 otrok enake starosti imamo v Sloveniji bistveno več žrtev kot v razvitejših in v prometno varnejših državah v Evropi. Kljub temu da prometnih nezgod ne povzročajo le otroci, bi bilo teh lahko veliko manj, če bi bili o prometnih predpisih in ravnanju v prometu bolje poučeni. Kar se Janezek nauči, to Janez zna pravi rek: Otrok mora osnove prometne vzgoje kot prvo slišati od staršev, potem v vrucu, osnovni šoli in tudi v srednji šoli, kajti to nujno potrebuje na vsakdanji poti v šolo in iz nje. Še pred leti so sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupaj s šolo dajali velik poudarek na prometno vzgojo, danes pa ima prometno vzgojo vse manj šol, kar pa seveda ne pomeni, da smo za varnost svojih otrok naredili že vse. Na letošnjem občinskem tekmovanju v znanju o prometu v Novem mestu se je zbralo le 28 učencev iz 7 novomeških šol; še pred leti jih je na takšna tekmovanja prišlo okrog 100. Kdo je težku kriv? Verjetno ne otroci.

J. DORNIŽ

KRONIKA NESREČ

VOZIL BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA - 8. maja okrog 20. ure se je na cesti Vrhovnica - Bizeljsko v naselju Janeževa Gorica zgodila prometna nesreča. 21-letni Ivan Zajc iz Vrhovnice je vozil po lokalni cesti neregistrirano motorno kolo brez vozniškega dovoljenja proti Bizeljskem po sredini ceste. Nasproti mu je pripeljal 34-letni Joško Malus iz Drenovca pri Bizeljskem. Prišlo je do trčenja, pri čemer je Zajc dobil hude poškodbe; odpeljali so ga v brežiško bolnišnico.

NA KONCU TRČILA V JAVNO RAZSVETLJAVO - 8. maja ob okoli

dežurni poročajo

NATOČIL SI JE GORIVO - V noči na 8. maj je neznanec na Železničarski cesti v Črnomlju vlomil v osebni avto Z-750 in iztočil okoli 10 litrov goriva, s police pa je vzel sončna očala. Lastnika A. V. iz Črnomlja je oškodovalec za 1.000 tolarjev.

PRILASTIL SI JE BRUSILKO - 7. maja je neznan storilec v Črnomlju iz odklenjenega osebnega avta Z-101 ukradel električno ročno brusilko ter s tem oškodovalec lastnika I. V. iz Črnomlja za 30.000 tolarjev.

SREČANJE SLOVENSKE SODNIKOV NA OTOČCU

NOVO MESTO - Slovensko sodniško društvo priredi 14. in 15. maja na Otočcu srečanje slovenskih sodnikov. Zbranih bo okoli 300 sodnikov, navzočih bo tudi več gostov, med njimi predsednik republike Milan Kučan in minister za pravosodje Miha Kozinc. Srečanje se bo začelo 14. maja ob 10. uri z občnim zborom v motelski restavraciji Garni hotela. Na občnem zboru bodo sodniki izvolili nove organe društva in obravnavali aktualne probleme sodstva.

PO DOLENJSKI DEŽELI

- Takrat, ko ljudje delajo na polju ali so v službi, je za dolgooprstneže idealen čas za lov na željene zaklade. Nepridiprav, ki je v Korenitki vlomil v hišo M. M., očitno želenega "zaklada" ni našel, saj ni odnesel s sabo ničesar, lastniku pa je v vlomom povzročil za 5.000 tolarjev škode.
- Ničesar pa ni uspelo odnesti s sabo tudi neznanici, ki je 8. maja v Dobravi vstopila v stanovanjsko hišo, saj jo je še pravi čas opazila A. G. Odsila je za njo in lastnika hiše I. P. vprašala, če je videl neznanca, ki je ta trenutek vstopila. Ker je ni videl, sta jo skupaj začela iskati in jo našla, ko je brskala po omari. Do prihoda policistov sta jo zaprla v sobo. Policisti so ugotovili, da je storilka E. B. iz Bršljina.
- Prav močno pa so nekomu zadišali polži, saj je iz vrta v Oskoršnici, kjer ima V. P. polže za prodajo, ukradel okoli 50 kilogramov polžev in lastnika oškodovalec za 35.000 tolarjev.
- Občan z Dolnje Težke Vode še sanjal ni na kaj vse lahko naleti pri kopanju jarka. Ko je te dni začel kopati na dvorišču jarek za kanalizacijo, je namreč naletel na mino, ki je izviral iz druge svetovne vojne. Še sreča, da ni eksplodirala. Kasneje jo je pirotehnik uničil.

JELOVICA

Šk. Loka, Kidričeva 58, tel. 064/631-241, faks/632-261

na sejm u Mariboru od 11.-15. 5. 1993

TEROTECH

HIŠE, URATA, OKNA, SENCILA, URTNE GARNITURE

10% popusta

ZA OPUŠČENI PROGRAM

do 35% popusta

in na vseh prodajnih mestih Jelovice

NOVO MESTO Ob potoku 5, 068/22-772,

METLIKA Vinogradniška41, 068/58-716, KRŠKO ČKŽ 21, 0608/21-236

TREMEX Trebnje, KERA TRADE Zagorje ob Savi

MLADI KOLESARJI NA PREIZKUŠNJI - Minuli petek popoldan se je 28 učencev iz 7 osnovnih šol zbralo v Srednji tehnični in zdravstveni šoli v Novem mestu, da so se pomerili v prometnem znanju. Pred začetkom tekmovanja je mlade kolesarje nagovoril župan Franci Koncilija. (Foto: J. Dornič)

Dolenjci, Belokranjci, Posavci!

Odslej tudi v Novem mestu — za vas, ki cenite Eleganco, Udobnost, Zanesljivost in Varnost — avtomobilski prodajno razstavni salon

AUTOCOMMERCE d.d.

AC AUTOCOMMERCE d.d., generalni zastopnik znamk Mercedes-Benz, Honda in Steier-Puch, v mesecu maju kupcem podarja promocijski popust ob nakupu avtomobilov, rezervnih delov, avtokozmetike, motornega olja BP, avtoplaščev Michelin in vseh ostalih artiklov iz svojega prodajnega programa.

V Novem mestu, na Cesti herojev. Telefon: (068) 321-000.

Mercedes-Benz

Vaša dobra zvezda na cesti.

Ni veliko stvari v življenju, na katere se lahko zanesete. On je tak. Vaša dobra zvezda na cesti.

AC AUTOCOMMERCE d.d.

Pravilni odgovor na nagradno vprašanje, katera avtomobilska znamka je na sliki, je seveda: Mercedes. Med številnimi prispelimi odgovori smo izžrebali naslednje nagrajence:

1. nagrado: VREDNOSTNI BON V VREDNOSTI 5.000 SIT, KI JE VNOVČLJIV V SALONU AUTOCOMMERCE V NOVEM MESTU, prejme Marta Krivec, Ždinja vas 3 b, p. Otočec.

2. nagrado: MOTORNO OLJE BP ZA ENKRATNO MENJAVO prejme Karmen Žugelj, Kurirska 12 a, p. Novo mesto.

3. nagrado: KOMPLET AVTOKOZMETIKE prejme Urška Klobučar, Postaja 23, p. Mirna Peč.

Nagrade lahko dvignete v salonu **AC AUTOCOMMERCE** na Cesti herojev.

SKUPŠČINA OBČINE ČRNOMELJ
Odbor za jurjevanje

RAZPISUJE

zbiranje ponudb za gostinsko ponudbo na 30. jubilejnih jurjevanju in kresovanju, ki bo od petka, 11. junija, do nedelje, 13. junija, v Črnomlju.

Organizator v teh dneh pričakuje najmanj 6.000 obiskovalcev. Ponudnik mora zagotoviti kvalitetno postrežbo hrane in pijače.

Zainteresirani gostinci in društva morajo do 20. maja predložiti pismen predlog svoje ponudbe na naslov: ZKO Črnomelj, Kolodvorska 34, 68340 Črnomelj.

Morebitne dodatne informacije dobite po telefonu (068) 52-252 (Marjan Črne) vsak dan po 20. uri.

JELOVICA, lesna industrija, Škofja Loka
Kidričeva 58
64220 Škofja Loka

V našem predstavništvu v METLIKI želimo zaposliti novega sodelavca na delovnem mestu

VODENJE PREDSTAVNIŠTVA III

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe lesarske ali druge ustrezne smeri
- izpit za voznika B kategorije
- nad 6 mesecev delovnih izkušenj
- poslovna sposobnost, iniciativnost in samostojnost
- smisel za komuniciranje in sodelovanje

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, to je za 6 mesecev, s polnim delovnim časom. Po preteku tega časa je možna sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas. Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni na naslov: JELOVICA, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58, kadrovska služba, 64220 Škofja Loka. Dodatne informacije dobite po telefonu (064) 631-241 - kadrovska služba.

V petek, 14. maja, ob 12. uri bomo odprli še eno v verigi trgovin **CLANN** v Krškem, na Cesti krških žrtev 5.

V naši novi trgovini boste našli bogato ponudbo kvalitetne italijanske modne obutve. Na dan otvoritve bomo vsakemu 10. kupcu znižali ceno na polovico, v prvih 10-ih dneh pa bomo priznali tudi 10-odst. popust.

Obiščite trgovino **CLANN** v centru Krškega od petka, 14. maja, dalje!

EM ELEKTRO IN SPLOŠNA MONTAŽA
HIDROMONTAŽA d.o.o. MARIBOR

Smo podjetje, ki si je v nekaj desetletjih utrdilo ugled pri izgradnji investicijskih objektov v domovini in na tujem. Trenutno opravljamo pomembnejša dela v Nemčiji, Libiji in Arabskih emiratih.

Za izvedbo teh in drugih načrtovanih del v številnih državah Evrope, Azije in Afrike potrebujemo večje število

varilcev-specialistov

Od kandidatov pričakujemo:

- da so mlajše osebe, pripravljene sprejeti delovne izzive,
- da imajo ustrezno znanje oziroma opravljen atest TIG/E R III,
- da so se pripravljene kot varilci nenehno izpopolnjevati v naši varilni šoli in svoje znanje dokazovati skladno z zahtevami tujih investitorjev.

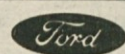
Kandidatom nudimo:

- zanimivo delo na tujem ali v domovini,
- dobre delovne in življenjske pogoje na terenu,
- dober osebni dohodek.

Če vas to zanima, se nam oglasite. Pisne prijave z osebnimi podatki in dokazili o kvalifikaciji pošljite na naslov:

EM Hidromontaža, d.o.o., MARIBOR, Gosposvetska c. 84, Kadrovsko-spolni servis. Za dodatne informacije nas pokličite po telefonu (062) 224-121.

Povabili vas bomo na preizkus znanja in dogovor o našem morebitnem sodelovanju.

Paič

Krška vas 28e, telefon/telex: /0608/ 61-450
URADNI FORDOV ZASTOPNIK V SLOVENIJI
za območje Bele Krajine, Dolenjske in Posavja

Če kupce obveščamo, da imamo na zalogi naslednja vozila:

MODEL & TIP	MOTOR	VRATA	GENA
FIESTA C	1.1IKAT	3V	18.150,00 DEM
CL	1.1IKAT	3V	19.550,00 DEM
CLX	1.3IKAT	5V	21.450,00 DEM
ESCORT CL	1.4IKAT	3V	22.550,00 DEM
CL	1.4IKAT	5V	23.550,00 DEM
CLX	1.6IKAT	5V	25.200,00 DEM
CLX	1.6IKAT	karavan	26.200,00 DEM
CL	1.8D	5V	26.400,00 DEM
ORION CL	1.4IKAT	4V	23.550,00 DEM
CLX	1.6IKAT	4V	25.200,00 DEM
SCORPIO CLX	2.0	4V	42.900,00 DEM

Cene do registracije, plačljivo v SIT po podjetniškem prodajnem tečaju Credit Anstalt Nove banke za DEM na dan plačila.

Poleg prodaje vozil Vam v centru FORD PAIČ nudimo:

- kompletne servisne storitve
- reklamacijska popravila
- kleparska dela
- ličarska dela /termo lakirnica/
- ročno pranje in kompletna nega vozil
- prodajo originalnih nadomestnih delov in dodatne opreme.

Medtem ko boste čakali se boste lahko okrepčali v prijetnem okolju našega Bostroja.

Vljudno vabljeni!

Eni delajo, eni služijo, država pa se naj pod nosom obriše

Kje so časi, ko je bilo dela za vse dovolj, tudi za mlade! Danes so to le še sanje, saj je iz dneva v dan več brezposelnih, in kadar je težko priti do zaposlitve, cveti delo na črno. Mnogi nimajo izbire, zato pristanejo tudi na tovrstno delo. Koristi imajo predvsem tisti, ki ta dela nudijo.

V Sloveniji je brez dela že preko 120 tisoč ljudi. V dolenski regiji je na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih okrog 4.420 brezposelnih, številka pa še vedno raste. Mnogi med njimi iščejo svojo prvo zaposlitev. Konec šolskega leta se jim bo pridružila nova generacija. Novih delovnih mest je malo. Takšne razmere omogočajo nepravilnosti na področju zaposlovanja. Vsemu temu pa en sam inšpektor za delo, kot ga imamo v Novem mestu za širšo Dolenjsko, ne more biti kos, finančne policije pa tako in tako še nimamo. Neprijavljene zaposlovanje, kjer sta prikrajšana tako delavec kot tudi država, je veliko. Ker je do stalne zaposlitve danes težko priti, je razumljivo, da so nekateri prisiljeni sprejeti tudi takšno delo. Na nek način se da razumeti tudi državo, ki je pri črnem zaposlovanju ob davek: pobere ga raje tam, kjer ga že pobira, kot pa da bi se lotila sistemskega reševanja in nadzora. Takšno početje namreč ni pošteno do tistih, ki so prijavljeni in jih država tudi zaradi tega bolj obremenjuje.

En inšpektor ni vsemu kos

Dodaten zaslužek so prisiljeni iskati ne le brezposelni, ampak tudi mnogi delavci, ki sicer še delajo, vendar so njihove plače pogosto neredne in nizke. V časopisih in revijah kar mrgoli oglasov, kjer delodajalci ponujajo razna akviziterska in zastopniška dela. V glavnem tovrstni delodajalci obljublajo bajne zasluzke, če ste količkaj komunikativni, imate avto in si želite izboljšati svoj standard. Pa jim je res vse verjeti? Kdorkoli je že poskusil kakšno od teh del, je videl, da brez trdega dela ni zasluzka, predvsem pa so obljube o bajnih zasluzkih največkrat iz trte izvite. Pomembno je tudi to, da mora človek za takšno delo imeti avto, telefon in še kaj, se pravi, da ne sme imeti kakšnih resnejših problemov s standardom. Obstajajo tudi t. i. dela na domu. V oglasih obljublajo, da bodo podrobna navodila z opisom del poslali po pošti, za poštno in administrativne stroške pa vnaprej zahtevajo denar. Čeprav so to majhni zneski, pa lahko na ta način premetenci naberejo precej denarja, saj je navnežev veliko. Med priljubljena dela sodijo tudi dela v stregbi - v trgovinah, bifejih in gostilnah.

Na Dolenjskem je dokaj razširjeno mnenje, da privatniki in obrtniki v veliki meri zaposlujejo na črno. Kljub temu je lani inšpektor za delo odkril le 7 primerov črnega zaposlovanja in jih tudi predal sodišču. Zakaj tako malo prijav? Inšpektor za delo Rudi Šadek pravi, da dela na tem področju sam v štirih dolenskih in belokranjskih občinah. Čeprav se na inšpekcijskih službah trudijo tudi večji poudarek nadzoru nedovoljenega zaposlovanja pa poleg drugih obremenitev, ki jih ima inšpektor (sodelovati mora v komisijah za registracijo podjetja, v obrtnih komisijah, pri pregledih za varstvo pri delu in drugih komisijah), temeljitejšega nadzora ne zmorejo. Pri nas zaenkrat t. i. črno zaposlovanje odkriva le inšpekcija za delo, medtem ko v svetu to nadzoruje predvsem finančna inšpekcija, saj gre v prvi vrsti za utajno davkov.

Koliko časa še zaslužek ob nadomestilu?

Na črno pa so zaposleni tudi takšni, ki prejemajo na Zavodu za zaposlovanje denarno nadomestilo za brezposelnost. Z njimi so začasni delodajalci še bolj zadovoljni, saj jim za delo pribijejo le nekaj malega, tako da jim skupaj z nadomestilom zneske za skromno plačo. Na novomeškem Zavodu za zaposlovanje pravijo, da nimajo instrumenta, s pomočjo katerega bi dejansko odkrili, kdo dela na črno. Najlažje bi to ugotovili, če bi lahko nezaposlenemu ponudili delo, ta pa bi se mu

bi potrebovalo sedaj, ko se bodo počasi iztekli delovni vizumi tujcem, veliko več zidarjev in tesarjev, kot jim jih je uspelo na zavodu sicer široko akcijo dobiti. Prav tako je od 40 vabljenih na tečaj za čistilce prišla le polovica ljudi, medtem ko je do ustreznega spričevala prišlo le 6 ljudi.

"Vendar se tudi na tem področju pripravljajo spremembe. Vsak, kdor bo na zavodu prejel denarno nadomestilo za brezposelnost in si bo v tem času našel pogodbeno delo, bo moral to na zavod javiti in v času, ko bo delal pogodbeno, mu bo pravica do nadomestila mirovala. V primeru, da tega ne bo javil in se bo ugotovilo, da dela pogodbeno, bo ob to pravico. Sedaj veljajo takšni predpisi le, če si nezaposleni najde zaposlitev za določen čas, ne pa tudi za pogodbeno delo," pravi vodja področja zaposlovanja v novomeškem zavodu za zaposlovanje Stane Žagar.

Tržni zakoni ponudbe in povpraševanja po delovni sili delajo svoje, k raznim zlorabam pa veliko prispevajo neurejena zako-

nodaja in nizke kazni. Ljudje, ki so v stiski, ker nimajo dela, si z razmišljanjem o tem, kaj je prav in kaj ni, ne morejo pomagati, prisiljeni so delati tudi na tak način zgolj zato, da zmorejo trenutno preživljati sebe in mnogi

tudi družino. O tem, kako bo takrat, ko bodo ostareli, verjetno ne utegnejo oz. nočejo razmišljati.

JOŽICA DORNIŽ

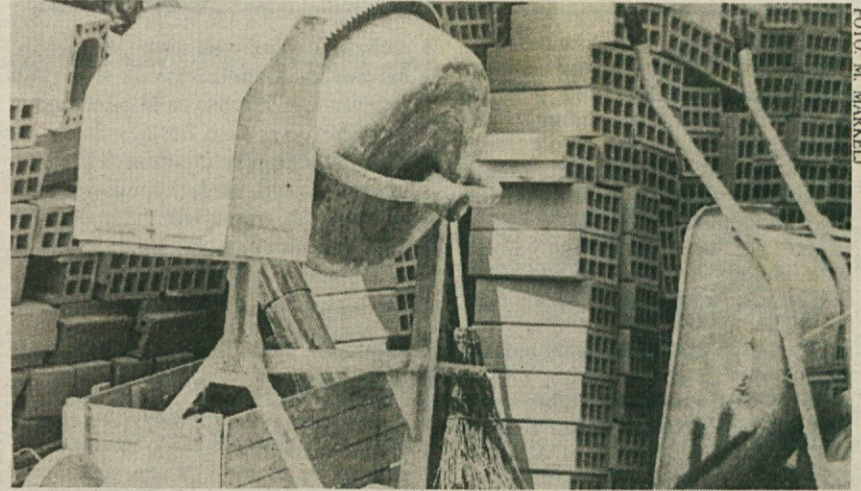

FOTO: M. MARJETA

športniki

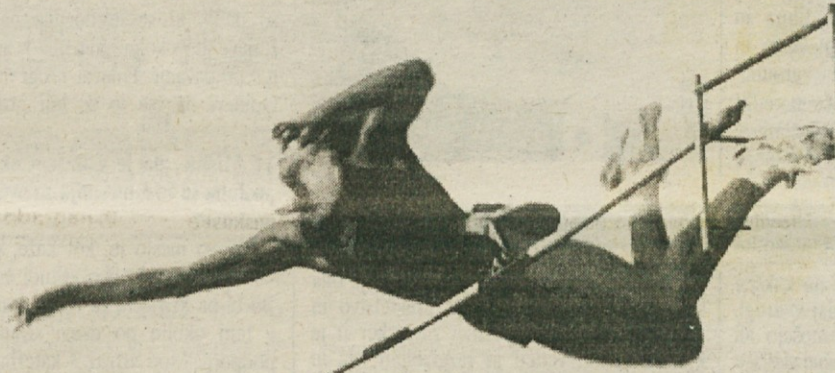

FOTO: Iz arhiva AK Brežice

Petnajst svečk za Atletski klub Brežice

Člani Atletskega kluba Brežice so še posebej veseli uspešnega začetka letošnje atletske sezone, saj bodo ravno z rezultati najbolje proslavili 15-letnico delovanja svojega kluba. Veliko dela in truda je bilo vloženo v vzgojo brežiških atletov. Prof. Leopold Rovani - pravijo mu duša in srce brežiške atletike - je bil mnogokrat osamljen v boju za razvoj te športne panoge v občini, vendar je od leta 1978 vzgojil vrsto mladih športnih delavcev, od katerih lahko pričakujemo, da svojega učitelja in brežiške atletike ne bodo pustili na cedilu.

Nastejmo samo nekaj zadnjih rezultatov. Na minulem zimskem prvenstvu v dvorani in na tekmovanjih metih so osvojili kar 13 medalj, od tega 7 zlatih in po 3 srebrne in bronaste. Dobili so 6 državnih prvakov: Branko Grubič je osvojil ta naslov v metu kladiva med starejšimi mladinci, Matej Podvinski v isti disciplini med mlajšimi mladinci, Alenka Novak v suvanju krogle med starejšimi mladinkami, v skoku ob palici starejši mladinec Jure Rovani in pionir Ivan Kostevc ter Aljoša Motore v teku na 60 m med pionirji. Drugo mesto si je v teku na 60 m z ovirami priborila Vladka Lopatič in med pionirkami v isti disciplini še Barbara Gramc ter pionir Aljoša Motore v skoku ob palici. Na tretje mesto se je uvrstil Uroš Novak (st. mlad.) v skoku ob palici,

Branko Grubič (st. mlad.) v metu diska, Matej Podvinski (ml. mlad.) v suvanju krogle in v metu diska še Alenka Novak (st. mlad.).

V atletskem klubu so še posebej ponosni na oba skakalca v skoku ob palici, ki sta izenačila slovenski dvoranski rekord v svoji kategoriji - Jure Rovani je preskočil 480 cm med starejšimi mladinci in Ivan Kostevc 340 cm med pionirji. Rovani je v februarju nastopil tudi na mitingu v Budimpešti, kjer je v svoji kategoriji zmagal z rezultatom 460 cm, in nato še v Mariboru, kjer je v konkurenci članov iz Rusije, Nemčije, Avstrije in Madžarske osvojil 7. mesto s takratnim osebnim rekordom 470 cm.

Sezono na prostem so brežiški atleti pričeli na otvoritvenem mitingu v Celju, čisto uradni

začetek pa so bile kvalifikacije za Atletsko prvenstvo Slovenije, ki so jih opravili 23. aprila v Ljubljani. Ob tej priložnosti si je Rovani zagotovil zmago, saj je ob palici preskočil 480 cm in ob tem le za las zgrešil na rekordni višini 490 cm. Atletinja Vladka Lopatič je bila dvakrat druga in je kljub močnemu vetru v nasprotno smer dosegala rezultat 12.60 v teku na 100 m in 14.71 v teku na 100 m z ovirami.

24. aprila se je skupina brežiških skakalcev ob palici udeležila mednarodnega mitinga v Udinah (Italija). Uspešen nastop so dokazali z 2. in 3. mestom ml. mladincev Ivana Kostevca (350 cm) in Uroša Novaka (320 cm). V izredni formi je bil spet Jure Rovani, ki je prepričljivo opravil z vsemi tekmečji v absolutni konkurenci: letvico je premagal na višini novega osebnega rekorda 485 cm. S tem rezultatom se je že močno približal normi za letošnje evropsko mladinsko prvenstvo v atletiki. Norma je sicer zelo visoka - 510 cm, kar je tudi višina slovenskega rekorda, ki ga je že davnega leta 1976 postavil Miran Bizjak (Olimpija Ljubljana).

Najboljša atletinja brežiškega kluba je Vladka Lopatič, prav gotovo najbolj vsestranska atletinja v Sloveniji, saj jo najdemo na lestvici 10. najboljših atletov za leto 1992 kar v 9. disciplinah. V sedmerboju je s 5740 točkami postavila rekord Slovenije, druga je bila v teku na 200 m in na 100 m z ovirami ter v skoku v daljavo in v višino, tretja v

teku na 100 m in na 400 m, osma v metu krogle in 9. v teku na 800 m.

Vladka ima zaradi svojih rezultatov možnost nastopanja na letošnjih največjih atletskih tekmovanjih: na mediteranskih igrah, univerziadi in svetovnem prvenstvu. Za nastop na mediteranskih igrah sta s trenerjem Henrikom Omerzujem že prijavljena, medtem ko bo za svetovno prvenstvo morala še doseči normo, kar pomeni, da je pred njo naloga izboljšati svoj državni rekord v sedmerboju od 5740 na 5950 točk. Kako daleč je že na tej poti, bo pokazal njen prvi letošnji nastop v sedmerboju, ki bo ravno ta konec tedna v italijanski Brescii, kjer je že lani dosegla nov slovenski rekord. Tudi tokrat bo nastopila v konkurenci z večino evropskih in svetovnih mnogobojk, kar bo nedvomno priložnost za doseganje vrhunskih rezultatov.

Še dva brežiška atleta sta se uvrstila v ožji krog kandidatov za svoj tekmovalni letos letos je to mladinsko evropsko prvenstvo. Jure Rovani je lansko leto postavil nov državni rekord v osmerboju s 10309 točkami in letos že izboljšal rezultat v skoku ob palici od lanskih 460 na 485 cm, tako da mu je norma 510 cm mnogo bolj dosegljiva. Norma za deseterboj bo poskušal doseči na mednarodnem mitingu v mnogobojih, ki bo 19. in 20. junija v Meranu (Italija).

Branko Grubič je lanskoletni mladinski državni prvak v metu kladiva (51.28 m) in je pozimi dobro napredoval, tako da ima realne možnosti, da doseže 60 m, kar je norma za evropsko prvenstvo. Rovani in Grubič imata vzornega sponzorja, t. j. Vino Brežice, ki je v lanskem sezoni prispevalo k njegovemu razvoju. To podjetje je tudi sponzoriralo šprinterki Katjo Tomažin in Martino Jelčič ter nasploh največ pomagalo Atletskemu klubu Brežice. Člani kluba seveda upajo, da se bo tako sodelovanje nadaljevalo in da bodo zgledu Vina Brežice sledila še druga podjetja. Klub si glede na dosežene rezultate tako podporo vsekakor zasluži.

Povejmo ob tem še to, da niti tako izredna vrhunska športnica, kot je Vladka Lopatič, v domačem okolju ne more dobiti svojega sponzorja, ki bi ji finančno pomagal in omogočil še kvalitetnejše priprave in s tem boljše rezultate. Čeprav prevladuje v brežiški občini precej "velikodušen" odnos do športa, pa ob skromnih gospodarskih zmožnostih občine ta darežljivost vseeno pomeni bolj malo. Atleti tako kljub dolgoletnim, za podočelje kar zavirljivim rezultatom še naprej nimajo normalnih pogojev za delo. Atletski stadion čaka na prenovo, za zimske treninge ni prostora in delo v klubu je še vedno vse preveč odvisno le od zagnanosti posameznih trenerjev in športnikov.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Poznavalec in praktik gledališke avantgarde

Za nekatere je "utrgan", "odštekan" tip, ki se nekaj gre, pa sam ne ve kaj, za nekatere zanimiv, a vseeno nekoliko "trčen" avantgardist, za tiste, ki ga bolje poznajo, ter za prijatelje in znance pa je vztrajen, zagrizen in razgledan ustvarjalec, ki zna pritegniti ljudi k sodelovanju in jih zagreti za svoje zamisli, medtem ko je v strokovnih krogih cenjen kot poznavalec umetniške avantgarde. Nekateri mu mečejo polena pod noge pri njegovih projektih, drugi celo kamenje v njegove artiste ter trgajo plakate za njegove predstave, nekateri pa z navdušenjem sodelujejo z njim, podpirajo njegovo delo in ga globoko cenijo.

Ustvarjalec, ki ga okolje tako različno in s tako nasprotnih točk sprejema oziroma zavrača (bolje: sploh ne pozna), je Matjaž Berger, diplomirani dramaturg in režiser, srce in motor avantgardistične skupine Oddelek za spektakelske umetnosti Novo mesto 1917, ki se je prejšnji teden predstavila s svojim najnovejšim futuro-avantgardističnim spektaklom Priglasje na gori Eiger. Berger je bil rojen v Novem mestu, maturiral na gimnaziji in nato študiral na ljubljanski Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, kjer je diplomiral iz dramaturgije z ekspertizo Epistemološki problemi Shakespeara Hamleta in iz režije s predstavo Recht. Zdaj piše magistrsko nalogo Mišljenjske paradigme in umetnostna produkcija v 20-ih letih 20. stoletja na Oddelku za sociologijo kulture in umetnosti pri prof. Rastku Močniku v okviru raziskav odnosa med ideologijo in estetiko.

Oddelek za spektakelske umetnosti Novo mesto 1917 je nekoliko nenavadno ime za umetniško skupino. Kaj pomeni?

Najbrž je zanimiv predvsem zadnji del naziva, kjer je zapisano Novo mesto in letnica. Gre za zvezo besede mesto, ki pomeni

meščansko občestvo, in letnice, ki označuje čas revolucije v umetnosti. Veže se na rusko avantgardo, neposredno na Majakovskega in sotrudnike revije Levá fronta, vsebinsko pa tudi na avantgardo, kot jo je zasnoval Marinetti, ustanovitelj italijanskega futurističnega gibanja v svojem znamenitem manifestu, ki v žanrskem smislu še dandanašnji ni artikularjen znotraj nekega spektakla in njegove sanje iz leta 1909 še niso izpete in izpeljane v nekem performansu.

Oddelek je bil sicer ustanovljen šele letos, vendar ima svojo zgodovino. Kdaj in kako se je pravzaprav začelo sedanje avantgardistično gibanje v Novem mestu?

Začelo se je že jeseni leta 1990, ko sem kot predavatelj gostoval na novomeški gimnaziji. Govoril sem o nekaterih fenomenih znotraj spektakelskih umetnosti, filma in gledališča. Takrat je bil v novomeškem in gimnazijskem občestvu pozitiven background. Ugotavljal sem, da bi bilo mogoče narediti gledališki poskus. In res smo 22. decembra, to je na obletnico Marinettijevega rojstnega

dne, izvedli v gimnazijski telovadnici predstavo Science-Love-History (znanost-ljubezensko-zgodovina), hommage življenju in delu prvaka Janeza Polde. Na predstavi je sodelovalo okrog 50 gimnazijcev. Iz te skupine sem potem pet posameznikov vključil kot kontrolni zbor v svojo diplomsko predstavo Recht v Gleju leta 1991. Ta je projekt, ki je govoril o socialistični revoluciji, o vprašanju žrtvovanja v socializmu. Zanimivo naključje je, da je bila predstava v časovnem smislu malo pred usodnimi dogodki v Rusiji in neposredno pred ukinitvijo Jugoslavije, naključje v tem, da je kompendij futurizma napoved preloma in nove epohe.

V začetke sodi tudi Šola za kritiko gledališča, ki ste jo ustanovili na Gimnaziji.

Zares se je pravzaprav začelo, ko sem prišel na gimnazijo v Novo mesto za pro-

fesorja slovenščine in književnosti. Ustanovili smo Šolo za kritiko gledališča. V nji so se zbrali tisti gimnazijci, ki so pokazali resno voljo, da reflektirano in z lastnim študijem analizirajo fenomen bivše avantgarde ter iz tega fenomena začnejo v današnjem času in znotraj današnjih reprodukcijskih in izvrševalnih mehanizmov iskati tisto pot, ki se pomeni avantgardo, ki ni retrocitriranje preteklih zadev, čeprav izhaja in se veže nanje, ampak poskuša iz današnjih pogojev biti to, kar avantgarda je, prva vrsta nekega preizkusa. Prva predstava Šole je bila Norge. Angleško inačico smo igrali v Langenhagnu, ki je pobraten z Novim mestom, in doživeli zares lep uspeh. Po predstavi so nam kake četrte ure ploskali. Ta uspeh je bil pomembna spodbuda za našo skupino.

Norge je zunaj domačega okolja in pri kritikih naletel na dober odziv, v Novem mestu pa je bil odziv drugačen.

Res je. V Novem mestu predstava Norge ni bila deležna tako dobrega odziva. Imeli smo deset predstav, na katere so prihajali gledalci tudi od drugod, ogledali so si jo nekateri režiserji, skoraj vsi člani znamenite skupine Neue Slowenische Kunst (NSK), pisalo se je o nji v dnevnem in strokovnem tisku, doma pa je bil odmev slab ali skoraj nič, lahko bi rekel, da celo negativen. Z Norvegem smo se predstavili tudi na zagrebškem Evrokazu, evropskem festivalu eksperimentalnega gledališča, in tudi tam so bile kritike zelo pozitivne. S to predstavo smo bili povabljeni tudi na Norveško, a nisimo imeli dovolj denarja za pot. Norveška ambasada je bila namreč pokrovitelj predstave Norge, zato na svojih predstavah vedno razobesimo zastavo te države. Mislim, da je bila angleška verzija Norvega vrhunec naših lanskeletnih prizadevanj. Sledila je predstava The Amazing Adventures of William Shakespeare v Jakčevem domu. Izpeljali smo še Padalski desant Atwood na ploščadi pred Dolenjskim muzejem, projekt Najboljši so padli, ki se je dogajal na Pionirjevem žerjavu in v okolju spomenikov žrtvam fašizma, ter predavanje Polarni krogi avantgardizma. Odmevi na vse to so bili različni.

Mislite, da je v našem okolju premalo posluha in razumevanja za avantgardistične poskuse?

Novo mesto je, kot kaže, premajhno za take projekte. Veliko je tudi nerazumevanja. Bil bi pa krivičen, če ne bi omenil, da imam v tem okolju po drugi strani tudi precej podpore. Moji artisti, s katerimi zdaj delam, so zvečine gimnazijci in po zaslugi gimnazijske ravnateljice Vasje Fujs, ki je pokazala izjemno razumevanje, se s projekti lahko ukvarjajo. Vzamejo jim veliko časa, vendar smo uredili tako, da njihovo šolsko delo ne trpi. Imajo status artistov, kar pomeni, da imajo nekatere ugodnosti pri pouku, tako se denimo za preverjanje znanja javljajo po dogovoru s profesorji. Gospa Fujsova je sploh tista oseba, brez katere bi težko šlo, bila je velika podpornica projekta Norge. Od pomembnejših ljudi, ki me podpirajo, moram omeniti tudi predsednika Izvršnega sveta novomeške občine Boštjana Kovačiča in sekretarja za družbene dejavnosti Danijela Brezovarja.

Ta čas se javnosti predstavljate z gledališkimi podvzetjem Priglasje na gori Eiger. Gre za dokaj zahteven projekt, ki je bil tudi finančno precej težak. Kako ste ga izpeljali?

Proces nastajanja projekta Eiger je bil dolg, delali smo ga od lanskega decembra do letošnjega maja, osnovna zamisel pa je še starejša in sega v lansko poletje, ko sem poslušal pripoved nekega dekleta o njenih plezalnih izkušnjah. Sprva sem hotel narediti predstavo v Sokolskem domu, in sicer takšno postavitev Kogojeve opere Črne maske, kjer bi se vse dogajalo na stenah in bi artisti plezali po zidovih, vendar sem projekt zaradi organizacijskih težav in nerazumevanja pri nekaterih ustanovah opustil. Nato so bila v igri Javna skladišča, a ker so tam postavili previsoko finančno postavko, sem se končno odločil, da bo prizorišče Priglasja na gori Eiger na Loki. Patent smo prijaviли ministrstvu za kulturo, ki je projekt sprejelo in ga sponzoriralo. Sledilo je mukotrpno delo s pridobivanjem najrazličnejših dovoljenj za gradnjo plezalne stene, prav lahko pa ni bilo tudi z artisti, saj sem jih moral zmotivirati za plezanje. Več mesecev so trdo delali, med drugim so imeli dvakrat plezalne priprave v Bohinj in vsi so opravili alpinistični tečaj.

Tretji problem je bil, da sem hotel narediti zgodbo, a mi ni uspelo. Sploh je problem avantgardistične teatra, da ne more speljati zgodbe. Nazadnje sem se odločil za izbor besedil iz Pavičevega Hazarskega besednjaka v kompilaciji z besedili Maleviča in Calvina, delček pa je tudi mojega izvirnega teksta. Kar se denarja tiče, velja, da je to finančno naš najtežji projekt. Samo postavitev plezalne stene je stala več desetstisoč namških mark. Vendar je treba povedati, da to ni enkratna, le za predstavo uporabna stvar: ostala bo novomeškemu plezalca in športnika, med katerimi imamo že nekaj vrhunskih plezalcev. Prvič za naše predstave tudi pobiramo vstopnino, doslej so bile vse zastoj, ker smo hoteli vzpostaviti gledalno občestvo. Tudi Eiger bi bil zastoj, če ne bi bilo treba pokrivati stroškov.

Projekt Eiger vam je vzel veliko energije in časa. Ali razmišljate, da bi opustili tovrstne projekte in se bolj posvetili teoretičnemu delu?

Delujem na teoretskem in praktičnem polju. Ugotavljam, da če si teoretik, imaš bistveno več miru, če si pa praktik, se moraš ukvarjati z vsem mogočim. Eiger mi je v nekaj mesecih požrl dve leti življenja: organizirati cel sistem odnosov in ostati znotraj tega pravičen do vseh, je težko. Zavedam se, da sem delal napake, in vsem se opravičujem, če sem jih kdaj v delovni vnemi nehote užalil. Biti praktik je v mnogočem težje kot biti teoretik, vendar mislim, da ne bi mogel biti samo teoretik ali samo praktik, poskušal bom združevati oboje.

MILAN MARKELJ

naše korenine

Duša se odpira počasi, kot cvet

Gradim svoj pravilni stolp. Vsaka kocka je en dan, in vsak dan je ena pravljica.

Gradim svoj pravilni stolp, zdaj z upanjem, zdaj z bolečino.

Gradim svoj pravilni stolp s stopnicami iz mavrice, okni iz oblakov in streho iz sonca.

Nizam bistre izvire na travnih bilkah in jih spuščam kot zaveso na oknih, da se v njih ogleduje nebo.

Gradim svoj pravilni stolp, čakajoč na nepoznanega gosta, z zvezdami v očeh in mesecem v roki.

To je pesem Rade Bjeljca iz Sarajeva. Morda bi od begunke ne pričakovali take pesmi, polne upanja in svetlobe, zlasti ne, ko poslušamo poročila o grozotah, ki so se dogajale in se še dogajajo v njenem mestu. Toda Rada je taka, polna hrepenenja po svetlobi, stremjenja k lepemu. In ko se človek pogovarja z njo o Sarajevu, pripoveduje o lepih stvareh, o čudoviti skladnosti in različnosti, o bogatem kulturnem življenju, stkanem iz številnih raznobarnih nitk, ki vsaka predstavlja enega od prebivalcev tega mesta, v bogato perzijsko preprogo življenja. "Nikoli nisem razmišljala

o tem, kakšne narodnosti je kdo ne kakšne vere. Sli smo zdaj v ta muzej, zdaj v drugi, zdaj v to, zdaj v drugo cerkev, mošejo ali džamijo, okušali zdaj te, zdaj drugačne slaščice in poslušali zdaj to, zdaj drugačno glasbo in bilo je samoumevno, da je vse to del nas, Sarajeva in Sarajevčanov. To je bil pečat, ki smo ga dobivali, ko smo dihali tisti zrak in bili del okolja, v katerem smo živeli," pripoveduje Rada.

Nihče ni verjel, da bi lahko kaj skalilo to harmonijo, to samoniklo in naravno svetovljanstvo. Pa je vendar zagrmelo in nekaj tujega, črnega, nerazumljivega je obdalo mesto. Takrat sta Rada in njena mati Marta, doma iz Drag pri Suhorju, sedli na avtobus in se preko Vojvodine in Madžarske pripeljali v Novo mesto. "Saj bo kmalu konec," sta si dopovedovali, "saj ne more biti nihče tako krut, da bi uničeval to lepo mesto, njegove kulturne znamenitosti, nedolžne prebivalce.

Saj svet tega ne more dopustiti!" Z materjo sta pustili za sabo vse, le najnujnejšo osebno prtljago sta vzeli s sabo. Za kak teden ali kaj takega. Pa je od tedaj minilo že več kot leto in topovi še vedno grmijo.

Rada Bjeljac iz Sarajeva

Rada je intelektualka. V Sarajevu je bila samostojna odvetnica. To je preklestvo in odrešitev hkrati. Preklestvo zato, ker ji je kot taki dano vedeti in razglabljeti več in globlje, občutiti razočaranje in bolečino bolj usodno, odrešitev zato, ker ji je dano več poti, da bi sama zase, v lastni ustvarjalnosti našla izhod iz depresije. Že v Sarajevu se je občasno ljubiteljsko ukvarjala s slikanjem. Zdaj ji je slikanje postalo tako rekoč nuja, iskanje okna, skozi katero bo prodrla odrešilna svetloba, nova vera v človeka. Pred tedni je v prostorih SDK odprla razstavo slik s simboličnim naslovom "Iskanje svetlobe". Tako jo zdaj tukaj dohajajo v mladosti zatrite želje po slikanju. Da, svoj čas je celo razmišljala o likovni akademiji, pa za to ni bilo dovolj poguma. Zdaj, v tej življenjski stiski, je potreba po likovnem izražanju privrela na dan. Pa ne samo to, kot da ji barve in platno ne zadostujejo, se izraža še v poeziji. Gejzir predolgo zatajevanih čustev je pač neizmeren.

Nekatere od svojih pesmi je Rada napisala tudi v slovenščini. Jezik ji ne dela več težav, saj se je po enem letu bivanja tukaj nanj dobro navadila. Doma prej ni govorila slovensko, je pa bila večkrat na obisku in na počitnicah pri sorodnikih. Mati je hodila še tukaj v Šolo, potem pa se je njena družina preselila v Vojvodino. Tam je končala srednjo šolo in se spoznala z Radinim očetom, ki jo je odpeljal s sabo v Sarajevo. Zdaj sta sami, saj je oče pred devetimi leti umrl. Čeprav je šla mati iz Slovenije še mlada, pa je bila Rada v Sarajevu pogosto deležna slovenskih jedi, predvsem pa pesmi. Mati je namreč zelo rada pela. "Bila sem Sarajevčanka, a tako, kot so drugi nosili v sebi še del neke druge identitete, sem jaz nosila v sebi slovensko. Bila je del svetovljanstva, pečata, ki ga je nosilo celo Sarajevo," pravi Rada. "Tukaj so me sorodniki in prijatelji lepo sprejeli. Pomagali so mi tudi duhovno premagovati krize. Počasi sem spoznavala tudi bistvo slovenske duše, ki ne vzkipi nenadoma, ampak se odpira počasi, kot cvet. Počasi sem spoznavala tudi kulturno zgodovino Novega mesta. Domači so mi postali Miran Jarc, Jakac in drugi. Marsikaj zdaj razumem drugače, odpirajo se nova obzorja. To mi daje novo identiteto, čeprav stare nikakor nočem izbrisati," pravi Rada, ki v sebi nosi tudi lastnosti slovenske duše: odpira s previdno in počasi, a v sebi nosi pisan cvet.

TONE JAKŠE

NAGRADA V NOVO MESTO IN LJUBLJANO

Žreb je izmed reševalcev 17. nagradne križanke izbral MIRO KRAŠEVEC iz Novega mesta in ALENKO ZRNEC, Ljubljana-Polje. Kraševčev je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Zrnčeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnje križanko in rešitev pošljite najkasneje do 23. maja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 19. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 17. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 17. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SUMACIJA, UNITARIST, PIRE, AMIR, EF, NP, IRO, ROZKA, HIT, STREEP, EJA, MIAMI, RANAR, SENNA, PIND, TRIK, MAKAROV, JOYCE, ONANIJA, MALAR, ŽO, AXEL.

prgišče misli

Molk je govornica z najbogatejšim besednim zakladom. Živa govornica molka, mrtva govornica klepeta. Z molkom moremo odgovoriti na krivice, žalitve, pritiske, posmehovanje.

M. MAHNIČ

Kdor nima prihodnosti, tudi sedanosti nima, in kdor nima sedanosti, je mrtev človek.

JOŽE JAVORŠEK

Človek, ki ni šel skozi pekel svojih strasti, jih tudi nikoli ne bo premagal.

CARL G. JUNG

Po mojem se mora človek prav tako boriti zoper ugodne kakor zoper neugodne okoliščine.

EDVARD KOČBEK

NAGRADNA KRIŽANKA

19

SALOMONOV
UGANKAR

AVTOR: MARKO BOKALIČ	PRVOTNI UM	TRŽAŠKO LETALIŠČE	NAZIV	IZRASTEK NA GLAVI	STAR SLOVAN	HITRO OPEČEN ZREZEK	POKLICNI ALI ČASTNI NASLOV	MOŠTVO, TEAM	SUROVINA ZA ČOKOLADO
STAVČNI CLEN, ATRIBUT									
UMETN. OBDOBJE V 19. STOL.									
SREDSTVO V ZDRAVSTV ZA OMAMO									
VAJENIŠKA DOBA			UŽITEK PRI JEDI	MREŽASTA TKANINA ZA ZAVESE	SADNA SLADICA				
VELIKO NASELJE									LJUDSTVO V LAOSU FR. MATEMATIK PIERRE DE
ESTONSKO PRISTANIŠČE	IGRALEC DELON	MEZGOVNA TEKOCINA TELUR							SVILENA TKANINA ODVZET VZOREC SLUŽNICE ZA PREISKAVO
									ANTIMON TELOVA- DEC CERAR
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	URBAS IVAN	DEL VEL. BRITANIJE TELESNA ZELJA							VOZNIK LADJE GR. BOGINJA USODE
LEVI PRITOK BOSNE PRI DOBOJU			TROPSKE SOCIALNE ZUŽELKE KARLOVAC						
OTOK JUŽNO OD LOSINJA				PORTUGALSKI DRŽAVNIK MARIO					
SALOMONOV VANDROVEC	MESTO V JUŽNI TURCIJI			PISATELJ INGOLIC					DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

K praktični KRIŽ A Ž

Maturantske obleke

Maturantski plesi so pred vrati. Mnoge maturantke so se že odločile, v kakšni toaleti bodo preživele slovesne trenutke. Za tiste pa, ki se nikakor ne morejo odločiti, le nekaj nasvetov o tem, čemu so modni kreatorji tokrat manenili največjo pozornost. V prodajalnah prevladujejo med svečanimi oblekami, ki jih je zlasti v večjih mestih obilo, oblačila z volanami, različnimi našitki, obrobnami, vezeninami, čipkami. Veliko je zlatih dodatkov, pogosta je kombinacija črnega in zlatega. Krila so navadno kratka, čeprav ne manjka tudi nekoliko daljših, pa tudi klasični kostimi so na voljo. Poskrbeli so tudi za tiste, ki so jim bolj pri srcu hlače. Seveda je moč izbirati oblačila v različnih modnih pastelnih barvah ter materialih. Očitno je še vedno močno priljubljena viskosa, ne manjka pa tudi svilenih oblačil, ki so seveda znatno dražja.

Previdnost pri pomivanju

Če za rezanje čebule ali česna uporabljate leseno desko, jo po uporabi temeljito pomijte s trdo ščetko in takoj obrišite do suhega. Po pomivanju jo namažite z malo rastlinskega olja. Termovke pomivajte z vročo vodo, ki ste ji dodali detergent ali jedilno sodo. Nikoli jih ne smete potopiti v vodo, spravite pa jih vedno odprte, da se ne začne v njih nabirati plesen. Prav tako ne namakajte v vodo lesenih skled za solato, ker bi se les sčasoma posušil in počil, prav tako ne posod z zlatimi robovi in vzorci, ker lahko površina popoka. Zlasti pri pomivanju stekla pa se izogibajte velikim temperaturnim razlikam. Tako mrzlih kozarcev ne smete nikoli dati v zelo vročo vodo, ker lahko počijo.

Pomarančni sok

Vročina že pritiska, žejna se stopnjuje in zakaj si ne bi doma pripravili okusnega in odžejajočega pomarančnega soka. Kilogram celih pomaranč namakamo 24 ur v vodi, ki smo ji dodali sol. Potem to vodo odlijemo, pomaranče z lupinami vred razrežemo na koščke in dodamo 3 limontuse ter 3 litre vode. To zopet namakamo 24 ur. Naslednji dan narazane pomaranče kuhamo v vodi 45 minut. Ko je kuhano, pomaranče zmiksamo. Vzamemo 6 ali 8 litrov vode, odvisno od tega, kako gost sok bi radi imeli, 85 dag do 1 kilogram sladkorja ter vodo in sladkor zavremo. Sladko vodo zlijemo na zmiksane pomaranče, še vroč sok pa nalijemo v steklenice in jih dobro zapremo.

Zatiranje plevla z ognjem

Na manjših površinah je mogoče nadležni plevel zatirati tudi z ognjem, kar je ekološko še posebej sprejemljivo. Napravo je razvila firma Tristil iz Radeč ob sodolovanju ljubljanske Biotehniške fakultete, sestoji pa se iz nahrbtnne plinske jeklenke in gorilnika z dolgim ročajem, ki omogoča delo v vzravnanju drž. Kot gorivo uporabljamo propan-butan, ki daje do 900 stopinj C vroč plamen, s katerim za trenutek osvrknemo plevelno rastlino, da kasneje zaradi vročinskega šoka odmre. Požigalce plevla izdelujejo v različnih izvedbah, primernih za sadovnjake in vinograde. Za velike površine je mogoče po naročilu izdelati tudi opremo za traktor. Z običajno jeklenko, v kateri je 5 kg plina, se da zatreti plevel na 500 kv. metrih površine brez kakršnekoli škode ali nevarnosti za naravo.

Precenjevanje sposobnosti

Že zadnjič smo zapisali, da so tudi manjše količine zaužitga alkohola pri voznikih lahko nevarne. To se kaže zlasti v tem, da taki vozniki - še posebej je to značilno za mlajše - radi precenjujejo svoje sposobnosti, podcenjujejo pa nevarnost hitrosti in moči svojega vozila. Njihove dejanske sposobnosti zaznavanja, ocenjevanja in reagiranja so zmanjšane, upočasnjene, odzivanje na zunanje hitre spremembe v okolju je nepravilno. Nevarnost, da bo vinjni voznik povzročil prometno nesrečo, s stopnjo vinjenosti raste. Tako je verjetnost, da bo voznik s koncentracijo 0,8 promila alkohola v krvi povzročil prometno nesrečo, petkrat večja, kot pa, če bi bil trezen; verjetnost, da bo v prometni nezgodi udeležen voznik s koncentracijo 1,5 promila v krvi pa skoraj 25-krat večja.

zanimivosti iz sveta

Naravnemu čudežu grozi katastrofa

Rusija plačuje pošastno ceno sovjetski tradiciji "boja z naravo" - ideji, če že ne kar ideologiji, da so zrak, voda in bogati naravni viri zato, da jih človek z vso silo napade in se pri tem ne ozira na gospodarske in ekološke posledice.

Začelo se je s Stalino odločitvijo v dvajsetih letih tega stoletja, da bo s sušenjskim delom zgradil kanal do Belega morja. Komunisti so kazali nepremagljivo nujno, da milijone ljudi in ogromne naravne vire pehajo v projekte, ki niso bili nič drugega kot gola propaganda. Sovjetskemu ljudstvu in svetu naj bi z njimi pokazali neizprosno voljo režima in sposobnost uresničevanja monumentalnih načrtov in težnost zanikajočih dosežkov. Desetletja so na rekah gradili ogromne jezove, s katerimi so poplavljal bogato poljedelsko zemljo in proizvajali električno energijo za tovarne, ki jih ni bilo, ali pa za to, da so v centralnoazijskih republikah namakali zemljo za gojenje monokulture, kakršna je bombaž, in pri tem zdesetkali Aralsko morje.

Delno tudi zato, da bi popravili opisano škodo, so potem načrtovalci predlagali naslednjo ekološko katastrofo. Nagnali so mogočne sibirske reke iz njihovih naravnih smeri. Narava jim je dala pot na sever proti Arktičnemu morju in jim pri tem zaupala odzemanje presrčne vode iz sibirskih močvirij. Sovjeti so jih usmerili na tisoče kilometrov proti jugu. Na svoji poti v srednjo Azijo, ki naj bi jo namakala, so ta vodovja iz prsti lužila sol in rudnine.

Pri takih projektih stroški niso bili važni. Šele ko je v osemdesetih letih moč komunistične partije začela plahneti, so se začeli resno spraševati o gospodarski razumnosti in ekoloških posledicah projektov, ki so za desetletja izsušili vire in prispevali h groteskni deformaciji gospodarskega sistema. Propad Sovjetske zveze in njene gospodarstva je delno tudi posledica sprevrženosti projektov sibirskih rek. Zgodil pa se je prepozno, da bi preprečil izgradnjo ene od najbolj nemogočih železnic na svetu, bajkalsko-amurske železnice (BAM).

Najdražji premog na svetu

BAM poteka več kot 2000 km skozi nekdanji pragozel, čez kristalno čiste reke in neprehodne planine. Politburo se je odločil, da bo zgradil železnico globoko v predele, kjer je zemlja vedno zmrznjena, kjer se kovine trejo kot tršiče, zgradbe izginjajo v zemljo in kjer morajo motorji teči

24 ur na dan ali pa zamrznejo v nekaj minutah. Kot toliko tedanjih sovjetskih načrtov je tudi zamisel o železnici skozi enega od najtrših in najmanj naseljenih področij na Zemlji izsanjal Stalin. Ko se je začela druga svetovna vojna, ga je na hitro opustil. Od mrtvih ga je obudil njegov duhovni dedič Leonid Brežnev, ki je v sedemdesetih letih začutil potrebo po gradnji železnice skozi Sibirijo severno od Bajkalskega jezera. Njegovo razmišljanje je v času napetosti s Kitajsko odsevalo vojaško zaskrbljenost nad ranljivostjo že obstoječe transsibirske železnice.

Začetek tako imenovanega projekta stoletja je spremljalo tudi obvezno propagandno besedičenje o odklepanju sibirske naravne zakladnice in odpiranju novih sibirskih širjav naseljevanju. Železnica naj bi predvsem pomagala izkoriščati rudna bogastva, zaklenjena v nedrhih mogočnih gorskih verig, skozi katere so si "junaški" minercji, graditelji predorov in polagatelji tračnic utirali težko in drago pot.

Dvajset let pozneje železnica še vedno ne dela v celoti in do konca so dogradili le en rudnik črnega premoga, Neriungri, ki so ga v celoti opremili in plačali Japonci. Zdaj potuje okrog 13 milijonov ton premoga po posebej zgrajenem odseku BAM-a preko gora in strmih vzponov 1000 km daleč do obale Tihega oceana, od koder nadaljuje pot na Japonsko. To je gotovo najdražji premog na svetu.

Gradnja železnice z 9 predori, 39 velikimi mostovi in viadukti, 3760 manjšimi mostovi in prehodi čez globoke soteske ter hitro deroče rke pod njimi, je izsekavanju gozdov in drugim gospodarskim dejavnostim odprla nepregledna področja. Toda izsekavanje gozdov je spodenlo tanko plast zemlje in onesnažilo reke, tudi tiste, ki se izlivajo v Bajkalsko jezero. Jezero je eno od svetovnih čudes in boj za njegovo ohranitev je glavna skrb ekološkega gibanja v Rusiji.

Najstarejše in najgloblje jezero na svetu

Bajkal je enkraten v veliko pogledih. Je najstarejše jezero na našem planetu. Povprečno jezero živi "samo" 10 000 let, Bajkalsko pa je

staro 25 milijonov let. Celu zvezde so bile videti drugačne, ko je voda začela polniti velikanski udor na zemeljski površini, ki je še vedno srce tektonskega dogajanja tistega dela sveta. Zaradi premikov zemeljske skorje se jezero vsako leto razširi za 2 cm. Mesečevemu srpu podobna vodna ploskev je od severa do juga dolga 636 km, široka pa je do 80 km. Velika je približno kot Belgija. Bajkal je z globino 1637 m najgloblje jezero na svetu. Po površini je sicer nekoliko manjše kot ameriška Velika jezera, toda ker je tako globoko, vsebuje kar 20 odstotkov vse površinske sladke vode na svetu. Ker je zaprt ekološki sistem, slovi po bogastvu rastlin in živali. Do sedaj so v njem odkrili 2600 različnih živalskih in rastlinskih vrst, od katerih jih je 85 odst. omejenih samo na Bajkal. Toda jezero dancs ni samo zbirka naravnih presečnikov, je tudi tesno zadržjen vozle težav in čustev.

Transsibirski železnica, ki so jo zgradili v začetku stoletja, poteka ob njegovih južnih obalah mimo Irkutsk, enega od mnogih močno onesnaženih industrijskih mest v ekološko tako občutljivi Sibiriji. Izgradnja BAM-a in novo mesto Severnobajkalsk več kot 600 km severno sta začela groziti, da se bo izrojevanje začelo tudi na severu jezera. Čistočo Bajkalskega jezera je najprej ogrozila odločitev Moskve, da bo na njegovi južni obali v Bajkalsku zgradila tovarno celuloze. To so leta 1966 tudi storili. Tovarna je postala katalizator ruskega Zelenege gibanja in razprava o njej se je razvila v prvi legalni spopad med komunističnim sistemom in navadnimi ljudmi. Med prvimi je protestiral akademik Grigorij Galazij, ki je danes direktor muzeja Bajkalskega jezera. Akademik pa ne verjame, da bodo kmalu sprejeli učinkovite zaščitne ukrepe. "Nobenega od številnih odredb in ukazov o zaščiti jezera niso izpeljali do konca", pravi Galazij. "Kombinat vsak dan izpljune v jezero četr milijona litrov domnevno čiste vode. Toda te vode se morajo potem, ko jih prečistijo, še najmanj desetisočkrat razredčiti, da jih lahko definiramo kot čiste."

Direktor limnološkega inštituta v Irkutsku, Mihail Gračev, dodaja: "Glavna vrednota Bajkalskega jezera je njegova sveža, čista voda, njena cena pa nenehno narašča. V zvezi z jezerom moramo izdelati koncept in se strogo ravnati po njem. Lahko bi ga uporabljali kot vir ribarjenja in ga negovali za turizem in počitek. Predvsem pa bi ga morali pestovati kot vodnjak planeta s kristalno čisto vodo. Nimamo pravice tvegati in moramo ga zaščititi."

Bajkal je pokazal izredne samočistilne sposob-

nosti, nekaj, kar ga tudi dela drugačnega od večine virov sveže vode na Zemlji. Če njegovega ekosistema ne bodo preobremenili, se bo ta sposobnost ohranjala. Gradnja novih mest z neustrezno kanalizacijo in odplakami in vplivi izsekavanja gozdov ob bregovih rek, ki ga polnijo z vodo, sta na samočistilno sposobnost vendarle premočno pritisnili. Eden od kazalcev onesnaževanja je tudi to, da se omul, najbolj znana bajkalska riba, zdaj drsti v starosti 7-8 let, ko tehta od 180 do 200 g. Preden so zgradili celulozni kombinat, se je drstil že pri 3-4 letih, tehta pa je kar 500 g.

Vendar tovarna celuloze v Bajkalsku ni edini onesnaževalec. Njegov glavni pritok, reka Selenga, ki izvira v Mongoliji, na poti proti jezeru pridno požira odplake. Samo lani je industrija v Ulanudski regiji, ki leži vzhodno od jezera, v reko izvrgla 39.000 ton odpadkov. Čiščenja odplak v teh krajih skorajda ne poznajo. Od 83 načrtovanih so zgradili samo 31 prečiščevalnih naprav, in ker denarja ni, tudi niso kdove kako dobro opremljene. Težka industrija vzdolž reke Angare, ki teče iz jezera, in na desetine starih termoelektrarn, ki uporabljajo lignit, k onesnaževanju zraka prispevajo še svoje žeplo in dušik.

Sedem desetletij izprijenosti

Da bi industrijo napojile z električno industrijo, so sovjetske oblasti na reki Angari zgradile hidroelektrarne. To je na jezeru pustilo nepredvidljive ekološke posledice. Pojasnjuje jih direktorica biološkega inštituta na univerzi v Irkutsku, Olga Kožova: "Na ducate rastlinskih in živalskih vrst je milijone let živel v plitvih vodah in se razvijalo v skladu naravnimi spremembami višine jezerske vode. Leta 1958 zgrajena hidroelektrarna v Irkutsku je dramatično spremenila razmere. Gladina jezera se je dvignila za 1 m in zdaj raven vode uravnavajo umetno, glede na potrebe industrije. Obrežne ribe, ki se drstijo v plitvinah, so izgubile svoja drstišča. Začele so izginjavati".

Sovjetske oblasti so, soočene z vedno močnejšimi protesti ljudi, sklenile do letošnjega leta preobraziti tovarno celuloze v tovarno pohištva. To bi pomagalo. Toda Gračev pravi, da je najbolj ekološko sprejemljiva rešitev stekleničenje in prodajanje vode kot prvotrsne mineralne pijače. Limnološki inštitut si prizadeva zbrati denar za polnilnico, ki bi zmogla napolniti 20 milijonov steklenic bajkalskega bisera na leto, pozimi pa bi izvažali tudi sklade bajkalskega ledu. "To bi stalo 5 do 10 milijonov dolarjev. Glavna težava je proizvodnja kemično nevtralnih in varnih plastičnih steklenic," pravi Gračev.

Načrt Mihaila Gračeva je ena stvar, prvi cilj ruskih zelenih pa je odstranitev vseh drugih industrijskih dejavnosti z obal Bajkalskega jezera. To, pravijo, bi naredilo iz Bajkala simbol prizadevanj vsega ljudstva, da bi popravili škodo sedmih desetletij izprijenosti.

FT

Razpotja slovenske proze

V Seidlovi zbirki, ki jo izdaja Dolenjska založba, je kot 8. knjiga izšlo strokovno delo uveljavljenega in znanega literarnega zgodovinarja Borisa Paternuju RAZPOTJA SLOVENSKE PROZE. V njem je predstavljen izbor desetih študij, ki so prazaprav izbrana poglavja iz zgodovine in teorije slovenske pripovedne proze od njenih začetkov (Pomen reformacije za nastanek slovenske književnosti) prek klasike (Levstikov Martin Krpan med mitom in resničnostjo, Kersnikovo mesto v razvoju slovenskega romana) do novejšega časa (Kosmačvo pripovedništvo med arhaiko in modernizmom, Problemi sodobnega slovenskega vojnega romana) in najnovejšega časa (Zidarjev Oče naš, eseji o Kavčiču, Messnerju, Lipušu). Izbranim študijam iz slovenske literature sta dodana zapis o estetiki "dveh brezen" v slovitom romanu ruskega pisatelja Dostojevskega Bratje Karamazovi in sklepni premislek o pripovedi in njeni možnosti ali nezmožnosti v literarni znanosti, z obema pa se nekatera vprašanja iz prejšnjih študij osvetlijo s širšega kota oziroma se zastavi vprašanje pripovedi kot načina literarnozgodovinske znanosti.

Vse študije so sicer že bile objavljene v strokovnem tisku, vendar se zdaj, ko so zbrane na enem mestu, zaokrožujejo v zanimiv pogled na nekatera zanimiva in razvojno pomembna mesta v zgodovini slovenske proze ter na stroko samo. Avtor jih je v spremni besedi sam označil kot nadaljevanje raziskav slovenskega pripovedništva, ki jih je objavil v knjigah Pogledi na slovensko književnost in Slovenska proza do moderne, vendar na podlagi novejših metod literarne vede. Gre torej za pomembnejše Paternujuovo delo.

MILAN MARKELJ

Med dvema cerkvama

Še bolj kot naslov Med dvema cerkvama je značilen podnaslov najnovejše knjige Rudija Čačinoviča, političnega delavca, publicista in diplomata, ki jo je založila ČZP Enotnost: zapisi dvakrat razočaranega vernika. Najprej vernika Cerkve in potem še vernika Partije. Na javni predstavitvi knjige v prostorih Društva slovenskih pisateljev je recenzent Slavko Fras taki opredelil ugovarjal, češ da ni

mogoče enačiti tisočletne Cerkve, temelječe na verskih dogmah, in iskateljske, iz človeških rev osvobajajoče ideologije, kakršen je komunizem vendarle hotel biti. Bolj kot vernik bi se prileglo ime spoznavalec, ne nazadnje tudi zato, ker verniki spravljajo druge razmišljajoče ljudi v stisko, Čačinovič pa je s svojimi dvomi spravljajal v stisko samo sebe.

Kakorkoli, zakaj se je označil za vernika in zakaj je hodil svojo življenjsko pot, tako kot jo je, ve najbolj avtor sam, bralec pa to začuti iz njegove knjige, sestavljene iz fragmentov, osebnih izpovedi, pisem in pričevanj o času pred drugo svetovno vojno. Že kot odraščajoč otrok globoko prizadet nad "prekmurskim blatom", to je socialnimi krivicami, ki jih je videl in doživljal, je najprej iskal rešitve v Kristusu in krščanstvu, natančneje rečeno v Kreku in krščanskih socialistih. Ker pa je pri tem doživljal razočaranja, se je oprijel komunizma, ideologije, ki je napovedovala nasilno odpravljanje krivic in obetala raj na zemlji. Kako je delala nove krivice in v svojih sprevrženih oblikah celo zločine, vemo.

Prav ta nasilna zveličavnost ene resnice je mučila Rudija Čačinoviča tudi tedaj, ko ji je kot visok funkcionar in diplomat objektivno služil. Komunizem je razpadel, ker se je izrodil v nehumano, strogo disciplinirano organizacijo izoliranih vojščakov, ki niso zaupali ljudem in so jih hoteli prisilno osrečevati po svoji meri, pravi Čačinovič v uvodu k svoji knjigi, ki jo je vredno prebrati ne le zaradi njene dokumentarne vrednosti, temveč tudi zaradi avtorjevega lahkotnega in duhovitega sloga v pripovedovanju ter zanj značilne blage ironije, ki mu je vedno pomagala premagovati napornost življenja.

MARJAN LEGAN

telegrami

- Marko Kravos je ob svojem življenjskem jubileju pri Založbi Mihelač izdal pesniško zbirko SREDI ZEMLJE SREDOZEMLJE.

- Založba Mondena iz Grosuplje je izdala tri pesniške zbirke: M. Vrjomi- na PESMI ZA MALOPRIDNE OTROKE, Jurija Hudoklina AJDBOG IN PTICVOLKKAČA ter Novice Novakoviča FATAMORGANA ALI KANKAN NEKEGA KLOVNA.

- V zbirki Krt sta izšli dve novi knjigi: zbornik POLITIKA IN PRAKSA ter delo avtorjev Jelice Šumič Riha in Rada Rihe PRAVO IN RAZSODNA MOC.

- Knjiga Petra Krečiča PLEČNIKOVILIKELIHI je izšla kar v petih jezikovnih izdajah: v slovensščini, angleščini, nemščini in italijansščini.

Tespack

Tovarna embalaže, Brestanica d.o.o.
68280 Brestanica, Cesta prvih borcev 51
razpisuje prosta dela in naloge

VODJA IZVOZA

Pogoji:

- višja šola — ekonomsko komercialna
- znanje tujega jezika (nemški)
- delo z računalnikom
- delovne izkušnje 2 leti
- poskusno delo 3 mesece

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Kandidati naj pošljejo pismene prijave v roku 8 dni na naslov: **Tespack** Tovarna embalaže d.o.o. 68280 Brestanica. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po poteku roka za sprejem prijav.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

razveljavlja »Javni razpis za opravljanje lekarniške dejavnosti in pridobitev koncesije«, objavljen v 16. številki Dolenjskega lista, dne 22. 4. 1993, in hrkati

objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV KONCESIJE ZA OPRAVLJANJE LEKARNIŠKE DEJAVNOSTI

Na podlagi 13. člena Zakona o lekarniški dejavnosti (Ur.l. RS, št. 9/92) razpisuje podelitev koncesije za opravljanje lekarniške dejavnosti za:

1. območje mesta Novega mesta.

Na razpis se lahko prijavijo fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz 14. člena Zakona o lekarniški dejavnosti.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo priporočeno na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbene dejavnosti, Kettejev drevored 3, Novo mesto. Rok za prijavo na razpis je 8 dni po objavi. O izbiri bomo kandidata obvestili najkasneje v 30 dneh po izteku razpisa.

BARON p.o.

trgovina za kmetijstvo
Vavta vas 51, tel. (068) 84-675

V trgovini BARON vam nudimo:

nahrbtne kosilnice TANAKA — TUM 220
AST 7000
motorne žage ALPINA 438
vodne črpalke TANAKA TCP 381
škarje za živo mejo THT 200
nahrbtni kosilnice KAWASAKI
bakrene škropilnice
PVC škropilnice
PVC cevi za pranje avtomobilov 50 m
PVC cevi za škropljenje 100 m

Obiščite nas in se prepričajte o pestri ponudbi in konkurenčnih cenah!

Iz Trdinovih zapiskov

Kočevar in Kranjec lovila sta veverico, pogodivši se da bosta dobiček delila. Kranjec pade z drevesa in se ves pobije in okrvavi. Kočevar vpije: Ti grdoba, kaj si jo pojedel sam, ne taji, saj se ti pozna, si ves krvav okoli ust.

Hudič straši tudi po dnevu posebno rad, kadar je blagoslovljen kake nove cerkve. V Brusnicah je takrat na enkrat nastal v cerkvi šum, nihče ni vedel kako. Naj pred zakrčal je neki otrok, potem drugi. Eni vpili: otrok je zmečkan, mrtev, drugi: cerkev se podira, tretji: ogenj, ogenj! Vse je gnetlo se proti vratom. Strašno vpitje, jok in stok. Zastonj je na prižnici duhoven narod miril, češ, da ni nič. Vse je drlo ven z obupnim ropotom.

Može strašno trpinčijo - Kujajo se Dolenjke rade, sprši se kaj z dedcem naredi se balne in po 3 dni ne jedo nič kakor da so Bog ve kako bolne, ali zdravnika se branijo - Može strašno s tem trpinčijo in jeze - to vedo in zato se ravno kujajo, da ga kaznijo. Ena pove drugi ta "forkel" in tako se širi ta nagajivost kakor kaka nalezljiva bolezen.

18. junija 1920 je občina Črmošnjice s sekvestrom društva Deutscher Schulverein sklenila kupno pogodbo ter kupila bivšo Roseggerjevo šolo z vsemi pripadajočimi zemljišči in premoženji za 18.000 kron. Zavezala se je, da bo kupljeno imovino uporabljala samo v šolske namene.

Višji šolski svet v Ljubljani je v kupljeno stavbo nastanil enorazredno ljudsko šolo, ki jo je ustanovil z odlokom z dne 21. avgusta 1920. Prva slovenska učiteljica na tej šoli je bila Marija Sušnik, ki je službo nastopila 15. septembra. Z istim dnem se je tudi začel pouk. Za njo je prišla na šolo Matilda Ogrizek-Osvald.

Ker so bili sprva nemški otroci v večini, so ti imeli svoj nemški oddelek. V njem se je poleg nemščine poučevala tudi slovensčina, v veliki meri tudi srbohrvaščina. Z Nemci so prirejali vsako leto krajše izlete, med njimi skoraj ni bilo razlike.

15. marca 1919 je posestnik Matija Hribar poslal okrajnemu šolskemu svetu prošnjo, ki ji je priložil list s 53 podpisov krajanov, na katero so jim malo kasneje odgovorili: "Na vašo in vaših tovarišev prošnjo z dne 15. marca 1919, da bi se preklical razpust nemško schulverinske šole v Lazah, se vam naznanja, da je višji šolski svet z razpisom dne 13. marca, števil. 3636, že odobril tukajšnji sklep o razpustitvi imenovane šole, vsled česar okrajni šolski svet v zadevi ne more ničesar več ukreniti."

V šolskem letu 1921/22 je bilo na šoli 27 učencev z nemškim učnim jezikom in 16 s slovenskim. Šola se je imenovala enorazredna ljudska šola.

V šol. letu 1926/27 je v enorazrednico Laze hodilo 19 slovenskih in 26 kočevarskih otrok.

Ivanka Mestnik Vas Laze in njena šola skozi čas

Učna moč je bila slovenska, poučevalo pa se je v slovenskem jeziku in nemščini kot predmet. Verouk je bil v slovenskem in nemškem jeziku. Če bi bilo kočevarskih otrok več kot 40, bi bil pouk v nemščini. Tako je to slovenska šola s slovenskim učnim jezikom!

V šolski okolici Laze so bili vsolani otroci iz treh občin: Črmošnjice, Šmihel-Stopiče in Toplice. Prihajali so iz vasi: Laze, Travni Dol, Pakjež, Pleš, Blaževci, Uršna sela, Makute.

V poročilu za šolsko leto 1929/30 je celo zapisano, da otrokom jezik ne dela več težav. Na šoli je 42 otrok, učiteljica Marija Sušnik prejme priznanje "za deset let njenega vestnega dela". "Pouk na teh šolah je posebno težaven in zasluži posebno priznanje," še piše. V šoli na Lazah je pouk le v slovenskem jeziku.

V šolskem letu 1931/32 se opravi prešolanje otrok z Uršnih Sel na Laze. To leto odprejo na šoli nemško vzporednico, a jo že naslednje leto ukinejo. Dne 18. okt. 1932 izide odlok ministrstva, ki je ukazoval, da "se vsi učenci v šoli poučujejo v državnem jeziku".

Ker se je zaradi prešolanja število otrok znatno zvečalo, je krajevni šolski odbor prosil za razširitev šole v trirazrednico.

15. septembra 1933 je bilo v šoli Laze 89 slovenskih in 39 nemških otrok. Med Kočevarji teče huda agitacija za ponovno odprtje nemške vzporednice. Nekateri nečejo pošiljati otrok v šolo, raje jih pošiljajo v nemško v Črmošnjice. Nestrpnost je vidna tudi v zapisniku seje

krajevne šolskega odbora z 2. oktobra 1932, kjer eden od Kočevarjev ni za to, da bi bil v odboru mož učiteljice, ki bi "samovoljno vladala in bi nas (Kočevarje) zadušila oziroma zatrla". Zaključek v zapisniku se glasi: "Hočemo, želimo lojalno in nepristransko sodelovati z manjšino!"

Nadzornik Zagorc 2. 11. 1933 na eno od njihovih prošelj za nemški oddelek odgovarja: "Nikakor ni priporočljivo, da bi se zaradi malenkostnega števila nemške nacionalnosti otrok odvarjala nemška vzporednica na Lazah, ker je vse prebivalstvo zmožno tudi slovensčine, ki jo nujno potrebuje zaradi gospodarstva in kupčij s svojimi sosedi Slovenci. Saj govori tu naseljena kočevarska deca večina le kočevarski dialekt, ki je za prave Nemce nerazumljiv ter bi zato pouk iz nemščine povzročil tem otrokom iste težave kot slovensčina, odnosno še večje, ker ti otroci knjižne nemščine sploh ne poznajo."

V šolskem letu 1933/34 je na šoli 132 učencev, poučujeta jih dva učitelja: Marija Sušnik in Gustav Kraševac.

V naslednjem letu je 129 otrok, poučujeta jih ista učitelja, ki pravita: "Učna tvarina je obdelana v skrcenem obsegu, učenci jo obvladajo, so pa izredne težkoče z učenci Kočevarji, ki ne razumejo državnega jezika." Dodaja še, da "so odpravljena nesoglasja, ki so izvirala v nacionalizmu med Kranjci in Kočevarji."

Zal že 17. okt. 1935 piše Kraljevska banska uprava sreskemu načelniku v Novem mestu,

da je prejela več poročil o delovanju švabskih prosvetnih sil s Hitlerjevo propagando med šolsko mladino, da jo odtujujejo državi. Učitelji so res opazili pri učencih Kočevarjev "nekak odpor napram predmetom, ki se poučujejo v državnem jeziku". Domnevajo, da je to posledica vplivov nemških skavtov, ki so med počitnicami ponovno taborili v naših krajih. Švabsko-nemška prosvetna zveza v Črmošnjicah sicer ne obstaja, pač pa se menda že dlje časa pripravlja njena ustanovitev.

Dr. Hans Arko iz Kočevja 2. oktobra 1935 piše celo v Beograd predsedniku ministrskega sveta, ki je v resnici pritožba glede osnovnih šol na Kočevskem. Predlaga, naj bi na 13 šolah odprli nemške razrede, učitelje v razredih z nemškim jezikom pa naj dopolnijo z nemškimi učitelji odnosno s takimi, ki popolnoma obvladajo nemški jezik. Piše tudi posebej o šoli na Lazah in pravi, da je tu 385 prebivalcev, od tega je 197 nemške narodnosti. Soloobveznih je 90 slovenskih in 38 nemških otrok. Učitelj je eden s slabim in en delavec z dobrim znanjem nemškega jezika. Da bi se dosegla slovenska večina, so priključili še dve drugi šoli (Uršna sela in Makute). Prej so hodili na Sušice, ki so jim bližje. Zaradi prenatrpanosti je pouk v dveh oddelkih popoldne in dopoldne. Pravi, da je bil nemški oddelek z odredbo ministrstva brez obrazložitve zaprt, prošnje 1932 in 1933 pa niso bile rešene. Pri vpisovanju v prvi razred je bila nemškim otrokom lani še dovoljeno priznanje narodnosti, letos tega vprašanja ni bilo več. Nemški pouk iz verouka jim je prepovedan.

Prvošnji je priložen seznam s podpisi staršev, ki prosijo za nemški oddelek na Lazah (24. avgusta 1935).

Srečko Glivar je osvojil Vršič

Novomeški kolesarji dobili štiri dirke, zmaga pa je vseeno šla v Ljubljano - Prebivalci Orehovice pripravili presenečenje - Naš najboljši je bil junak Vršiča - Srečko Glivar

NOVO MESTO - Kolesarska dirka Po Sloveniji ali, kot jo imenujejo, Tour Slovenia je šla za svetovni pokal, kar pomeni, da sodi med pomembnejše kolesarske prireditve. V konkurenci posameznikov je zmagal ljubljancin Boris Premužič, v ekipni pa Slovenija I, k temu uspehu se je pridružila še druga ekipa Slovenije, ki je bila druga.

V dolgi karavani kolesarjev, ki so po Sloveniji prevozili 950 kilometrov, so se odlično odrezali tudi mladi reprezentanti, člani KD Krka. Novomeščani so osvojili kar štiri dirke - zmagali so Gorazd Stangelj, Boštjan Mervar, Srečko Glivar in Milan Eržen - vendar je vseeno bil najboljši ljubljancin Premužič, za katerega so družno garali vsi slovenski kolesarji.

Najbližji končnemu uspehu je bil Srečko Glivar, ki je bil tudi junak Vršiča, saj je za zmagovalcem zaostal vsega petnajst sekund. Nagrade za kolesarje niso nebeške, kot recimo pri tenisu in nekaterih

drugih športih: zmagovalce je dobil osebni avto Škoda, ki pa je samo na videz njegov. Vozilo bo Boris prodal in nagrade razdelil vsem kolesarjem, ki so mu pomagali, da je zmagal. Takšna je namreč praksa pri kolesarjih.

Prijetno presenečenje so zmagovalcu Milanu Erženu pripravili prebivalci Orehovice, ki so na svojo pest zbrali 1.500 DEM in mu pripravili tudi trinadstropno torto. Pravo, da je to ena največjih nagrad pri nas, ki jo je kje dobil zmagovalce letečega cilja.

Rezultati - posamezno: 1. Premužič 22:09.05, 2. Glivar 0:15, 3. Stangelj 0:51, 10. Papež 2:50, 16. Mervar 8:43, 21. Fink (vsi Slovenija) itd.

EKIPNO: 1. Slovenija I 67.10, 2. Slovenija II 9:03, 3. Italija 21.04 itd. S. D.

V motokrosu Jelen, Kragelj in Peršoh

Kljub muhastemu vremenu veliko gledalcev

PRILOPE PRI BREŽICAH - Na tukajšnji motokros stezi je bilo to nedeljo v organizaciji AMD Brežice že tretje letošnje državno prvenstvo v razredih do 80, 125 in 250 cm. Ob progi je tekmovalce spodbujalo več kot 2500 gledalcev, ki so kljub popoldanski nevihti ob progi vztrajali do konca dirke.

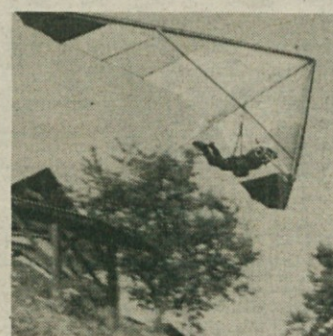
V razredu do 80 cm se je za nastop prijavilo 23 tekmovalcev iz vseh slovenskih klubov, v obeh voznjakh pa je zmagal Roman Jelen (AMD Lukovica), drugi je bil odlični Sebastian Kern (Kamnik) in tretji Novomeščan Ludvik Mežnar. V razredu do 125 cm se je s štarta pognalo 30 tekmovalcev, v obeh voznjakh je zmagal neulovljivi Sašo Kragelj (Banex, Slovenske Konjice). Drugo in tretje mesto sta si delila brata Cerar (AMD Lukovica). Najboljši Dolenjec v tem razredu Alojz Fortuna (Šentvid pri Stični) je vozil poškodovan, za Dolenjski list pa je dejal, da bo takoj po okrevanju nadomestil vse točke v seštevku za državno prvenstvo. V najmočnejšem razredu, ki zaradi premajhnega števila tekmovalcev ni zanimiv, je prvo mesto osvojil Kragljev klubski kolega Branko Peršoh, kar daje slutiti, da že na naslednji dirki v nedeljo, 30. maja, v Slovenskih Konjicah ne bo bistvenih sprememb v samem vrhu za točke državnega prvenstva.

PRIČAKUJEJO DVANAJSTO ZMAGO

PODZEMELJ - V Podzemlju bo v nedeljo velik nogometni derbi, kjer se bodo nogometaši domače Kolpe KBM v prvenstveni tekmi medobidske nogometne zveze Ljubljana srečali z vodilno ekipo NK Črnuč. Če bodo belokranjski nogometaši, ki so na tretjem mestu prvenstvene lestvice, zmagali, potem bo to njihova že dvajseta zaporedna zmaga. J. F.

MLADI ŠAHISTI ZA DRŽAVNE NASLOVE

KRŠKO - Šahovski klub Triglav iz Krškega je pod pokroviteljstvom IPEO iz Krškega ob koncu prejšnjega tedna pripravil 2. absolutno državno šahovsko prvenstvo za dečke in deklice, stare do 15 let. V Krškem so se dejansko zbrali vsi najboljši, ki so si pravico v finalu zagotovili na kvalifikacijah. V konkurenci 32 šahistov je pri dekletih zmagala prvotekmovalnica Jana Krivec, pri fantih pa moštroski kandidat Primož Soln. Pri dekletih so Semicanke Mojca Grlic, Alenka Radej in Tina Verhovec zasedle deseto, trinajsto in štirinajsto mesto. Pri fantih sta bila Krčana Robi Volčanšek in Želimir Pavlovič deseta oziroma štirinajsta. BOŠTJAN COLARIČ

ZMAJARI ZA DRŽAVNE NASLOVE - Približuje se 1. državno prvenstvo za zmajarje, ki bo v organizaciji Kril iz Krškega, in sicer na Lisci od 15. do 23. maja, seveda če bodo vremenski pogoji primerni za jadranje. Med tisti, ki računajo na dobro uvrstitev, so tudi zmajarji z Mirmo in iz Šentupertu. Tako je mladi zmajar Tone Peterlin 23. aprila prejadral 65 kilometrov: startal je v Zg. Vodich, pristal pa pri Sv. Juriju pod Donačko goro. Tonetov rekord je držal komaj dobrih štiriindvajset ur, ko ga je za cel kilometer prehitel klubski tovariš Stane Cvetko iz Slovenske vasi pri Mimi. Med tistimi, ki lahko računajo tudi na visoko uvrstitev, je tudi Tone Gorenc, ki je z zmajem poletel 58 kilometrov. Na sliki: Takole startajo mirenjski zmajarji z Nebes nad Šentupertom. (Foto: Sandi Leskovec)

SELITEV NA NA LETALIŠČE CERKLJE - Februarja 1978 ustanovljeno zmajarsko društvo Krila Krško združuje navdušence skoraj celotne jugovzhodne Slovenije, od Celja do Brežic in Novega mesta. Krčani, običajno se suče število članov okrog 70, so bili ekipni republiški prvaki 1985 in 1987, ekipni državni prvaki leta 1990, predani so trije člani preleteli razdaljo več kot 100 km itd. S slovenskim obrambnim ministrstvom so se dogovorili, da bodo poleti preselili dejavnost na letališče Cerklje. Od tam naj bi letos poletelo poleg motornih zmajev tudi prvo šolsko UL letalo. Na posnetku: predsednik Kril Krško Borut Mlakar (v sredi) s sodelavci. (Foto: P. Perc)

Najboljši zmajarji z Lisce

Od 15. do 22. maja 1. slovensko državno prvenstvo - Favoriti Gorenjci - Organizator Krila Krško

SEVNICA - Do prejšnjega petka je bilo za 1. slovensko državno prvenstvo v prostem letenju z zmajji, ki ga od 15. do 22. maja priredi na Lisci zmajarsko društvo Krila Krško, že prijavljenih 30 tekmovalcev. Po besedah predsednika društva Boruta Mlakarja pričakujejo na prvenstvu vsaj še enkrat toliko zmajarjev iz okrog 10 društev.

Za veljavno prvenstvo morajo biti izvedeni vsaj trije tekmovalni dnevi. Če bi bile vremenska napoved neugodna, bi lahko privedel najkasneje dva dni pred prvenstvom (starti na Lisci naj bi se 15. maja zvrstili od 12. in 15. ure) tekmovalce še odpovedali in prestavili na rezervni termin od 22. do 30. maja.

"Favoriti prihajajo z Gorenjskega, predvsem sta to državni prvaki Mišo Peternel in Sandi Slibar. Med posamezniki ne računamo na uspeh, medtem ko ekipno kar visoko ciljamo," odgovarja o športnih prognozah in ciljih društva Mlakar. Konkurenca bo izjemno

huda, saj imamo v Sloveniji okrog 500 zmajarjev. Nastopili bodo tudi hrvaški tekmovalci. Največja prednost 948 m visoke Lisce pred drugimi hribi je po izjavah zmajarjev njena pristopnost zaradi asfaltirane ceste. Tod se radi zadržujejo tudi padalci, ki že pomalem spodrivajo zmajarje, ker zavoljo padalcev zmajarstvo stagnira, pojasnjuje Mlakar.

Možne discipline prvenstva zmajarjev so preleti proti cilju, denimo proti Vrhniku, proti Murski Soboti in proti Brežicam oz. Bizeljškemu, pri čemer ocenjujejo dolžino leta. Na vsaki tekmi je zaradi razvrstitve tekmovalcev potrebno speljati tudi hitrostni prelet, kjer več točk seveda prinaša krajši čas za prelet. Možna disciplina so tudi preleti s povratkom, denimo do Bizeljškega in nazaj, ali pa nekaj več kot 100 km dolgega trikotnika Lisca - Brežice - Straža pri Novem mestu - Lisca. Vsak tekmovalac mora s fotoografskim posnetkom dokumentirati prelet. P. P.

Fabjan četrti, ekipa druga

Matjaž Fabjan v Ljubljani osvojil četrto mesto - Med zmagovalci je bila tudi nadarjena Mateja Udovč

LJUBLJANA - Mednarodni Tek prijateljstva je bil tudi letos tekmovalni vrhunec Pohoda okrog Ljubljane. Na 4410 m dolgi progi po ljubljanskih ulicah so Novomeščani nastopili z Matjažem Fabjanom in Robertom Draganom. Prvi je že s

srebrno medaljo na državnem prvenstvu v teku na 10 km pred štirinajstimi dnevi napovedal, da bo letos treba nanj resno računati tudi v mednarodnem merilu, drugi pa je dan pred ljubljanskim nastopom zmagal v kvalifikacijah za Atletski pokal Slovenije v teku na 3000 m z zaprekami in dosegel izvrsten rezultat in osebni rekord 9:09,84.

MILENA VEBER BO ZANESLJIVO ZMAGALA

TREBNJE - Kegljačice trebanjskega Mercatorja so že skoraj končale klubsko prvenstvo, ogledale so v Krškem. Manjka še samo en nastop Milene Veber, ki bo s tekmovalcem nekoliko počakala, ker je poškodovana. Drugo in tretje mesto je že rezervirano za Flisarjevo in Zupančičevo. N. G.

MEDNARODNI MOJSTER MEŠTROVIČ ZELO USPEŠEN

KRŠKO - Mednarodni šahovski mojster Zvonimir Meštrovič, ki igra za SK Triglav iz Krškega, je v zadnjem času nastopal na več turnirjih in dosegel lepe uspehe. Tako je dvakrat osvojil drugo mesto na turnirju postojanskega Optimizma, na odprtem prvenstvu Bleda pa je bil tretji. B. C.

V ŠENTJERNEJU OTVORITVENA KONJENIŠKA PRIREDITEV

ŠENTJERNEJ - Konjeniški klub Šentjernej bo v nedeljo, 16. maja, na svojem hipodromu pripravil veliko otvorenostno konjeniško prireditev, kjer bo, po prijavih sodeč, nastopilo blizu 80 kasačev iz slovenskih in hrvaških klubov. Med sedmimi dirkami bo verjetno najbolj zanimiva tista, kjer se bodo konjeniki potegovali za Memorial Jurija Levčeviča (nagradni fond znaša 120.000 tolarjev). Ljubitelji konjeništa pričakujejo, da se bodo spet proslavili znani kasači Pevidca, Pelzona in Briška, ki bodo pod vajetni priznanih tekmovalcev znali izkoristiti prednost domačega terena. Kot je povedal tajnik KK Šentjernej Ivan Košak, se bo prireditve pričela ob 15. uri. Za mladino do petnajstih let je vstop prost. S. D.

Trideset tekmovalcev je moralo preteči 5 krogov po 880 m. Ržaven Hrvata Zorka, ki je pozimi na svetovnem dvoranskem prvenstvu osvojil bronasto medaljo v teku na 1500 m, so bili za novomeškim tekačem tudi vsi tujci. Razlike med prvimi štirimi so bile majhne: 1. Bahtiri (Velenje) 12,31,0, 2. Zorko (Križevci) 12,32,6, 3. Rozman (Celje) 12,33,3, 4. Fabjan (Novo mesto) 12,34,5, 5. Schinkitz (Chemnitz) 12,35,4, 6. Vindiš (Ptuj) 12,42,6... 9. Dragan (Novo mesto) 12,46,9.

Novomeščana sta bila kot možičvo tik pred veliko zmago. Na koncu sta za eno točko zaostala za Velenjem in v konkurenci desetih mest iz Slovenije, Hrvaške in Nemčije osvojila 2. mesto.

Vrstni red mestnih reprezentanc: 1. Velenje 12 točk, 2. Novo mesto 13, 3. Celje 16, 4. Ljubljana 17, 5. Ptuj 22, 6. Chemnitz 22 itd.

V okviru Pohoda so Novomeščani nastopili v različnih moštvih teka trojk. Pri ženskah je Mateja Udovč v Vidovičevu in Bohinčevu nastopila v ekipi Derby Bar in osvojila 1. mesto. Proga je bila dolga 14 km. Na 27 km dolgi moški progi je Aljoša Počič nastopil v moštvo Fakultete za strojništvo in osvojil 3. mesto. JANEZ PENCA

MORAVAC IN ZEKOVIČ - PRAVA DOLENJSKE

KRŠKO - Na prvenstvu Dolenjske v balinanju za dvojice, ki je bilo v Krškem, je sodelovalo šestnajst parov. V izenačeni konkurenci je slavila dvojica Moravec-Zekovič (BK Krško), ki si je s tem tudi pridobila pravico tekmovalca na državnem prvenstvu Slovenije. Rezultati: 1. Moravec-Zekovič (BK Krško), 2. Moro-Srovin (BK Krka N.m.), 3. Dimc-Strle (BK Krško) itd. RUDI MRAZ

RETELJ OSVOJIL OSMO MESTO

NOVO MESTO - Namiznoteniški delavci NK Novotehna so ob koncu prejšnjega tedna pripravili v Novem mestu III. turnir "TOP 12" za mladince, in sicer v dveh skupinah. Med štiriindvajsetimi igralci so nastopili tudi mladi Novomeščani, kjer je Matjaž Retelj zasedel osmo mesto, Tomaž Kralj pa je bil enajsti. V drugi skupini sta igrala tudi Vertuš in Miklič. Vertuš je zasedel drugo mesto, Miklič pa je bil dvanajsti.

METLIŠKI PLANINCI NA GROSSGLOCKNER

METLIKA - Planinsko društvo Metlika šteje okoli 150 članov. Od letos je predsednik Toni Krašovec; zamenjal je Staneta Brodariča, ki je bil predsednik zadnjih 10 let. Metliški planinci so kar dejavni. Letos so v planinski šolo za vodnika poslali dva člana, enega pa na tečaj za mentorje. Na metliški osnovni šoli redno deluje planinski krožek. Letos so bili metliški planinci že na Nanosu, Vremensčici, Snežniku, Poreznu, tradicionalnega prvomajskega srečanja pri Miklavžu na Gorjancih se je udeležilo okoli 80 članov. Konec maja grejo na Golico, v načrtu imajo še več pohodov in vzponov, tudi v tuja gorstva, med drugim na Grossglockner.

PRIMOŽ ČETRTIČ ZMAGAL NA BLEDU

BLEED - Na kolesarski dirki okrog Blejskega jezera je med dečki osvojil prvo mesto Krčan Primož Četrtič, Marjeta Sajevc (KD Krka) je bila pri članicah na 13 kilometrov dolgi progi tretja, tretji pa je bil tudi Krčan Malik pri mlajših mladincih na 75-kilometrski progi.

VABILO NA TURNIR V TREBNJEM

TREBNJE - V športnem centru VITA v Trebnjem bo v soboto in nedeljo, 15. in 16. maja, najski teniški turnir za posameznike, kjer bo vsak nastopajoči odigral najmanj dve tekmi. Prijavite se lahko do petka na tel. 44-990. Prijavnina znaša 800 SIT.

M. G.

Zmage atletov

Kvalifikacije za APS

Prejšnji petek so slovenski atleti tekmovali v kvalifikacijah za APS. Novomeščani so nastopili v Ljubljani in štirikrat zmagali, bili dvakrat drugi in dosegli nekaj osebnih ter dolenjski rekord.

Najbolj je uspel Robert Dragan, ki je v teku na 3000 m z zaprekami zmagal z osebnim rekordom 9:09,84. Zmagal je tudi Božič v teku na 400 m z ovirami (55,85), dvajset minut pozneje pa je bil z osebnim rekordom 22,40 s drugimi v teku na 200 m. V metu kladiva sta bila Darko in Slavko Malnar drugi oz. tretji (47,48 m in 46,60 m).

Nataša Podkrižnik je zmagala v skoku v daljino (573 cm), Mateja Udovč pa v teku na 3000 m (10,22,22). Darja Tratar je v teku na 200 m dosegla nov absolutni dolenjski rekord s časom 25,57.

Ostali rezultati: 800 m: 6. Retelj 1:58,28 (os. rek.), 10. Kovac 2:02,17 (os. rek.) 200: Šlajkovec in Durič 23,96 (os. rekorda).

J. P.

Studio D samo eno uro v Evropi

Novomeščani so "zgoreli" v preveliki želji, da bi igrali v Evropi - Popravni izpit s Publikumom ne pomeni skoraj nič - Kočevci doživeli nepričakovan poraz v Ajdovščini

NOVO MESTO - Nogometaši novomeškega Studia D so v enem tednu kar dvakrat prekrizali kopja s celjskim Publikumom. V tekmi leta, ki je odločala, katera ekipa bo jeseni, seveda če bo Olimpija državni prvak, igrala v nogometni Evropi (pokalno tekmovalje), so Novomeščani v sredo sklonjenih glav zapuščali stadion v Portovaldu.

Šestdeset minut so že bili v Evropi, potem pa so iz nerazumljivih vzrokov povsem popustili. V zadnjih tridesetih minutah tekme je vratar Mohor kar štirikrat pobral žogo iz svoje mreže, kar je eden najhujših porazov novomeških nogometašev na domačem terenu zadnjih let.

Težki spodrsrlaj so sicer popravili v nedeljo, ko so istega tekmeča z 2:1 premagali v tekmi za državno prvenstvo, vendar je to samo oblič na razbolelo rano.

Kdor nekoliko bolj pozna zakulisje novomeškega prvoliča, ve, da gre za močno skaljene odnose med nogometaši, tistimi, ki so zrasli na domačem travniku, in "legionarji". Novomeški nogomet že nekaj časa gre po rakovi poti, zato smo lahko najhujše pričakovali ravno na tej tekmi, kar se je res zgodilo. Po končani tekmi so pred slučajnico celo med domačimi nogometaši pele pesti, kar je izbilo sodu dno. Na nedeljski tekmi ni bilo več v dresu Studia D Mohorja, Podlogarja in

Glihe. Tako je novi trener prof. Vid Horvat imel na voljo v glavnem domačo gardo, ki se mu je v nedeljo z zmago že oddolžila.

Hud spodrsrlaj so si v Ajdovščini privoščili nogometaši kočevskega Avto Buma, ki jih je domače Primorje premagalo kar s 5:0, kar je eden najhujših porazov nogometašev Kočevske. Kočevci so tako pripravili lepo priloznost, da bi se še bolj priključili Primorju v boju za drugo mesto, s tem spodrsrlajem pa so se oddaljili za štiri točke in padli na četrto mesto. Tekmovalja še ni konec, Kočevci imajo še vedno železo v ognju, česar ne bi smeli pozabiti.

S. DOKL

Italijanski ribiči so se prepričali

Prvomajsko srečanje

Prvomajsko prijateljsko srečanje ribičev Metlike ter Bologne in Firenze je bilo ponovna promocija ribiškega turizma kot najperspektivnejšega v Beli krajini, kajti pred dvema letoma nazaj je prihajalo zelo malo Italijanov na naše reke iz strahu pred vojno na ozemljih nekdanje Jugoslavije. Tudi sedaj so nekateri prišli malo zaskrbljeni. Ko pa so videli, da je v Sloveniji mirno in varno, so hitro telefonirali domov, da je tukaj vse v redu in da se dobro imajo.

Ribiško tekmovalništvo je bilo na Lahinji pri Krivoglavah, kjer se je pomerilo 27 italijanskih in 30 naših ribičev. Po triurnem ribolovu je tehnična pokazala, da so gostoljubni uspešni, saj so zasedli prva tri posamična mesta in šest mest na sektorjih, naši pa le tri. Od vsake skupine so se med zmagovalce uvrstile še po tri najuspešnejše ekipe. Tekmovanje je se ogledalo precej obiskovalcev, med njimi tudi metliški župan Branko Matkovič, ki se je pohvalno izrazil o turistični dejavnosti ribiške družine "Kolpa".

Po tekmovalstvu je bila skupna svečana večerja v hotelu Bela krajina, kjer so tudi podelili nagradne trofeje, pokale in medalje. Prijateljsko srečanje in veselje se je nadaljevalo še dolgo v noč.

Italijanski ribiči so bili zelo zadovoljni z organizacijo tekmovalništva in sprejemom. Metliški ribiči upajo, da so napravili dobro propagando za ribiški turizem. Za tolikšen prihod italijanskih ribičev se morajo Metličani zahvaliti svojem častnem članu G. Dall'Omio Guglielmu, ki je poleg svojih prijateljev privabil še člane kluba ribičev največje zdravstvene organizacije U.S.L. 28 iz Bologne. Med njimi je bila tudi delegacija za humanitarno pomoč begunskemu centru v Črnomlju. Po pogovorih pri črnomljskem županu in z zdravniki v zdravstvenem domu ter po ogledu centra so predstavniki U.S.L. 28 iz Bologne obljubili, da bodo opremili ambulantno za begunce.

Lep prispevek ribiškem turizmu je bila tudi otvoritev prenočišča v gostišču Romana Kapučina na Krasincu. Šest komfortnih sob višjega standarda s po dvema posteljnima je že pripomoglo, da so se italijanski ribiči prijetno počutili.

Inž. IGOR JUGOVIČ

Javni poziv

za razglasitev območja Gorjancev za demilitarizirano območje z ustrezno režimom naravnega varstva

Skupščina občine Novo mesto je na obravnavi poročila o stanju varstva okolja v občini Novo mesto za leto 1992 in programa dela za leto 1993 ponovno opozorila na pomankljivo vsestransko zaščito Gorjancev, zato od pristojnih občinskih in državnih organov pričakuje, da odgovorno in dejavno sodelujejo pri uresničitvi naslednjih zahtev:

1. Celotno pogorje Gorjancev v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški je razglasiti za demilitarizirano območje z ustreznim vodovarstvenim režimom, vključno z ohranitvijo krajinskih, oblikovnih in ekoloških vrednot.

To zahtevo Skupščina utemeljuje na osnovi hidro-geoloških raziskav in mnenj, katera izkazujejo, da so na tem območju obsežne podtalne zaloge še ne onesažene in kakovostne pitne vode. Glejano dolgoročno pa predstavljajo te vode strateški rezervoar za zagotavljanje pitne vode pretežnemu delu Dolenjske in južne Slovenije.

2. Gorjanci so območje z značilno krajinsko, oblikovno, biološko, etnološko, arheološko, sakralno in ekološko vrednostjo. Zato je potrebno takoj izdelati ustrezne prostorske dokumente za zaščito — krajinske zasnove z opredeljenim demilitariziranim in vodo-varstvenim režimom s posameznimi omejitvami in prepovedmi ter razvojnimi usmeritvami glede sprejemljivih oblik ekološkega turizma in rekreacije, kot so planinstvo, pohodništvo, verski turizem, itd.

Vojašnica na Trdinovem vrhu naj postane skupni planinski dom slovenskih in hrvaških planincev kot dokaz medsebojnega spoštovanja dveh narodov, ki že stoletja živita v miru in sožitju. Izdelava krajinske zasnove Gorjancev pa je uvrstiti tudi v programe demografsko omejenih področij.

3. Skupščina občine Novo mesto poziva Vlado Republike Slovenije in Ministrstvo za zunanje zadeve, da storita vse potrebno za takojšnje posredovanje predloga Republiki Hrvaški in upanju in pričakovanju, da dosežeta z njenimi predstavniki čim večjo stopnjo soglasja.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
OBČINE NOVO MESTO
FRANCI KONCILJA

OPRAVIČILO

Martini Rodič z Račjega sela pri Trebnjem se javno opravičuje za svoje vedenje do nje v trgovini z živili Mercator Gradišče, ki ga je opisala v prispevku "Zahtevam javno opravičilo", objavljen v Dolenjskem listu 1. aprila.

Trgovka Magda

Sodba, ki kar kliče po reviziji

Po dveh desetletjih o primeru "Božič", ki ga je obravnavalo novomeško okrožno sodišče - Popravljanje krivic je nujen pogoj za uveljavljanje civilizacijskih dosežkov sveta

Te dni mineva dvajset let od nenavadnega dogodka, ki se je pripetil v gostilni Hudoklin v Gabrju in ki je bil takrat predmet vesplošnega zgražanja. Slednje je dobilo za tiste čase tudi značilen sodni epilog. Ker so se medtem časi temeljito spremenili, gabski dogodek pa je na nek način dobil vseslovensko politično obeležje, je prav, da si ga približe ogledamo.

Dne, 30.5.1973 je tedaj Okrožno sodišče v Novem mestu prejelo za tiste čase nenavadno obtožbo zoper brata Viktorja in Mihaela Božiča iz Dolnjega Suhadola, ki jo je podpisal tedanji okrožni javni tožilec Jože Peterca. Citiram: "Božič Viktor in Božič Mihael sta sramotila najvišjega organa oblasti SFRJ, s tem da sta 9.2.1973 zvečer v Gabrju v gostilni Hudoklin Romana v navzočnosti več gostov sramotila predsednika SFRJ maršala Josipa Broza-Tita, tako da ste med prepovedanimi borbenimi pesmi, ki sta jim besedilo sramotilno spreminjala, večkrat s prstom pokazala na sliko maršala Tita na steni in vpila: Dol s prascem - skrivač! pri čemer je Viktor Božič ob kazanju s prstom na sliko prvi zavpil: Prasec, dol z njim!, čez čas pa še zavpil: Heil Hitler! Potem spet pokazal na sliko in dejal: ŽDol z njim, skrivač! V Drvarju si se skrival - skrivač! ter tudi večkrat zavpil: Deutschland über alles! V nadaljevanju pa spet pokazal na sliko in dejal: Prasec, dal si devetnajst naših ljudi pobiti! Medtem je Mihael Božič še posebej vpil: V Drvarju je bil skrivač in se skrival, ljudje pa so se zanj borili! Gostilničarki Hudoklin Franciški pa je dejal: Kaj pa imaš tega prasca obesnega! ter na njeno opozorilo, naj neha z izpadi, izjavil: Ti si pa glih taka, kot ta hudič na sliki!"

Tožilec je ugotovil, da sta Božiča "s tem storila kaznivo dejanje žalitve države (sic!), njenih organov in predstavnikov po čl. 174 KZ", in predlagal sodišču, da ju po tem členu tudi kaznuje. In res: kadija tožnja, kadija sodi! Sodišče je do pičice sprejelo obtožbo in Božiča do že omenjenem 174. členu KZ obsodilo vsakega na osem mesecev zapora. Sodbo "v imenu ljudstva" kajpak je v sodelovanju porotnikov Vaneta Murna in Antona Hutarja podpisal predsednik sodnega senata Stanislav Modic, obsojenca pa sta jo prestala v KPD Dob.

Božiča, ki nekako nista mogla razumeti, kako sta lahko žalila državo, če sta bila "v verbalnem konfliktu" zgolj s sliko njenega predsednika, sta se pritožila na Vrhovno sodišče v Ljubljani. Njuna zagovornika sta med drugim prosila tudi za omilitve kazni tako, da bi se znižala, njena izvršitev pa odložila za primerno dobo. Ljubljanski senat pa je pod predsedstvom Milana Kosterca zapovrstjo zavrnil vse pritožbene razloge in v celoti potrdil prvostopenjsko sodbo. Tudi vrhovno sodišče je enako kot novomeško popolnoma verjelo glavni obremenilni priči Fra-

nctu Medletu in hkrati ni upoštevalo domnevne alkoholiziranosti obtožencev, češ da "alkoholiziranosti obtožencev ni mogoče šteti za patološki opoj, zato ni sprejemljiva trditvev in obeh pritožbah, da je vsaj vprašljiva prištevnost obtožencev".

SLS NOVO MESTO SE KREPI

V petek, 7. maja, je na Srednji kmetijski šoli Sevnica na Trški gori potekala letna konferenca Občinskega odbora Slovenske ljudske stranke Novo mesto. Konferenca sta se udeležila tudi poslanec državnega zbora in podpredsednik slovenske kmečke zveze g. Alojz Metelko in vodja upokojenske zveze pri SLS dr. Berta Jereb. Novomeški občinski odbor SLS šteje prek tisoč članov in v zadnjem času vidno narašča. Prav zaradi tega se je stranka odločila postati še bolj ljudska. Svoj program je razširila na vse sloje prebivalstva in na letni konferenci ustanovila gospodarsko zvezo, upokojensko zvezo, krščansko zvezo, registrirano kot sindikat, deluje že ves čas. V naslednjih dneh se bodo že ustanovljenim pridružile še delavska zveza in zveza kmečke mladine, medtem, ko so kmečke žene izrazile željo sodelovati znotraj kmečke zveze. Ob koncu konferenca so program stranke posebej podprli novi člani SLS, ki so navdušeni nad njeno preprostostjo in poštenostjo ter logičnim načinom razmišljanja, zlasti pa skromnostjo in trdim delom kmečkega stanu.

OO SLS NOVO MESTO

IVO KULJAJ

Pravice invalidov so kršene

Stiske invalidov so vse hujše, vse manj pa je možnosti, da bi jim pomagali - Primeri iz Ribnice

Takšna je bila splošna ugotovitev na nedavni konferenci poverjeništa, ki spada v ribniško matično društvo invalidov. Iz informacijskega poročila predsednika Vinka Kersniča in tajnika Staneta Goršiča je razbrati, da zakonski normativi še vedno veljajo, izvajanje teh pa je pogojeno, zlasti za delovne invalide in tiste, ki bi nujno potrebovali zdravstveno terapijo, s trenutnim brezpravljem delavcev. Tudi v ribniški občini niso izjema, zlasti veliko problemov je v podjetjih, ki propadajo (Riko) ali imajo delavce na čakalju. Veliko problemov je s prekvalifikacijo invalidov za drugačno delo. Letos ima društvo za celotno občino namenjenih borih 600.000 tolarjev, kar komaj zadostja za nujno poslovanje. Dohodkov v npr. od iger na srečo in pomoči podjetij, skoraj ni, zato

je težko ublažiti kakršno koli stisko posameznikov, kar priča tudi podatek, da je letos odobreno zdravljenje v zdraviliščih le štirim osebam po deset dni, v občini pa je evidentiranih 418 invalidnih oseb.

Vse več je tožb na sodišču združenega dela, ki praviloma primere reši, vendar prepozno, saj je medtem običajno že ukinjeno delovno mesto ali podjetja sploh ni več. Zato bi društvo nujno moralo imeti pravnik, kar pa je trenutno le pobožna želja, saj kršitve nastajajo tudi pri varstvu v podjetjih, ki je pomankljivo. Vse več je obolenj, dan za dnem se povečuje število invalidov, vsak dan več pa je tudi kršenja in krčenja težko pridobljenih pravic invalidov.

A. KOŠMERL

Pesem iz obupane žalosti

Ko življenjska raven pada, le škorpjoni se redijo. Kaj, Slovenija, bi rada, bo končano kdaj z morijo?

Čudno moje je pisanje: kľofutam, ko rad bi božal. Zdaj sem končno obubožal. Bilo je zastoj garanje, vera v vero prazne sanje, v sebi sem zaredil gada, zastupljena vsaka nada mi notranjost v strup razkraj, mar potjost naj pomlaja, ko življenjska raven pada?

Če se smejem, se z nasmehom, kot bi radost v kis namakal, kot bi s petjem v smrt korakal, vse konča pa se z uspehom, da rešujem se z zasmehom: Kriv si, gledal lumparijo si kot pravo svinjarjo, Pustil bi, hudič naj vzame, v gnoju tvoje srčne rane le škorpjoni se redijo.

V kaj smo nekaj verovali. Zdaj oltarji so beznice, zdaj resnice so mesnice, v njih nas bodo izsesali in na tuje kri prodali. Reci, kdo je kriv propada, s trupom iglo kdo zabada? Mar omočilo od zlega še prihodnosti sen bega, kaj, Slovenija, bi rada?

Vse življenje so krojili raznobarni nam preroki, vedno ždeli smo v razpoki in v tesnobi se tesnili in se končno zagnojili. Še komarji nam veljajo, vajeni, da se redijo, naj poslednjo kapljo damo: Bodi priden, ko sesamo. Bo končano kdaj z morijo?

JANEZ KOLENC

MAR NI NIKJER VEČ DOBREGA?

Volilci pričakujemo, da se nam nalije čisto vino. Ako smo bili do sedaj vajeni ribarjenja v kalnem, naj tega ne bo več! Saj imamo "resnega" predsednika, ki nam je zagotovil: "Nič več ne bo..." Od njega in ptičev iz njegovega gnezda pesem že poznamo. Radi bi, da nam vsaj SKD pove po pravici, da ne bo treba poslušati: Vsi so isti, vse so učili komunisti! Zahtevam preveč? Naj bo že enkrat tudi v drugem dnevniku in pri ostalih poročilih kaj pametnega. Mar ni nikjer več dobrega? SKD: Tu je naše mesto! Se vidi samo še na jug: tepe, mesarsko klanje? Opozorilo tudi nam?

PETER REPOVŽ

Zbližali ljudi z bregov Kolpe

O pomenu tekmovalj

OSILNICA, FARA - Organizator kajakaških in drugih tekmovalj na Kolpi dr. Stanko Nikolič je ob zaključku spomladanskih tekmovalj na Kolpi takole ocenil letošnjo sezono in načrte:

"Glavna zamisel tekmovalj, predvsem še turistično-rekreativnih, je zblíževanje ljudi ob Kolpi in tudi širše, zato dajemo poudarek množičnosti. Čeprav smo letos praktično komaj začeli z rekreacijskimi tekami, je bila udeležba tako na rafting tekmi kot na kajakaškem maratonu nad pričakovanjem. S takimi tekmovalji bomo zato nadaljevali.

Razen pokroviteljev iz Slovenije in Hrvaške, ki nam pomagajo finansirati tekmovalja, velja posebna zahvala še policiji iz Kočevja in Delnic, s katerima dobro sodelujemo in ni nobenih zapletov, čeprav je Kolpa mejna reka. Nasprotno: ekipe mejne policije iz Petrine so sodelovale na obeh letošnjih rekreativnih tekmovaljih.

Naslednja večja prireditelj na Kolpi bo že 29. maja, in sicer Ekološki maraton Osilnica-Bilpa, ko bomo ne le veslali, ampak tudi čistili Kolpo in njene bregove raznih odpadkov. Sezono bomo zaključili oktobra na Rinži, s čimer bomo po svoje prispevali k prazniku občine Kočevje in dnevu državnosti."

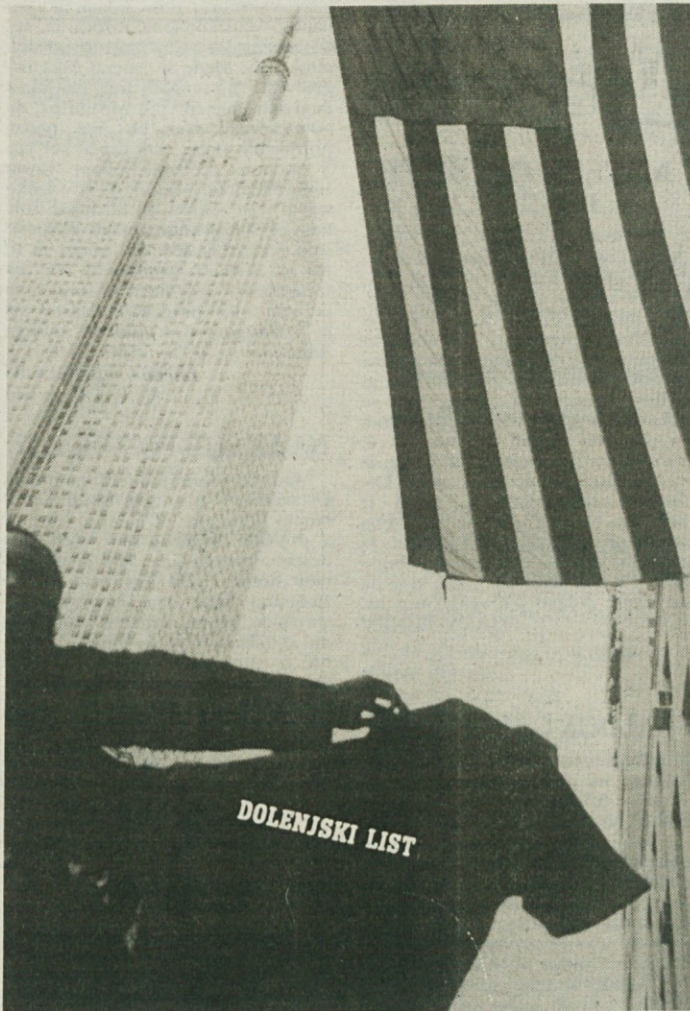
J. P.

11. POMLADANSKI OBRTNI SEJMI

17.-23.5.'93
20% POPUST
ZA VSTOP

KAJČJE LETO? - Že pred prazniki so Kočevjarji iz Stranj 17 pod Bohorjem vabili novinarje naj se vendarle oglasijo v njihovih hribih, kjer se še, kot pomnijo najstarejši Bohorci, menda ni primerilo, da bi vaščani v enem dnevu ubili kar 10 kač, in to kapitalnih modrasov s povprečno dolžino okrog 70 cm. Gospodar 50 ha velike kmetije Anton Kočevjar je velik gozdni posestnik, saj ima kar 40 ha gozdov. Hosta je v teh krajih s skopo posejano prstjo, z bolj kamnito oz. kraško sestavo tal, v pravem pomenu zlata rezerva. Anton pravi, da so v zadnjih dveh letih nasadili okrog 10 ha iglavcev, predvsem smreke. Ravno te je najbolj prizadela ujma oz. snegolom lani okrog božiča. V Kočevjarjevi hosti je polomilo kar okrog 1000 dreves, ki so jih domačini ob našem obisku zvečine že spravili do domačije. In med tem napornim delom sta Kočevjarjev sin Peter in zet Jože Pirc našla gomazeče strupenjače, ki so se panile. Jože jih je z dolgo gorjačo precej osnesposobil. Zanimivo je, da so se nekatere razbežale kače čez čas spet vrnile na kraj, kjer so se plodile, zato sta jim Jože in Peter nekoliko lažje "vzela mero." Tik pred našim prihodom na kraj v gozdu, kjer je bilo že ubitih 10 modrasov, sta Jože in Peter ubila še enajstega modrasa. Se nam mar obeta kačje leto? Na posnetku: (od leve) Peter in Anton Kočevjar ter Jože Pirc z modrasi v precepih.

JE RES IN NI RES - 23. aprila letos okoli 11. ure in 20 minut po srednjemeriškem času smo sredi New Yorka v bližini Empire State Buildinga zalotili in slikali mlajšega črnopoltega moškega, ki je hotel sneti ameriško zastavo in namesto nje obesiti majico Dolenjskega lista. Iz dobro obveščenih krogov smo izvedeli, da ozadje tega drznega dejanja ni politično, ameriško časopisje se nagiba k tezi, da gre za nenavadno poravnavo spora med New York Timesom in Dolenjskim listom. (Besedilo in foto: Franci Kek)

PODGORSKI DNEVI CVIČKA - Društvo vinogradnikov Podgorje je konec preteklega tedna na vrtu gostilne Jakše na Drski v Novem mestu pripravilo Dneve cvička. Obisk je bil slabši, kot so vinogradniki iz Podgorja pričakovali, k temu je zagotovo nekaj prispevalo tudi slabo vreme. Obiskovalci so pokušali najboljšo ocenjeno vino z lokalne pokušnje, glavna pokušnja vzorec za 21. teden I cvička pa bo to soboto in nedeljo v gostilni Žolnir. (Foto: J. Pavlin)

**STZŠ Novo mesto
Izobraževanje odraslih
Milke Šobar 30, Novo mesto**

RAZPISUJE:

Naslednje oblike izobraževanja odraslih:

- 1.) Voznik viličarja** (upravljanje dizelskega in elektroviličarja)
Trajanje: 2 meseca v popoldanskem času
Začetek: ko je zbranih vsaj 15 udeležencev
Pogoji za vpis: starost 18 let, zdravstvena sposobnost
Cena: 24.500,00 SIT
- 2.) Upravljanje mostnega žerjava** (upravljanje mostnega žerjava s tal ali iz kabine)
Trajanje: 6 tednov v popoldanskem času
Začetek: ko je zbranih vsaj 10 udeležencev
Pogoji za vpis: starost 18 let, zdravstvena sposobnost
Cena: 21.000,00 SIT
- 3.) Upravljanje avtomobilskega dvigala** (upravljanje dvigala HIAB)
Trajanje: 6 tednov v popoldanskem času
Začetek: ko je zbranih vsaj 10 udeležencev
Pogoji za vpis: starost 18 let, zdravstvena sposobnost
Cena: 21.000,00 SIT
- 4.) Težka gradbena mehanizacija** (upravljanje buldožerja, bagerja, grederja in kombinirke)
Trajanje: 2 meseca v popoldanskem času
Začetek: ko je zbranih vsaj 15 udeležencev
Pogoji za vpis: starost 18 let, zdravstvena sposobnost, polična izobrazba strojne, gradbene ali sorodne stroke
Cena: 42.000,00 SIT
- 5.) Avtošola za voznike motornih vozil B, C, D, E kategorije** (za občane, ki se želijo usposobiti za upravljanje motornih vozil)
Trajanje: 45 ur teorije v popoldanskem času in individualno učenje praktične vožnje
Začetek: ko je zbranih vsaj 25 udeležencev
Pogoji: starost 17 let, zdravstvena sposobnost
Cena: 4.000,00 SIT za teoretični del C, D, E kategorijo 3.000,00 SIT za teoretični del B kategorije
- 6.) Strojniki centralnega ogrevanja** (usposabljanje)
Trajanje: 2 meseca v popoldanskem času
Začetek: v drugi polovici meseca maja
Pogoji za vpis: starost 18 let, zdravstvena sposobnost najmanj 6 razredov osnovne šole
Cena: 21.000,00 SIT

Prijave sprejemamo vsak dan od 8.00 do 15.00 ter od 16.00 do 19.00 ure na STZŠ Novo mesto, Milke Šobar 30, Novo mesto soba 160 in 161. Podrobnejše informacije lahko dobite tudi po telefonu 21-207 (g. Gorše).

Dovolj nam je sprenevedanja vlade

Zahteve delavcev območnega odbora sindikata vzgoje in izobraževanja iz Novega mesta, naslovljene ministrstvu Republike Slovenije za šolstvo in šport

Učitelji osnovnih in srednjih šol ter vzgojitelji vrtcev in domov območnega odbora Novo mesto Sindikata vzgoje, izobraževanja in znanosti Slovenije se oglašamo z zahtevo, naj vlada takoj prične z reševanjem problemov neenakega vrednotenja našega dela v primerjavi z delavci v državni upravi. Le-to je namreč v primerjavi z državnimi organi nizko vrednoteno. Dovolj nam je sprenevedanja, zavlačevanja in taktiziranja vlade na naš račun. Opozarjamo vlado Slovenije in šolsko oblast, da se je obdobje navideznega miru izteklo, zato zahtevamo, da takoj prične z aktivnostmi, ki bodo pripeljale do zadovoljivega stanja pri vrednotenju našega dela. Iztekla se je kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti in najjo je potrebno po-

praviti, zato je treba takoj pričeti s sprejetjem kolektivne pogodbe, ki bo omogočala enako izplačilo za I. tarifni razred v negospodarstvu.

Sprašujemo se, kako misli vlada reševati problematiko naših plač. Ta mesec bomo še zadnji dobili poračun premalo izplačanih plač v lanskem letu in naslednji mesec naj bi sestopili na realna tla. Kaj to pomeni, vsi dobro vemo. Nikakor se ne moremo strinjati z našo izhodiščno plačo 23.833 tolarjev bruto, saj je zajamčeni bruto OD 25.000. Razlika je zato očitna. Tudi naše snažilke morajo preživeti, kar pa jim sedaj plača (med 14.000 in 15.000 tolarjev neto) ne zagotavlja, saj je manj kot zajamčeni OD.

V vseh medijih pa lahko zasled-

mo, da se je plača v negospodarstvu, katerega del smo tudi mi, povišala za 20 odst. (pred sprejetjem interventnega zakona). Nam se plača ni spremenila od lanskega novembra.

Zahtevamo, da se zakon o plačah delavcem v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih spremeni in dopolni tako, da bo usklajen z ostalimi zakoni, ki urejajo plače v drugih negospodarskih dejavnostih in na področju državne uprave (izplačevanje stimulacij). Učiteljevo delo je v primerjavi z ostalimi profili zelo nizko vrednoteno. To povzroča med delavci veliko nezadovoljstva. Slabo plačan delavec pa nikakor ni motiviran za dobro delo.

V primeru izplačila regresa se vlada strogo drži kolektivne pogodbe, in kot kaže, nam ga bo izplačala v zadnjem julijemskem roku, s čimer pa se prav gotovo ne strinjamo. Zahtevamo, da se nam čimprej izplača regres v takšni višini, kot so si ga že ali si ga še bodo izplačale druge negospodarske dejavnosti (v enkratnem znesku ter maksimalni višini, ki jo dovoljuje zakon).

Zato najostreje protestiramo proti tako nizkemu vrednotenju našega dela in ne mislimo več mirno čakati na izboljšanje gospodarskih razmer. Dosednje stanje je namreč pokazalo, naj bi le šolniki reševali neugodno gospodarsko situacijo. Za svoje delo zahtevamo primerno plačilo, čeprav nas vlada sedaj plačuje kot drugorazredne državljane. Če vlada misli s takim načinom nadaljevati, potem naj od nas pričakuje tudi drugorazredne rezultate našega dela in nase prevzame vso odgovornost za nastalo stanje.

Ob vsem tem pa menimo, da je minister Slavko Gaber premalo naredil za izboljšanje našega položaja. Od njega zahtevamo, da se odločneje zavzame za delavce v vzgoji in izobraževanju in podpre naše zahteve (izenačitev položaja delavcev v vseh negospodarskih dejavnostih).

BOJAN TUDIJA
predstavniki Romov
Šmihel pri Novem mestu

Pohvala redarju

Odmev na zapis v DL

Zapis v Dolenjskem listu 6. aprila na 4. strani "Redarji" poroča o domnevnem dogajanju na ciljni črti prologa prve kolesarske dirke po Sloveniji. K temu je potrebno pojasniti. Na cilju dirke je bila fotocelica, kar je pač potrebno za točno merjenje časov tekmovalcev. Prehod skozi to polje je bil strogo prepovedan in redarjem so organizatorji naročili, naj se te prepovedi držijo in jo uveljavljajo. Zal so bili nekateri tekmovalci tako nedisciplinirani, da so kljub predhodnim opozorilom rinili skozi ciljno črto nazaj na prog, to pa je motilo potek dirke in bi pomešalo dosežene čase vseh ostalih kolesarjev. Posledica nediscipline je bila tudi ta, da so morali ročno zaustaviti ozioroma pridržati pred ciljno črto nekatere kolesarje in jih napotiti okoli fotocelice, da ne bi prišlo do zmede pri merjenju časa. Redar, ki je bil na tem mestu, je bil od mednarodnih sodnikov povaljen za svoje delo. Zaradi tega omenjeni zapis netočno oziroma enostransko prikazuje dogajanje pri ciljni črti. Upam, da je do tega prišlo zaradi neznanjavanja razmer in pravil v tem športu ali v športu nasploh in ni bilo napisano zlonamerno. Zato se je pisec sestavka oziroma časopis dolžan javno opravičiti organizatorjem dirke, redarjem ter teritorialni obrambi republike Slovenije, ki je zagotovila vzorne redarje.

MARKO KRULJAC,
odgovoren za organizacijo ciljnih prostorov

OD 8. - 15. MAJA TEDEN RDEČEGA KRIŽA

Ljubljana - Od 8. do 15. maja vsako leto je mednarodni teden Rdečega križa, v katerem potekajo različne aktivnosti. Moto letošnjega tedna je Dostojanstvo za vsakogar, ki se navezuje predvsem na dogajanja v naši okolici, na nesrečne ljudi, ki trpijo zaradi vojne. Mednarodno gibanje Rdečega križa in Rdečega polmesca poziva vse vlade, borce in prizadete posameznike, da upoštevajo pravice vseh, ki trpijo naj si bodo to žrtve vojne etičnega nasilja, lakote ali elementarnih in drugih nesreč. Rdeči križ bo v tem tednu praznoval 40-letnico organizacije krvodajalstva, organiziral pa bo tudi sprejem mladih članov in članov RK ter še več propagandnih akcij.

Še: Romski predvolilni boji

Odmev na podpis k fotografiji (Dol. list 6. maja)

Dolenjski list je objavil v svoji letošnji 17. številki fotografijo, pod njo pa 12 vrstic besedila z naslovom Romski predvolilni boji, v katerem je vsaj deset neresnic ali napak. Podpisan je le fotograf J. Pavlin, vendar je bržčas tudi sam pisec besedila, ki v svojem slogu močno spominja na podobne "romske in ciganske" članke v Dolenjskem listu pred leti.

Dejstva so namreč takale: dne 14. aprila je društvo ROM sklicalo prek svojih predstavnikov sestanek, kjer naj bi določili predstavnika Romov v republiški komisiji za zaščito romske etnične skupnosti pri vladi republike Slovenije. Podan in sprejet je bil predlog, da bo predstavnik Bojan Tudija, Rajko Šajnovič, sicer znani romski aktivist, pesnik in večkratni predsednik društva Rom, se s predlogom ni strinjal in je predlagal splošne in neposredne volitve kandidata. Predlog je bil sprejet.

Teden dni kasneje, 21. aprila, so bile volitve, ki so potekale korektno in po demokratičnih načelih. Skupina Romov je sicer izrazila nejevoljo, ker je sploh prišlo do volitev. Menili so, da je bil Bojan Tudija že izvoljen po obstoječih pravilih društva. Dejstvo je tudi, da so Romi neprimerno bolj temperamentni narod in da njihove volitve nikakor niso pohleven mašni obred, kot je značilno za večinski narod, to je za Slovence. Zlonamer-na pa je trditve, da je Bojan Tudija izval pretep. Pretepa ni bilo, zato trdim, da se je novinar Pavlin poslužil novinarske race, po romsko pa, da se je zlagal. Vsi prisotni Romi, okrog 50 po številu, in predstavniki novomeške občine lahko pričajo o tem.

Novinar Pavlin se moti tudi glede volilnih podatkov. Mimo tega, da so bile to že pete ali šeste volitve, ne pa prve, kot trdi Pavlin, ki je

V Jelenovem Žlebu

**Brez strahu in sramu se je
oglasila partizanska pesem
topličkih veteranov**

Za dva avtobusa nekdanjih partizanov in članov topličke organizacije pa tudi nekaj mladih se je zbralo in se odpeljalo po poteh spominov na tiste težke pa slavne dni, ko se je večina slovenskega naroda odločila za upor in boj proti okupatorju. Bil je zelo prijeten dan, žene in mošnje, danes že sivolasi in težke hoje, so se z veseljem in radostjo v očeh peljali od Dvora čez Stari Log in Kočevje ter obujali spomine, saj so prav v teh krajih imeli spopade z italijanskimi kolonami.

Prvi počitek je bil v Kočevju, od tam nas je pot vodila do Kočevske Reke. Občutiti je bilo sproščenost tudi zaradi tega, ker je bila pokrajina deviško čista. Vodič nam je preprosto razlagal, kje so posamezne vasi in s čim so se tam ljudje pečali. Radi bi si ogledali tudi nedostopna in prepovedana območja, vendar nam je vodič povedal, da ima tudi naša država Slovenija tam svoj teritorij za slovensko vojsko. V Jelenovem Žlebu smo poslušali opis poteka boja, v spomin na to znamenito partizansko bitko pa je nekdo recital pesem Vide Brest. Ob povratku smo večerjali v prijazni gostilni Teksas, kjer se je brez sramu in strahu oglasila partizanska pesem.

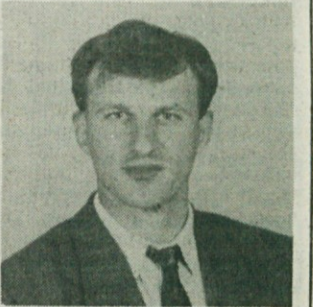
TONE VIRANT

Prvi uspeh

**Cesta Zlebič - Sodražica
v proračunu**

RIBNICA - V predlogu letošnjega republiškega proračuna za ureditev ceste Zlebič - Sodražica ni bil namenjen niti tolar. Kljub odklonilnemu stališču republiške vlade do gradnje oz. rekonstrukcije te ceste pa je v usklajevalnem postopku med vlado in parlamentom poslancem SKD uspelo v proračun vnesti tudi posodobitev te ceste.

Ribniški izvršni svet je republiki predlagal posodobitev ceste Zlebič - Sodražica že leta 1991. Letos sta ureditev ceste dodatno zahtevali tudi krajevni skupnosti Sodražica in Loški potok, za njeno vključitev v republiški proračun pa se je zavzel tudi lokalni poslanec v državnem zboru Benjamin Henigman. Sku-

Benjamin Henigman

paj s strankarskimi kolegi iz SKD mu je uspelo pridobiti 40 milijonov tolarjev, kar je sicer le 2/3 zahtevanega denarja, vendar, kot pravi tudi Henigman, "je boljše vsaj nekaj kot nič".

Uvrstitev že tri leta težko pričakovane posodobitve ceste Zlebič - Sodražica je tako prvi konkretni in vidni rezultat Henigmanovega delovanja v državnem zboru za ribniško občino. Henigman tudi v bodoče obljublja takšno delo v korist ribniške pa tudi kočevske občine. Zakaj se kot edini poslanec v državnem zboru s kočevsko-ribniškega področja že sedaj ni zavzel za razrešitev nekaterih problemov, ki tarejo Kočevce, pa Henigman pojasnjuje s tem, da ga o njihovih problemih nihče ne obvešča in da do sedaj še ni prejel nobenih zahtev, ki naj bi jih v državnem zboru zagovarjal.

M. L.-S.

Milan Uhan

Nedavno smo se poslovili od družbenopolitičnega delavca Milana Uhana. Rodil se je 20. novembra leta 1918 v Mokronogu v kmečki družini med 9 otroki. Že v mladosti je bil vesle narave, rad je priskočil na pomoč vsakemu. Izučil se je frizerske obrti. V času, ko je služil kadrovskega roka, je bil ujet in je štiri leta preživel v ujetništvu v Podgorici. Malo pred prihodom domov mu je umrla mama. Po vrnitvi je spet začel s frizersko obrtjo in izučil veliko učencev. Leta 1950 se je poročil, rodila se je hčerka. Leta 1955 si je zgradil lastno ognjišče.

Bil je delaven in skrben za dom in družino. Deloval pa je tudi v družbenopolitičnih organizacijah. Prepeval je v moškem pevskem zboru "Emil Adamič" v Mokronogu. Njegov dolgoletni pevovodja Stane Peček se mu je na poseben način lepo zahvalil za njegovo dolgoletno delovanje v pevskem zboru. Milan je sodeloval tudi na odrki kot humorist in igralec in razveseljeval domačine. Zadnjih nekaj let pa se je velikokrat z nagrobnim govorom poslovil od sosedov, prijateljev. Delal je tudi v trebanjskem društvu invalidov, bil je član izvršnega odbora. Pogrešali ga bomo v našem krovu, saj smo njegove razprave, ki so bile redke, a izredno tenkočutne in pravilno zastavljene, zelo radi poslušali. Ostal bo vedno z nami.

R. M.

OBNOVLJENA MOSTOVA - Pred kratkim so obnovili hudo načeto cestišče na spodnjih dveh mostovih črnomaškega tromostovja. Gre za mostova čez Dobljico in Lahinjo ob sotočju teh rek. Delavci so se pri obnovi potrudili in delo hitro opravili, tako da ni bilo daljših in hujskih zastojev. Ob tem so obnovili tudi mostni ograji. (Foto: A. B.)

PODGORSKA RADOST - V Podgorju so doma veseli ljudje. Nekaj k temu gotovo pripomore tudi sok trte, ki jo vrli Podgorci gojijo že, odkar so prišli v te kraje pod Gorjanci. Stara ljudska pesem pravi: "Vinograd obdelovati Slovenec mora znati, kdor delat prav ne bo, naj pije pa vodo." Tu so najvišje ležeči vinogradi na Dolenjskem. Eden takih je pri cerkvi sv. Miklavža nad Pangrč Grmom. Doslej je Podgorci prisegali na šmarico, zadnje čase pa je vse več cepelene trte, ki je res bolj občutljiva in zahteva več nege in skrbi, a daje vse drugačno vino kot trdoživa samorodnica. Tudi v tem vinogradu na sliki, ki so ga med prvomajskimi prazniki obnovili, so posadili samo cepelene trte in jih dobro pognojili. Prvi pridelek bo obnovljeni vinograd dal čez tri leta. Na zdravje! (Foto: A. B.)

SMETI NA GORJANCIH - Z Gorjancev se odpira pogled tudi daleč na Hrvaško, proti Karlovcu in naprej proti Bosni. Taka lega Gorjancev omogoča dobre radijske zveze, ki so za številne prebivalce te nesrečne dežele, ki so na delu v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Italiji, Švici in drugje, že lep čas sploh edina povezava z domačini. Tako se zlasti ob koncu tedna na gorjanski gozdni cesti nad Vahto nabere tudi po več deset avtomobilov z registracijami teh držav. S pomočjo prirodnih radijskih naprav se pogovorijo z domačini, se pozanimajo, kako je doma, če se sploh še da priti na obisk. Stisko teh ljudi je moč razumeti in z njimi sočustvovati, vendar to ne more in ne sme biti izgovor za to, da se cela 2 kilometra ob tej cesti vrstijo odpadki, ki jih ti ljudje meni nič, tebi nič odmetavajo v gozd pod cesto. Celotna podoba daje vtis hude nemarščine in zanikarnosti. Res je na enem mestu sod za smeti in možaki, ki se pripeljejo na Gorjance z avtom kranijske registracije, odpeljejo smeti v kontejner na Vahiti, vendar je ta njihova skrb daleč premalo. Morda bi bilo najprej treba postaviti tablo z napisom, naj smeti vsak odnese s seboj, če to ne bi zaleglo, pa bi bilo treba gozdno cesto pač zapreti z zapornico. Pa tudi nasploh naj bi bile gozdne ceste zaprte in naj bi služile res samo za odvoz lesa, ne pa da se po njih lahko vozijo vsi, od izletnikov do lovecev, ki bi najraje z avtom prišli do vsakega stojišča. (Besedilo in slika: A. Bartelj)

TUJEK MED ZAŠČITENIMI KOZOLCI - Za Velikim Orehkom, na obeh straneh ceste, ki se od Stopič vzeprja proti Dolžu, stoji skupina kozolcev, pravih podgorjskih korenjakov. Lepa in slikovita podoba. Z občinskimi odloki je ta skupina kozolcev proglašena za etnološki spomenik, ki je varovan v celoti, v svoji neokrnjenosti in izvirnosti. Z odlokom je varovano tudi okolje spomenika in kakršenkoli poseg je mogoče le z dovoljenjem Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) in v skladu s smernicami, ki jih določa ta zavod. Za gradnjo, katere začetek je videti na sliki, ZVNKD gotovo ni dal dovoljenja. (Foto: A. B.)

Raje prepovejmo plavanje

Naravovarstveniki pripravljajo propagandno plavanje znanega plavalca po reki Kolpi. S to potezo bi verjetno radi opozorili, da je belokranjska lepota še vedno čista in topla reka in da naj se slovenski živelj v kopalni sezoni množično zbirajo ob bregovih reke.

Namen je otroško neprimišljen, kajti Bela krajina nikakor ne potrebuje turistov, kakršni so prihajali na sončno stran Gorjancev zadnja leta. Sem pa so se vrnili predvsem ljudje, ki menijo, da lahko počenajo vse, kar se jim skuha v možganih: da lahko taborijo kjer koli, da se lahko vozijo z motornimi čolni, sekajo drevesa, izkopavajo krompir, ne da bi vprašali kmeta, mečejo v vodo dinamit, odmetavajo steklenice, puščajo kurja črevesa za vsakim grmom itd. Metliški in črnomaški izvršni svet pa nič!

Verjetno so oblastniki zavzeti s pomembnejšimi rečmi, sicer bi že

pravilno sprejeli sklepe in odloke o miru in redu ob reki Kolpi. Ni izključeno tudi to, da se zdi zanimanje domačih turistov za preživljanje prostega časa ob Kolpi metliškim in črnomaškim velmožem imenitno, četudi od gneče na bregovih reke nihče nič niina.

Če ne bi bilo tako, kot trdim, bi se belokranjska oblast že davno zmgigala in bi poskrbela za urejene kampe z restavracijami, sanitarijami, pobiranjem prispevkov, ki sodijo v urejeno turistično ponudbo. Dokler je tako, kot je, in vse skupaj je velika beda in anarhija, pa je bolje, če o Kolpi in Beli krajini v poletni sezoni čim manj govorimo in pišemo. Le tako bomo ohranili skrite in lepe koticke pred uničenjem, le tako bodo lahko v neokrnjeni naravi še dolgo uživali tisti, ki jim je narava predvsem v srcu in manj na jeziku.

TONI GAŠPERIČ

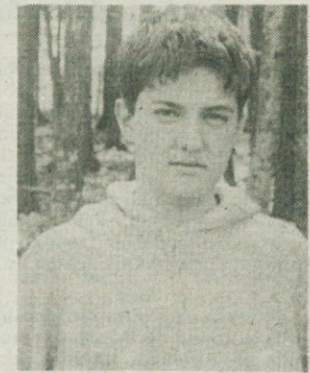
Letos spet tabor ob Krki

O taborništvu pripoveduje vodnik Marko Kotar z Mirne

MIRNA - Je dolensko taborništvu v zatonu? Na to vprašanje bi vsaj po uspešnem delu taborniške organizacije v trebanjski občini verjetno lahko odgovorili nikalno. Naključje je nanese, da smo lahko o taborništvu poklepali z mladencem, ki se je rodil ravno takrat kot mirenska tovarna krompirja Kolinska. Tovarno je namreč postavil na noge njegov oče, ki se je z družino preselil iz Šentjerneja na Mirno.

21-letni študent 2. letnika ljubljanske ekonomske fakultete Marko Kotar z Mirne se je zapisal mirenskim tabornikom v petem razredu osnovne šole. V taborniški srenji si pogosto omisljijo še kakšen dodatek, vzdevek k rojstnemu imenu, in Marka se je zaradi nekoliko manjše postave prijel ime Mali. Čeprav je današnji Marko visok čisto povprečnih 173 cm in je časovno že precej odmaknjen od prijateljskega društva z medvedki in čebelicami, mu je ostalo to taborniško ime, a tudi zadosti volje, da še rad sodeluje v Rodu Mirne reke, kot se je preimenoval bivši taborniški Odred Mirna. Duhovni vodja mirenskega taborništvaja pa je Emil Toman. Zdaj združuje okrog 80 ljudi, največ je šolske mladine, Marko pa je vodnik skupine sedmih popotnic, učenek 7. razreda osnovne šole. Taborniki, starejši od 18 let, so po novem grče (poprej klubovci), sledijo jim popotniki in popotnice (nekdanji mlajši in starejši taborniki), medvedki in čebelice so se ohranili, zato pa so najmlajše, murenčke preimenovali kar v predšolske tabornike.

"Nekako do drugega letnika novomeške gimnazije sem bil zelo aktiven, potem so se prijatelji nekako porazgubili po šolah v različnih krajih. Zdaj smo spet dobra klapa. Na republiških taborniških mnogobojih smo dosegli nekaj odmevnih uspehov, saj smo bili drugi in dvakrat tretji. Dvakrat pa smo bili

Marko Kotar

celo prvi v Sloveniji na tekmovalju v lokostrelstvu Zlata puščica. Taborniki se na Mirni dobivamo, zdaj ko je že topleje ob petkih popoldne pred šolo. Šola nam pozimi nudi streho in za to gostoljubje smo taborniki hvaležni vodstvu šole. Podobno velja za KS Mirna, kjer imamo vzorno shranjeno našo opremo. Urimo se v orientaciji, se pravi, da beremo karte in delamo s kompasom, nadalje postavljamo šotore, med disciplinami mnogoboja pa so še postavljanje stražnega stolpa, lokostrelstvo in signalizacija. Letos sta pred nami dva cilja, in sicer udeležba na republiškem mnogoboju in pa taborjenje sredi poletja. Odkar ne moremo več računati na taborjenje v Pavičinah pri Puli, kjer nam je šel na roko VIO Trebnje, smo šli enkrat v Šmarjeto, lani pa prvokrat na Krko, v Žužemberk. Domačini so nas zelo lepo sprejeli, tudi kopali smo se in se vozili po Krki s svojim čolnom. Upam, da bo tudi letos tako prijeto na taborjenju ob Krki pri dobrodušnih Suhokrajcih," je povedal Kotar.

P. P.

Otrok se ne da prevarati!

"Če je Pilov žur učna nepoštenosti, potem je najbolje pozabiti nanj," meni Stanka Preskar

Tudi letos je uredništvo Pila organiziralo tekmovalje osnovnošolskih ansamblov zaradi velikega odziva kar v dveh krajih. Naš ansambel se je udeležil nastopa 7. maja v Ivančni Gorici. Že po udeležbi gledalcev (30) smo ocenili, da so organizatorji pripravili prireditev sila malomarno, saj niti domačini niso vedeli zanjo. Nastopi ansamblov so potekali kar v redu, če odmislimo prvi nastop, ki ga je "profesionalni mikser" izločil iz konkurence s "profesionalnim" ozvočenjem. Petja sploh nismo slišali, a se je zadeva pozneje uredila, čeprav so si morali otroci sami priklapljati instrumente, če niso imeli pomoči svojega vodje.

Nastope je ocenjevala "strokovna komisija", na žalost ta naziv sodi v narekovaj. Predstavniki časopisa ni nujno tudi glasbeni talent, kajti komentariji, da je pesni vredna nagrade, če ima vsčbino o Pilu in tretjerazredno izvedbo, otrokom vzame vso željo in motivacijo za za-

●V godčevi hiši vsi godejo. (Herbert)

●V šoli življenja ni počitnic. (Brazilski pregovor)

●To, kar vemo, je kapljica, to, česar ne vemo, je morje. (Newton)

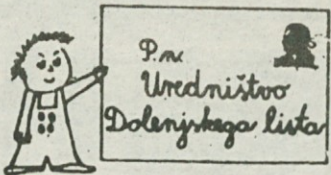
daljnje delo. Naj še omenim, da so otroci že pred nastopom slišali ugotovitve: "Zmagovalca že imamo!" Mislili so, da so bile to le neumestne šale, a so se izkazale za resnico.

Razočaranje ob podeljevanju nagrad je bilo še toliko večje, ko so došli, da jih je komisija gledala z zaprtimi očmi in poslušala z zamašenimi ušesi. Čeprav smo pred nastopom slišali kriterije za ocenjevanje, smo na koncu ugotovili, da sta bila osnovna dva kriterija vsebina in nabiranje po sintetizatorju. Otroci so se na koncu spraševali, kam se je skrila barvitost izvedbe (večglasnost, veliko različnih instrumentov, pestra scena) in seveda točnost izvedbe. Ne, tega ta komisija ni poznala, zato se ne čudim komentarjem: "Saj to se ne spleča, vse je bilo že vnaprej prodano!"

Ob tem sem se globoko zamislila in se vprašala, ali so takšni nastopi res še potrebni in čemu služijo. Mogoče pa vem odgovor. Naučimo otroke nepoštenosti, zbijmo jim voljo že pri prvih korakih, pokazimo jim, da je denar vodilo vsega. Če s tem namcepom poteka organizacija Pilovega žura, je bolje, da pozabimo nanj. Otroške glave so še poštene, željne poštenega tekmovalstva in dokazovanja. Hudo je, ko pred končano podelitvijo nagrad občinstvo zapusti predstavo in ko otroci odhajajo s sklonjeno glavo in z vprašanji na ustih: "Ali je to mogoče?"

STANKA PRESKAR
Globoko

MLADI DOPIŠNIK

MATEMATIKI SO SE POMERILI

V soboto, 17. aprila, je bilo v Artičah občinsko tekmovalje iz matematike. Tekmovali smo najboljši iz 6., 7. in 8. razreda občine Brežice. Tekmovalje se je začelo ob devetih. Vsi udeleženci tekmovalja smo dobili za nagrado svinčnik. Konec tekmovalja je bilo ob enajstih. Medtem ko so učitelji pregledovali naloge, smo se zabavali na več načinov. Po dveh urah in pol smo zvedeli rezultate. Iz 6. razreda so priznanje dobili štiri, iz 7. pet in iz 8. devet učencev. Državnega tekmovalja se bosta iz sedmega razreda udeležila dva. Ena izmed njih je tudi Melita iz Artič. Iz osmega razreda pa se ga bodo udeležili trije, tudi naš Peter, ki je bil najboljši. Zelimo jim veliko uspeha.

TJAŠA PENEV
novin. krožek
OŠ Artiče

NALOGA O INDUSTRIJI

Učenci 8. razreda iz Cerkelj ob Krki smo se na pobudo mentorja Draga Ivanška odločili podrobneje spoznati industrijo v domači pokrajini in v Sloveniji. Izhajali smo iz človeka in njegovih potreb. Podrobneje smo obdelali živilsko, tekstilno, lesno, papirno industrijo, industrijo gradbenega materiala in obutveno industrijo. Z nalogo smo se ukvarjali kake štiri mesece. Osnova za naše delo je bil vprašalnik, ki smo ga naslovili na šestdeset večjih industrijskih podjetij v Sloveniji, od tega jih je odgovorilo okoli 25. V novembru in januarju smo si proizvajalno v osmih podjetjih v domači pokrajini tudi neposredno ogledali, v marcu pa pripravili razpravo in izdelali brošuro z naslovom Industrija v domači pokrajini in Sloveniji. Na dan šole smo jo predstavili učencem, staršem in ostalim gostom.

ANDREJA RAČIČ,
SERGEJA AJSTER
in JANA KAPLAN
8. r., OŠ Cerklje ob Krki

NAJBOLJŠI UČENCI IZ CENTRA

Občinsko tekmovalje za srebrno Vegovo priznanje je letos potekalo pri nas v Šentjerneju. Tekmovalo je 42 šestošolcev, 44 sedmošolcev in 43 osmošolcev, skupaj 129 učencev iz štirinajstih osnovnih šol. Največ priznanj so dobili učenci OŠ Center, OŠ Grm in OŠ Šentjerneje. Konkurenca je bila velika, nestrpnost še večja, s tem pa se je stopnjevala tudi dobra volja ob razglasitvi rezultatov. Vsem, ki so se uvrstili na državno tekmovalje, srečno!

GABI GABROVEC
OŠ Šentjerneje

ŠALIJEV KOTIČEK

Pesnik Severin Šali se je rodil 1911 v Podliscu pri Dobrnicu v trebanjski občini. Njegovo otroštvo ni bilo lahko. Nekaj let otroštva je preživel tudi v Šentrupertu. Več kot 30 let je sodeloval z našo šolo. Ob 2. aprila, dnevu naše šole in mednarodnem dnevu mladinskega tiska, smo letos na naši šoli v čitalnici knjižnice odprli Šalijev kotichek. Tam imamo nekaj njegovih zbirk in deset povečanih fotografij iz njegovega življenja. Na njih so poleg pesnika Šalija znani slovenski pesniki in pisatelji. Najlepši pa je profotografirani portret pesnika Šalija, ki ga je naslikal znan slikar Vladimir Lamut. Učenci si z zanimanjem ogledujemo Šalijev kotichek in listamo po zbirkah njegovih pesmi.

BREDA DRAGAN
7. r., novin. krožek
OŠ Šentrupert

TOMAŽ V GARDALANDU

Tomaž je tako kot vsi učenci naše šole napisal spis z naslovom Topla materina dlan. Zanj je dobil nagrado, potovanje v Gardaland. Pripovedoval nam je, kaj vse je doživel, npr. vožnjo z vlakom groze, žoganje z morskim levom, vožnjo z vrtiljakom... Ob vsem tem sva se zamislila in si zaželela, da bi tudi midva kdaj odpotovala.

ANITA STRGAR
in TADEJ AMBUŠ
6. r., OŠ Globoko

VESELA ŠOLA V METLIKI

METLIKA - V soboto, 5. maja, je bilo tekmovalje v Metliki v znanju iz "Vesele šole". Udeležilo se ga je 19 učencev, in sicer 16 iz OŠ Metlika in 3 iz OŠ Podzemelj. Prvi so: 5. razred: Marjetka Pezdire, 6. razred: Iztok Flek, 7. raz.: Maja Bračička in 8. razred: Nina Bednaršek (vsi OŠ Metlika). Ti se bodo 30. maja udeležili republiškega tekmovalja v Ljubljani. Vsem tem je Zveza prijateljev Metlika podelila knjižne nagrade.

BOM SPREJET V SREDNJO ŠOLO?

Konec šolskega leta je vse bliže in bliže. Vsi smo že odločili kam in kako naprej. Marsikdo je bil razočaran, ker ni bil sprejet v šolo, ki si jo želi obiskovati. Mene še zmeraj čaka negotovost, saj sem izvedel, da je na moji šoli omejen vpis. Mislim pa, da bom sprejet, ker jih ima precej prijavljenih slabši učni uspeh kot jaz. S svojimi ocenami nisem ravno zadovoljen, ker vem, da bi bile lahko veliko višje. Zraven računalniške šole bom obiskoval tudi srednjo glasbeno šolo. V slednji sem že sprejet in to mi je dvignilo samozavest. Če na računalniško šolo ne bom sprejet, se ne bom tolkel po glavi in žaloval, saj je še mnogo poti do poklica, ki si ga želim.

JANEZ OSTRELIČ
8. r., OŠ Artiče

NA MORJE PO ZDRAVJE

Med vikendom smo odšli na morje. Ustavili smo se v Izoli. Bivali smo v hotelu Belvedere. Z nami je šel tudi prvi zbiratelj odpadkov, ker je bil desetmesečnega sina. Jani je namreč moj nečak. Med potjo je veselo žlobudral. Vsak dan smo hodili na sprehode. Vreme je bilo sončno, zato me je mikalo, da bi se kopal. Uspešno mi je pregovoriti mamo, da sem čofotala z nogami po vodi. Voda se mi ni zdela mrzla. Jani me je hotel posnemati. Na morje smo odšli pravzaprav zaradi njega, ker je bil večkrat prehlajen. Mislim, da je na morju dobil veliko "injekcijo zdravja".

SASA PETELINC
3. r., novin. krožek
OŠ Artiče

NA JURJEVO

V Sloveniji je jurjevo praznik, ki ga skoraj nihče ne praznuje. Toda v Beli krajini se drugače. Belokranjci smo ohranili stare običaje. 23. aprila smo učenci osnovne šole Mirana Jarca iz Črnomlja prišli v šolo brez torbic. Organizirane so bile različne delavnice, v katerih smo učenci lahko počeli vse mogoče. Nekateri so peli, plesali, izdelovali piščali in rogove, zelenega Jurija, drugi pa smo izdelovali belokranjske pisance in vezanine, brezove metle, predpasnik iz ličkanja, košarice iz vrbovih vej in še in še. Vsi smo bili delovno razpoloženi in zadovoljni.

NINA PETRUNA
5. r., novin. krožek
OŠ Mirana Jarca Črnomelj

MEDSEBOJNI ODNOSI, DROGA, AIDS

Vsi učenci 5., 6., 7. in 8. razreda smo imeli naravoslovni dan na temo Medsebojni odnosi, droga in aids. V prvi skupini smo se pogovarjali o medsebojnih odnosih med starši in otroki, med prijatelji, sosedji, učitelji. Ugotovili smo, da v marsikateri družini ti odnosi niso urejeni. Veliko smo se pogovarjali o drogah. Vedeti moramo, da se poživil lahko odvisimo, mamil pa ne. Največ mamil uživajo mladoletniki, ker mislijo, da bodo z mamili rešili vse svoje probleme. V tretji skupini smo se pogovarjali o poživilih, kavi, kakavu, pravem čaju. Prav na koncu naravoslovnega dne smo prisluhnili predavanju dr. Tatjane Gazvoda o aidsu, kugi 20. stoletja. Upam, da se homo po vsem tem, kar smo zvedeli, lažje izmikali pastem sodobnega življenja.

STAŠA BLATNIK
OŠ Šentjerneje

NAJBOLJŠI MATEMATIKI

V soboto, 17. aprila, so se na šentjernejski osnovni šoli pomerili učenci in učenke 6., 7. in 8. razreda v znanju matematike. Med šestimi razredi je imela najboljši rezultat Nataša Stehla iz šimihelske osnovne šole, med sedmošolci je največ točk zbrala Elvira Matko iz OŠ Brusnice, med osmošolci pa je dosegel prvo mesto Marko Graberski iz OŠ Center. Najboljši učenci se bodo udeležili državnega tekmovalja v matematiki.

ELVIRA MATKO
7. r., OŠ Brusnice

TEKMOVALI SMO ZA SREBRNO VEGOVO PRIZNANJE

V soboto, 17. aprila, smo se najboljši matematiki pomerili na občinskem tekmovalju, ki je bilo letos na Blanci. Iz naše šole je tekmovalo 11 učencev. Naloge, ki smo jih reševali, so bile zahtevne, konkurenca pa močna, zato smo seveda nestrpnost čakali na rezultate. Na žalost se nisem dobro izkazal, saj mi je do srebrnega priznanja manjkala točka. Kljub temu sem si pridobil nove izkušnje in tudi nekaj znanja, ki mi bo v prihodnje še koristilo. Domov smo se vračali veseli, saj sta se Marija Žnidaršič in Jure Kurnik iz 7. r. uvrstila na 1. in 2. mesto; oba bosta našo šolo zastopala na državnem tekmovalju mladih matematikov. Srebrno Vegovo priznanje je prejela še Tina Jerše iz 6. razreda.

MIHA WEISS
8. r., OŠ Boštanj

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 13. V.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.30 TEDENSKI IZBOR
11.30 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI
12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 14/52
12.30 VIDEOMEH
13.00 POROČILA
14.50 TEDENSKI IZBOR PRO & CONTRA OČI KRITIKE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 GLASBA, SHOW IN CIRKUS: ARENA KLOVNOV
21.35 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 ON IN ONA, amer. naniz., 9/13
23.10 JEZDECI ZORE, španska nadalj., 4/5

SLOVENIJA 2
14.45 - 0.10 Teletekst
15.00 Video strani - 15.30 Tedenski izbor: Dnevnik za mojega očeta in mamjo (madž. film); 17.20 Sova (ponovitev) - 18.45 Že veste - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Znanost (18. oddaja) - 20.35 Dokumentarec meseca: Zgodba o belem konju - 21.25 Umetniški večer

PETEK, 14. V.

SLOVENIJA 1
8.45 - 1.40 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.20 TEDENSKI IZBOR
9.20 BATMAN, 9. epizoda
9.45 ARMADA SENC, franc. film
12.05 ŽE VESTE
12.35 ZNANOST, 18. oddaja -
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 DOKUMENTAREC MESECA
14.05 UMETNIŠKI VEČER
16.00 OSMI DAN, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK, TOK, kontaktna oddaja za mladost-nike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 UBIJTE CHARLEYA WARRICKA!, amer. film
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA

22.50 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 1. epizoda amer. naniz.
23.30 JEZDECI ZORE, španska nadalj., 4/5
0.30 PLEZALEC, švedska nadalj., 2/3

SLOVENIJA 2

15.45 - 23.10 Teletekst
16.00 Video strani - 16.20 Tedenski izbor: Glasba, show in cirkus; 17.20 Sova (ponovitev) - 18.45 Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Reka (poljudnoznan. oddaja) - 21.10 Večerni gost - 22.10 Alica v čudežni deželi (TV priredba gledal. predstave)

SOBOTA, 15. V.

SLOVENIJA 1
8.15 - 0.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.50 TEDENSKI IZBOR:
8.50 RADOVEDNI TAČEK
9.10 OSCAR JUNIOR
9.20 KLUB KLOBUK
10.55 PET PRIJATELJEV, 6/13
11.20 TOK, TOK
12.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.45 VEČERNI GOST
15.05 UBIJTE CHARLEYA WARRICKA, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVET ODKRITI, amer. poljudnoznan. serija, 7/11
18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 x 3
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 SANJSKA POTOVANJA, nemška dok. oddaja
21.00 EUROSONG 93, prenos
0.00 POROČILA

SLOVENIJA 2
10.15 - ... Teletekst
10.30 Video strani - 10.55 Tedenski izbor: Človek in glasba (3. oddaja); 11.50 Sova (ponovitev); 13.35 Ciklus filmov F. Čapa: Naš avto (slov. film) - 15.05 Športna sobota - 18.45 Divji svet živali (angl. poljudnoznan. serija, 4/25) - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Studio City - 21.10 Berlinska gospa (koprodukcijška nadalj., 1/4) - 22.00 Sova: Gospa s peščin (franc. film) - SP v boksu - Otvoritveni plavalni miting

NEDELJA, 16. V.

SLOVENIJA 1
7.45 - 24.00 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.15 OTROŠKI PROGRAM
8.15 OSCAR JUNIOR, ponovitev
9.05 ČAROBNA PIŠČAL, 2/3

9.35 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, 10/26
10.00 MEDNARODNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL
10.30 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 SLOVENC V ZAMEJSTVU
12.30 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBL VRTNICA
13.00 POROČILA
13.05 AMERIŠKI FILM
15.05 REKA, ponovitev poljudnoznan. oddaje
16.05 OGNJENO DREVJE THIKE, angl. nadalj., 3/7
17.00 DNEVNIK 1
17.10 RUMENI ROLLS-ROYCE, amer. film
19.05 RISANKA
19.15 LOTO
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 4/12
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA
AMERIŠKA BURLESKA, 10/29
JEZDECI ZORE, španska nadalj., 5/5

SLOVENIJA 2
14.15 - 23.55 Teletekst
14.30 Video strani - 14.00 Vrtnice na otok zakladov (angl. nadalj., 6/10) - 14.45 Športna nedelja - 19.18 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Slovenski magazin - 20.35 Sofija (danski film) - 23.00 Športni pregled

PONEDELJEK, 17. V.

SLOVENIJA 1
10.15 - 0.15 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 BATMAN, 10. epizoda amer. naniz.
11.15 DIVJI SVET ŽIVALI, 4/25
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
12.10 SVET ODKRITI, 7/11
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKI MAGAZIN
ŠPORTNI PREGLED
16.25 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 GOSPODARSKA ODDAJA: 10000 OBRA-TOV
20.55 OMIZJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
SAMCI IN SAMKE, angl. naniz., 5/7
VRTINEC, južnoafriška nadalj., 1/13

SLOVENIJA 2
13.15 - 0.05 Teletekst
13.30 Video strani - 14.00 Tedenski izbor:

Televizijska konferenca, Forum, TV mernik, Utrip, Zrcalo tedna, Nedeljskih 60, Obzorja duha (ponovitev) - 17.30 Sova (ponovitev); Ameriška burleska (10/29); Jezdeci zore (španska nadalj., 5/5) - 18.45 Podjetniški klub - 19.20 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Sedma steza - 20.30 Pravi pekel (angl. drama, 2/2) - 21.30 R & R - 22.00 Videošpon - 22.40 Orion - 23.10 Brane Rončel izza odra

TOREK, 18. V.

SLOVENIJA 1
10.30 TEDENSKI IZBOR
10.30 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.35 KRAVA V CIRKUSU
11.00 PODJETNIŠKI KLUB
11.30 R & R
12.00 PRAVI PEKEL, angl. drama, 2/2
13.00 POROČILA
16.05 SEDMA STEZA, ponovitev
16.25 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
HUCKLEBERRY FINN, 11/26
OSCAR JUNIOR
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 GORE IN LJUDJE
21.45 KRONIKA, kanadska dok. serija, 5/12
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 ALO, ALO, angl. naniz., 11/18
VRTINEC, južnoafriška nadalj., 2/13

SLOVENIJA 2
16.15 - 22.45 Teletekst
16.30 Video strani - 16.50 Tedenski izbor: 16.50 Gospodarska oddaja - 17.30 Sova (ponovitev): Samci in samke (angl. naniz., 5/7); Vrtnice (južnoafriška nadalj., 1/13) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Clarissa (angl. nadalj., 4/7)

SREDA, 19. V.

SLOVENIJA 1
10.00 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR
10.35 BATMAN, 11. epizoda
11.00 VIDEOSPON
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
12.05 KRONIKA, 5/12
12.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 4/12
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
POSLOVNA BORZA
15.25 TEDENSKI IZBOR
15.25 CLARISSA, angl. nadalj., 4/4
16.20 SVET POROČA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrice
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 F. Slak: KO ZAPREM OČI, izvorna TV drama
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
V ŠPORTNEM DUHU, amer. naniz., 7/15
VRTINEC, južnoafriška nadalj., 3/13

Italian shoes studio d.o.o.

LJUBLJANA, Omahnova 21

išče in vabi k sodelovanju šivilje obutvene stroke in delavce v montaži obutve za OBRAT OBUTVE V MOKRONOGU. Plača je stimulativna in je odvisna od doseženega rezultata dela delavca. Kandidati, ki imajo veselje do tega dela in so zainteresirani za zaposlitev, naj pošljejo svojo ponudbo v osmih dneh na naslov: ITALIAN SHOES STUDIO d.o.o., 61000 Ljubljana, Omahnova 21.

KRAJEVNA SKUPNOST VELIKI GABER

Na podlagi sklepa Sveta KS Veliki Gaber objavlja

natečaj za oddajo v najem poslovnih prostorov v stavbi KS Veliki Gaber:

1. POSLOVNI PROSTOR v pritličju stavbe KS, ki obsega 35 m²,
2. POSLOVNI PROSTOR v pritličju stavbe KS, ki obsega 24 m².

POGOJI NAJEMA:

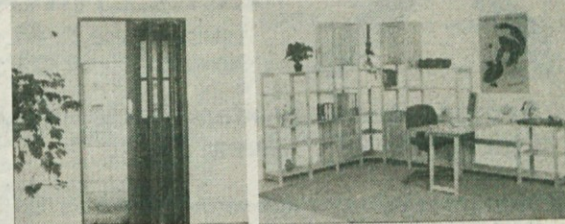
- najemjemalec dobi v najem poslovne prostore pod pogojem, da jih usposobi. Investicijski vložek najemjemalca se bo upošteval pri obračunu najemnine za najete poslovne prostore
- mirna storitvena dejavnost
- sklenitev pogodbe v 8 dneh po prejemu obvestila o izboru
- priložitev programa dela oz. opredelitev roka, v katerem bo najemjemalec pričel z dejavnostjo
- najemjemalec lahko najame oba prostora ali samo enega
- prednost imajo krajanji KS Veliki Gaber
- izhodiščna cena najemnine je 7 DEM za kv. meter v tolarški protivrednosti. Prednost pri najemu bodo imeli kandidati, ki bodo ponudili največ.

Pisne ponudbe pošljite v zaprti kuverti z označbo "NAJEM - NE ODPIRAJ!" v roku 8 dni od dneva objave na naslov: KS Veliki Gaber, 68213 Veliki Gaber. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku razpisnega roka.

Svet KS Veliki Gaber

AKCIJSKA PRODAJA gotovinski popust obročno odplačevanje

PROGRAM LESNIH IZDELKOV D.D.

Pomladi, ko običajno urejamo in prenavljamo svoj bivalni prostor, delovno sobo ali kabinet, morda razmišljamo tudi o ekonomičnejši izbiri prostora, zamenjavi dotrajanega ali morda že dolgočasnega pohištva, skratka, o funkcionalni, sodobni in lepi opremljeni.

PIONIR PROGRAM LESNIH IZDELKOV IZ NOVEGA MESTA VAM NUDI:

- pohištvo iz programa DAN in FRANCI s sestavljivimi regali iz masivnega smrekovega lesa,
- harmonika, drsna in preklopna vrata različnih dimenzij,
- izdelavo in dobavo vseh vrst lesenih oblog tal, sten in stropov,
- izdelavo in dobavo pregradnih sten in pohištva po naročilu.

Bankam, šolam, vrtcem in vsem ostalim pravnim ustanovam nudimo pogodbeno vzdrževanje skozi vse leto.

Za nakup naših izdelkov pokličite trgovino PIONIR-PIMEX na tel.: (068) 321-826 ali pa obiščite razstavno-prodajni prostor v Cegelnici tel.: (068) 323-147, 323-119 (odcep nasproti trgovine KZ Krka v Bršljinu), za storitve vzdrževanja pa: Pionir - program lesnih izdelkov, d.d., Kettejev drevored 37, tel.: (068) 323-189

Pokličite nas in pomagali vam bomo pri vaši odločitvi!

PIONIR

SREDNJA TEHNIŠKA IN ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO

Ul. Milke Šobar 30
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTA DELOVNA MESTA

- a) - 3 učiteljev slovenskega jezika in književnosti, profesor
- b) - 1 učitelja angleškega jezika, profesor
- c) - 4 učiteljev matematike, profesor
- č) - 2 učiteljev fizike, profesor
- d) - 1 učitelja računalništva, profesor ali dipl. inž.
- e) - 1 učitelja lesarskih strokovnih predmetov, dipl. inž. lesarstva
- f) - 1 učitelja gradbenih strokovnih predmetov, dipl. inž. gradbeništva ali arhitekture
- g) - 2 učiteljev strojnih strokovnih predmetov, dipl. inž. strojništva
- h) - 1 učitelja praktičnega pouka na področju elektronike, inž. elektrotehnike z najmanj petimi leti delovnih izkušenj v stroki
- i) - 1 učitelja praktičnega pouka na področju strojništva, inž. strojništva z najmanj petimi leti delovnih izkušenj v stroki
- j) - 1 učitelja zdravstvenih strokovnih predmetov, končan VŠ program zdravstvene nege in pridobljena visoka izobrazba organizacijske, pedagoške ali sociološke smeri
- k) - 1 učitelja športne vzgoje, profesor

Prosta delovna mesta razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom; pod f) in k) za dobo enega leta ter s polno delovno obveznostjo.

Učitelji strokovnih predmetov in praktičnega pouka, ki še nimajo pedagoško-andrargoške izobrazbe, bodo le-to morali pridobiti v treh letih.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v tridesetih dneh po objavi razpisa.

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

v sodelovanju z zavarovalnico

objavlja javno licitacijo naslednjih poškodovanih vozil:

1. OPEL VECTRA 1.6 IGL, letnik 1993 izklicna cena 1.650.000,00 SIT
2. RENAULT 11 GTD, letnik 1988 izklicna cena 220.000,00 SIT
3. R-5, razstavljena karoserija izklicna cena 210.000,00 SIT

Licitacija bo v soboto, 15. 5. 93, ob 9. uri v prostorih PIONIR AVTOHIŠE.

Ogled vozil je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

GLASBA JE ŽIVLJENJE

V soboto, 15. maja, bo končno nastopil dan X, ko bomo držali pesti za I X BAND, ki bo zastopal slovenske barve na tekmovalni glasbeni Evrovizije v Millstreetu na Irskem. Prav s to "dirko" je povezana naša nagradna igra. Od vas smo pričakovali napoved mesta, na katerem bo pristala slovenska pesem Tih deževen dan. S pošto ste nas kar zasuli. Kako tudi ne, saj smo pripravili imenitne nagrade: glasbeni stolp v obliki Petrolove črpalke in deset nagrad Liqui Moly; disc player, radio, avto set, denarnico, vse LM, in pet darilnih paketov LM! Dobitniki teh nagrad bodo znani v naslednji oddaji, mi pa Coletu in I X Bandu želimo po Tihem deževnem dnevu lepo sončno jutro.

V sobotni oddaji Glasba je življenje bomo predstavili dva zanimiva gosta, alpinista Toma

Česna in pevca Ivana Hudnika. Tomo Česna med plezanjem sicer ne prepeva, ima pa zelo rad glasbo, med slovenskimi narodnozabavnimi pa mu največkrat pride na misel kakšna Avsenikova. Ivan Hudnik (ex ansambel Boutique, Marelja) pa je s tem, ko se je odločil za solo kariero, nekoliko spremenil oz. skrajšal tudi ime. Postal je Ivan HU in temu primerno izgleda tudi garderoba, ki jo je zamenjal z narodno nošo.

Geslo naše oddaje je "Smeh dela dobro kri", k temu bomo vsaj malo pripomogli tudi mi, saj smo odprli Moped show dosje, ki je poln skečev, in to še izpred petnajstih let, in morda se boste ob njih nasmehnili spet.

Ne pozabite! V soboto bo najprej oddaja Glasba je življenje, zvečer pa še Eurosong 93. Simona H2O

GRADITELJI POZOR!

IGM STREŠNIK, d.o.o.

iz Dobruške vasi vam nudi proizvode iz proizvodnega programa, in sicer:

- pesek za zidanje in omete po ceni 990.00 SIT/m³
- pesek za betoniranje temeljev, betonskih plošč in škarp po ceni 770.00 SIT/m³
- betonske bloke in vogalnike vseh dimenzij po konkurenčnih cenah
- ostali gradbeni material iz naše poslovalnice.

Za ves material imamo organizirano dostavo na gradbišče, za betonske bloke in vogalnike pa tudi strojno razkladanje. Pokličite na telefon 068/76-230. Prihranili si boste čas in denar.

trgovina
»**ŽELEZNINA**«
Ljubljanska c. 28,
Novo mesto, tel.: 22-316

Samopostrežna prodajalna s tehničnim materialom v Kovinarju na Ljubljanski 28 v Novem mestu

Vedno na zalogi: razne vrste varilnega materiala, palična, kotna, ploščata jekla, razni profili, vse vrste pločevin itd.

POSEBNA PRODAJNA PONUDBA

pločevina — razne vrste, cena brez PD	od 46,00 — 65,00 SIT/kg
pločevina alum.	od 350,00 — 450,00 SIT/kg
pohištvna	od 65,00 — 75,00 SIT/kg
elektrode JADRAN 2,5 in 3 mm	260,00 SIT/kg
elektrode INOX 19/9 in 29/9	od 1.800,00 — 2.300,00 SIT/kg
varilna žica VAC 1,2 mm	133,00 SIT/kg
zamrzovalna skrinja 310 in 410 l	45.000,00 — 55.000,00 SIT
(7% popust)	

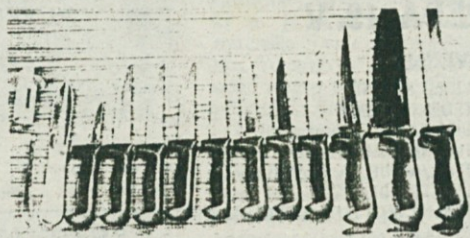
Poleg navedenega so stalno na zalogi matični, pločevinasti in sponski vijaki, orodje program UNIOR in uvoz MILLER, ležaji ter veliko drugih artiklov po konkurenčnih cenah. Za ostalo blago kratki dobavni roki.

Vabljeni v trgovino ŽELEZNINE!

trgovsko podjetje
NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 68000 Novo mesto

VČERAJ NA TELEVIZIJI,
DANES PRI VAS DOMA

NOŽI Z LASERSKO OSTRINO
KOMPLET VSEBUJE 11 NOŽEV IN 3 DODATKE

- OBLIKE NOŽEV:
- LASERSKA OSTRINA
 - BREZ BRUŠENJA
 - GIBLJIVOST REZILA
 - TRDNOST

UGODNO! CENA: 5.490,00 SIT

trgovina **elvod**

- elektroinstalacijski material
- bela tehnika
- drobni gospodinjinski aparati
- akustika
- rezervni deli za pralne stroje in štedilnike

- svetila in lestenci

Se priporočamo!

UGODNE CENE — PESTRA IZBIRA
tel./fax. (068) 26-071

NOVO — NOVO — NOVO — NOVO — NOVO — NOVO

MANA
turistična agencija
PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO
tel. 068-28 136

ŠPORTNI TEDNIK
EKIPA

TRGOVINA
BUTLER

Pod Trško goro 49, tel./fax. (068) 22-815
Novo mesto (Mačkovec)

Delovni čas: od 10. do 12. ure in od 14. do 19. ure, sobota od 10. do 12. ure.
Pričakujemo vas!

Ugodna prodaja jeans izdelkov v 8 barvah (kavbojk, otroških kavbojk, jaken, otroških jaken, srajc in ostalih jeans izdelkov), nogavic, mikic, otroških mikic, kopalk, bermud

in

sposoja poročnih oblek in dodatkov.

NOVOST IZ TOVARNE ZAVES **velana**
po tovarniških cenah odslej tudi na Dolenjskem, Beli krajini in Posavju

Pridemo na dom z vzorci, nasveti, metrom. Izberete zaveso, mi vam jo sešijemo in prinesemo domov.

Spremenite svoj dom z zavesami velana.

Pokličite nas! Tel.: (068) 50-153, 58-494

KMETJE IN DRUGI LASTNIKI GOZDOV
PRILožNOST TUDI ZA VAS!

po ugodni ceni odkupuje hlodovino smreke in bukve I. kl. ter žagan les obeh drevesnih vrst

Informacije:
KLI LOGATEC, p.o.
61370 Logatec, Tovarniška 36
Telefon: 061/741-711 int. 276
Telex: 31-656, telefax: 061/741-279

Prav je, da zaupate sebi in svojemu avtomobilu. Toda koliko lahko zaupate drugim?

Adriaticovo avtomobilsko zavarovanje Vam poleg mnogih ugodnosti, ki Vam jih ponujajo tudi drugi, daje še nekaj več.

Za dobro voznico ali voznika velja, da na cesti zaupa sebi in svojemu avtomobilu. Da vozi previdno. In da si za primer, če bi se vendarle kaj pripetilo, zagotovi kakovostno kritje dobre zavarovalnice.

S sklenitvijo Adriaticovega celovitega avtomobilskega zavarovanja boste deležni številnih ugodnosti:

1. AVTO 1: avtomobilska odgovornost; nezgodno zavarovanje potnikov z zavarovalnima vsotama 1.200.000 SIT za primer smrti in 2.400.000 SIT za invalidnost; delni avto-kasko in kot darilo še **brezplačni tehnični pregled vozila.**
2. AVTO 2: avtomobilska odgovornost; nezgodno zavarovanje potnikov z zavarovalnima vsotama 1.200.000 SIT za primer smrti in 2.400.000 SIT za invalidnost; polni avto-kasko in kot darilo še **brezplačni tehnični in preventivni pregled vozila.**
3. 20 % popusta pri gotovinskem plačilu; 10 % popusta pri plačilu s 6 čeki; 6 % popusta pri plačilu z 8 čeki; dodatnih 5 % popusta za poklicne voznike in za voznike, starejše od 65 let
4. pri pridobljenem 50 % bonusu za preteklo zav. obdobje v naslednjem zav. letu kljub morebitni škodi ponovno priznamo 50 % bonus; po dveh prijavljenih škodah lahko še vedno uveljavite 30 % bonusa; pravico do bonusa lahko prenesete na zakonca ali otroke; bonus lahko na novo vozilo prenesete v obdobju 5 let od zadnje registracije starega; brezplačna zelena karta.

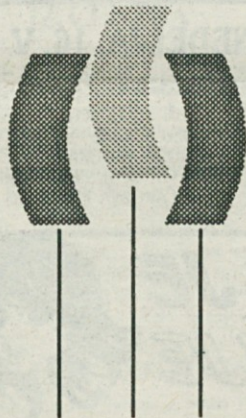
Toda Adriatic daje svojim zavarovancem še nekaj več. Zanesljivo jamstvo dobre zavarovalnice. Še posebej takrat, ko nas boste najbolj potrebovali, pri reševanju škodnih primerov. Ob popolni dokumentaciji jih v Adriaticu rešimo v povprečno treh dneh. O naši poslovni povprašajte tiste, ki nas že poznajo. Z veseljem pa Vas bomo sprejeli v kateri koli naši poslovni enoti ali pooblaščenici agenciji.

Srečno.

Vem, da mi bo ob strani stala dobra zavarovalnica

Adriaticovo avtomobilsko zavarovanje lahko sklenete na naslednjih mestih: AMZS tehnična baza OTOČEC • AMZS tehnična baza ČRNOMELJ • PREVOZ BREŽICE • PIONIR Avtohiša SPC NOVO MESTO • SKUPŠČINA OBČINE Oddelek za promet NOVO MESTO • ADRIATIC PE NOVO MESTO, Kettejev drevored 37, tel 068 22 759 • BELO-AGENT SUHOR PRI.METLIKI, Gornji Suhor 9, tel 068 50 310 • FINANC AS BREŽICE, Škvarčeva 21, tel 0608 65 441 • OPTIMIST NOVO MESTO, Cesta herojev 22, tel 068 26 741 • MEDO KOČEVJE, Trg zbora odposlancev 64, tel 061 851 361

CELJSKI SEJEM

11. POMLADANSKI OBRTNI SEJMI

Sejem, ki postaja vse večji in boljši
Sejem desetih sejmov

2. sejem Stekla, keramike, porcelana in umetnosti
5. sejem Bio
7. sejem Ideja
7. sejem Poslovnih daril
7. sejem Kozmetike, nakita in bižuterije
17. sejem Vse za otroka
4. sejem Trgovske, gostinske in hotelirske opreme
5. sejem Turizma, prostega časa in športa
11. sejem blaga široke potrošnje

11. POMLADANSKI OBRTNI SEJEM,
od 17. do 23. maja,
na prostoru Celjskega sejma.

Pridite in se prepričajte sami!

OPEKARNA NOVO MESTO d.o.o.

priporoča obisk trgovine

MODUL

Zalog 21, 68001 Novo mesto
tel.: 068 / 22 - 855
delovni čas: vsak dan od 7 - 19
ob sobotah od 7 - 13

**Kupite gradbeni material
takrat, ko je najcenejši !**

- modularni blok 37 SIT / kos
- apno 330 SIT / vreča
- cement 462 SIT / vreča
- mivka 347 SIT / vreča
- maltit 432 SIT / vreča
- Schiedel dimnik (16 cm) 2850 SIT / m
- ploščice Gorenje, Keramix od 600 SIT / m²
- parket klasični - hrast 1782 SIT / m² 1. kl.
- parket panel 2772 SIT / m² 1. kl.
- iverica 1887 SIT / plošča
- lepilo za ploščice 866 SIT / 25 kg
- betonska mreža, 9 / 6 3752 SIT / kom
- kanalizacijska plastika (110 mm) 450 SIT / m
- pocinkana cev 121 SIT / kg
- lesoton 422 SIT / liter
- pomivalna korita od 4900 SIT / kos
- splahovalnik Ciklon 3740 SIT / kom
- talni sifon in koritni sifoni od 500 SIT / kom
- peč 32 kw 135852 SIT
- cisterna 2000 l 42192 SIT
- samokolnica 4961 SIT
- mešalec 32369 SIT

Organiziramo dostavo na gradbišče.

M-Kmetijska zadruga Črnomelj, z.o.o.

objavlja po sklepu Upravnega odbora

JAVNO LICITACIJO

osnovnih sredstev:

1. Kosilnica BCS	40.000 SIT
2. Kosilnica BCS	100.000 SIT
3. Samonakladalna prikolica	150.000 SIT
4. Prikolica 2-osna	30.000 SIT
5. Kotel za žganjekuho	15.000 SIT
6. Puhalnik z eiek. motorjem	40.000 SIT
7. Trosilec umetnega gnoja	15.000 SIT
8. Turbina suš. naprava 2 x	30.000 SIT
9. Elektromotor 15 KW	30.000 SIT
10. Pajek 445	50.000 SIT
11. Plug IMT	15.000 SIT
12. Silokombajn SK 160	150.000 SIT
13. Motorna žaga Stihl 45 AV	15.000 SIT
14. Priključek Heder za storže	150.000 SIT
15. Priključek Heder za nizko silažo	30.000 SIT
16. Priključek Heder za travno silažo	40.000 SIT

V cenah osnovnih sredstev ni obračunan prometni davek.

Licitacija bo v petek, 21. 5. 1993, ob 9. uri v Mehanični delavnici v Črnomlju, Belokranjska ul. 18, kjer si lahko predhodno ogledate osnovna sredstva.

Prodaja bo potekala po načelu videno — kupljeno. Prometni davek plača kupec.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega

ANTONA PLUTA

pečarskega mojstra,
Oskoršnica 1 c, Semič

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in ostalo pomoč. Še posebej se zahvaljujemo g. msgr. Martinu Springerju iz Ljubljane, g. dekanu iz Črnomlja in domačemu g. župniku za lepo opravljen obred, cerkvenemu moškemu zboru, gasilcem, govornikom in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku in zanj molili.

Žalujoči: žena Albina, sin Tonček, hčerka Barbara z družino in ostalo sorodstvo

GRADITE, ADAPTIRATE, PRENAVLAJATE STANOVANJE?

RAZBREMENITE SE IN
PREPUSTITE ODGOVORNOST NAM.

Vsem graditeljem in ustvarjalcem želja individualne gradnje ponujamo spomladanski paket storitev s cenami, ki so konkurenčne vsakemu izvajalcu gradbenih del.

KAJ VSE TO JE:

- kompletne inženirinske storitve
- izvedbe posameznih faz gradnje: izkopi, tamponi, temelji, zidovi, plošče, tlaki, ometi, strehe, fasade in vsa druga zaključna dela na vašem objektu,
- projektantske storitve za projekte individualnih objektov, obrtnih delavnic in posameznih elementov projekta.

Za vse opravljeno in prevzeto dobite garancijo, jamstvo za kakovost.

Informacije:

GIP "PIONIR" NOVO MESTO

Kettejev drevored 37,
tel: (068) 321 - 826, 323 - 686 interna 1456
faks (068) 321 - 037

ELASTIČNOST NAŠE PONUDBE, KONKURENČNA RAVEN CEN IN TRADICIJA KAKOVOSTI NAŠIH STORITEV NAJ BODO USTREZEN RAZLOG ZA NAŠE SODELOVANJE.

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

ZAHVALA

Ni več trpljenja, ni bolečine,
življenje je trudno končalo
svoj boj.
(S. Gregorčič)

V 60. letu starosti nas je zapustil dragi mož,
oče, dedi, brat, svak in stric

STANE ŽAGAR

iz Bršljina 60

Ganilo nas je iskreno in spoštljivo slovo. Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki so sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala osebju intenzivne nege internega in pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, gospodu župniku za opravljen obred, pevcem, bivšim sodelavcem Sekcije za vleko Novo mesto ter govorniku za poslovljene besede. Posebna zahvala pokojnikovim sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

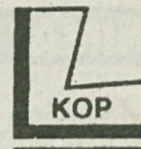
Ob smrti naše mame, stare mame in prababice

ANE PEČJAK

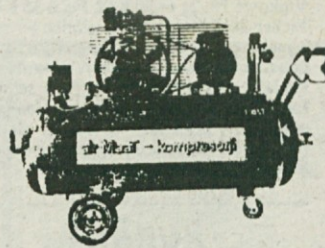
rojene Štangelj
iz Podhoste 27

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem, sorodnikom in vsem, ki ste nam v težkih dneh pomagali, z nami sočustvovali, darovali za sv. maše, cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja g. Srečku Turku. V času mamine bolezni sta pomagala lajšati njene bolečine dr. Kokalj in sestra Jelka, za kar se jima toplo zahvaljujemo.

Hčerki Malči in Anica z družinama

KOP LONGAR d.o.o.

SNEGOLOVI — enostavna
montaža
PANTI — varilne sponse
(različne)
RAZNE PODLOŽKE
KOMPRESORJI — 25 do
500 litrov

Vse po ugodnih, konkurenčnih cenah.
Tel.: (068) 84-647

ZAHVALA

1. maja smo se poslovili od drage 14-letne

SANJE ŠEPETA VC

iz Brežic, S. Rozmana 40

Zahvala vsem, ki ste jo pospremili k njenemu preranemu grobu.

Žalujoči: mama, sestra, Sandi, stari starši in stric z družino

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustil naš dragi
mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽEF STEPAN

iz Valantičeve 8, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Enako se zahvaljujemo sodelavcem Revoza, Krke, govornici KS in ZB za besede slovesa, osebju nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, Pogrebniemu zavodu Novo mesto in pevcem Dolenjskega okteta. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Jožefa, sinova Jože, Mirko, hčerka Cvetka z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

v 94. letu starosti nas je zapustila naša draga
mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

JOŽEFA BORŠTNAR

iz Brune vasi pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom za podarjene vence, cvetje in izraze sožalja. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju, darovalcem sveč in sv. maš, pevcem za zapete žalostinke, govornici ter duhovnikom za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali.

Žalujoči: vsi njeni

Bruna vas, 25. aprila 1993

ZAHVALA

V Tvojem vrtu je praznina
v naših srcih pa bolečina.

V 79. letu nas je nenadoma zapustila draga
mama, stara mama in prababica

MARIJA KASTELIC

iz Bršljina 31

Iskrena hvala vsem znanim in neznanim dobrotnikom, ki so ji skušali pomagati ob njeni zadnji uri. Hvala tudi sosedom, znancem in sorodnikom za iskreno sožalje, podarjene vence, cvetje in sveče in vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala gospodu župniku iz Prečne za prelepo opravljen obred.

Žalujoči: sin Franc in ostalo sorodstvo

U G O D N O FINET sistemi - sistemi nove generacije

tel.: (063) 701-225 fax: (063) 701-033: strojna oprema, programska oprema, grafika, multimedija, računalniške mreže, komunikacije, svetovanje

TIP RAČUNALNIKA	RAM	40 MB	85 MB	120 MB	170 MB	240 MB	425 MB
386 SX 25	1 MB	97200	105240	115920	122400	149400	
386DX 33/64 KB	2 MB	113880	119880	131880	138000	165360	239760
386DX 40/128 KB	2 MB	116880	122880	134880	141000	168360	242760
486DX 33/256 KB	4 MB		189600	200400	205200	232800	307080
486DX2 50/256 KB	4 MB		208800	220200	225000	252600	326280
486DX2 66/256 KB	4 MB		235200	246000	250800	267840	351600

DISKETE	DS/DD	DS/HD
BASF EXTRA 3.5"	144	227
BASF EXTRA 5.25"	90	138

Cene so v tolarjih!

OSNOVNA KONFIGURACIJA

osnovna plošča, delovni spomin *** MB RAM, AT BUS kontroler, 2 x ser. in 1 x par. Izhod, disketni pogon 1.2 MB, trdi disk QUANTUM (CONNER), VGA gr. kartica TRIDENT 512 KB, VGA MONO monitor 14" PHILIPS, ohlajne mini tower z LED displayem, tipkovnica CHICHONY s SLO znaki

tedenski koledar

Četrtek, 13. maja - Servacij
 Petek, 14. maja - Bonifacij
 Sobota, 15. maja - Zofka
 Nedelja, 16. maja - Janez
 Ponedeljek, 17. maja - Jošt
 Torek, 18. maja - Erik
 Sreda, 19. maja - Ivo

LUNINE MENE
 13. maja ob 14.20 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 13. in 14.5. (ob 20. uri) ter 15. in 16.5. (ob 18. in 20. uri) ameriški film V postelji s sovražnikom. 19.5. (ob 20. uri) slovenski kriminalni film Ko zaprem očči.
ČRNOMELJ: Od 14. do 16.5. (ob 20. uri) ameriška znanstveno-fantastična komedija Spomini nevidnega človeka.
KRŠKO: 14. in 16.5. (ob 18. uri) ameriška avanturistična drama Potopnik.
METLIKA: 14. in 16.5. (ob 20. uri) akcijski pustolovski film Puščavski vihar.
NOVO MESTO: Od 13. do 17.5. (ob 18. in 20.15) ameriški film Igralec.

kmetijski stroji

ZA TRAKTOR IMT 560 centralno obišje diferenciala prodam. ☎ (061)852-038. 1878
TRAKTORSKO ŠKROPILNICO, 25 l, prodam. ☎ 76-209. 1882
TRAKTOR IMT 560 prodam. Vidrih, Gor. Zabukovje 14, Trebelno. ☎ 49-516. 1883
MALO RABLJENO žetveno napravo za BCS ugodno prodam. ☎ 78-249. 1884
TRAKTOR FERGUSON, 39 KS, nov motor, 37 delovnih ur, in novo prikolico ter pomični plug prodam. Jure Bajič, Kuljaci 7, Radatoviči. 1888
TRAKTOR Pasquali prodam za 2.500 DEM. Juričko, Bistrica ob Sotli 55, 63256 Bistrica ob Sotli. 1893
ŽITNI kombajn, greden 2 m, prodam. Jablan 23, Mirna Peč. 1902
TRAKTOR ZETOR 8145, pogon na vsa 4 kolesa, star 5 let in samonakladalno prikolico, novo, prodam. ☎ (0609)612-231. 1941
KOMBAJN Zmaj 133, letnik 1985, prodam. Stanko Kuhar, Vel. Mraševo 47, Podbočje. 1950
ELEKTRIČNO ŠKROPILNICO in standard Osijek, malo rabljeno, prodam. Cena ugodna. ☎ 41-065. 1959
FERGUSON 542 prodam. Marjan Štefančič, Pristava 13, Podbočje. 1963
KOSILNICO BCS in motor MZ 150 cm ugodno prodam. ☎ 40-739. 1971
TRAKTOR, do 45 KM, star do 12 let, kupim. ☎ (0608)33-902, zvečer. 1972
KOSILNICO DIESEL z vozičkom Figaro Odžaci, letnik 1986, prodam. ☎ (0608)33-966. 1974
NAKLADALKO 22 in hrastove deske, 3,8 cm, prodam. ☎ 42-366. 1977
TRAKTORJI PO NAROČILU! Zetor vseh tipov, 69 - 11 in 52 - 45 s prednjo hid. Dobava takoj. Univerzal 35, 45, 55 in 64. Za 45 in 55 dobava takoj po ureditvi

dokumentacije. Ursus, Same, Tomo Vinkovič ter Lindner po konkurenčnih cenah. Rabljeni traktorji IMT 539, 542, 560, Ursus 35 in 60 KM, Zetor 72 - 45, Tomo Vinkovič 18, 21 in 30 KM, Fend 35 KM, Eicher 24 KM s bočno kosilnico ter priklučki - prikolica za prevoz lesa, Po naročilu tudi vse vrste priklučkov od samonakladalk, prikolic itd. Prepričajte se! Informacije pri Agroavtu Kranj, Gorenjske savske 17, pri železniški postaji ali ☎ (064)221-192, od 8. do 16. ure, sobota od 8. do 12. ure. 1979

kupim

ALI RUŠITE STARO HIŠO? Kupim vse staro pohištvo in druge stare predmete (tudi kmečko), tudi v zelo slabem stanju. Pogledam, plačam, odpeljem. ☎ (068)87-430. 1914
HLODOVINO SMREKE, jelke, bora (mehek les), druge in tretje kvalitete kupim. ☎ (068)57-137, (0609)613-808. 1932
RABLJEN hidrofor kupim. ☎ 23-368. 1980

motorna vozila

GOLF D, 9/87, prodam. Kraševac, Jelse 4, Otočec. ☎ 85-625. 1866
PASSAT CL, star tri mesece, dodatno opremljen, garaziran, prodam. ☎ 25-986, zvečer. 1870
TOVORNO VOZILO MERCEDES benz, 508 D, letnik 1981, kason s podaljšano kabino, vozen z B kategorijo, za 7 oseb, dobro ohranjen, prodam. Abram. ☎ (0608)33-124 ali 60-236. 1932
ALFO 33 1,5 TI, ugodno prodam, letnik 87. ☎ 28-164. 1933
FIAT 127, rdeč, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam za 1.500 DEM. Ivan Subotič, Gotna vas 2, Novo mesto. 1807
Z 750 - 850, letnik 1984, registriran do 7.11.1993, prodam za 1.250 DEM. ☎ 59-476. 1808
126 P, letnik 1980, registriran do konca novembra 1993, prodam. ☎ (068)47-220. 1820
JUGO 45, letnik 1987, registriran celo leto, prodam. ☎ 27-434. 1830
FIAT 126, letnik 1976, surf, vlečno kljuko za Z 101, prodam. ☎ 85-182. 1834
126 P, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)73-446. 1837
OPEL KORSKA 1,5 D, letnik 1989, in 126 P, letnik 1987, prodam. ☎ (068)42-487. 1839
R 4, letnik 1990, beige barve, 29.000 km, prodam ali menjam. ☎ 28-553. 1942
Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. ☎ (068)25-596, popoldne. 1881
R 4 GTL, 28.12.1990, prodam. Dušan Teropič, Črešnjice 21, Otočec. 1898
126 P, registriran do aprila 1994, cena 950 DEM, prodam. ☎ 25-119. 1905
ODKUPIM karambolirano vozilo, lahko totalka. Takojšnje plačilo v DEM. ☎ (061)218-941. 1901
PRODAM ALFO 75, letnik 1990, GOLF, letnik 1981 ter SUZUKI KATANA 650, letnik 1984. ☎ 28-915. 1918
OPEL KADETT 1,3, serija d, 11/84, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068)59-674. 1905
Z 128, letnik 1987, registrirano do 15.3.1994, prodam za 3.300 DEM. ☎ (068)41-166. 1906
KOMBI IMV in hladilno vitrino za trgovino prodam. ☎ 85-894. 1911
R 4 GTL, letnik 1988, prodam. ☎ (068)20-577. 1918
FLORIDO 1,4, letnik 7/89, 40.000 km, prodam. ☎ (068)28-502. 1924

Ami Ami Ami

Ljubljanska 27, Novo mesto, BTC
 Tel. (068) 26-010

Poleg redne prodaje vozil FIAT in RENAULT vam od 14. maja naprej nudimo bogato izbiro proizvodov **SAMSUNG**

Za gotovino super ugodne cene:

TV SAMSUNG 51 TTX 39.990 SIT
 TV SAMSUNG 63 TTX 66.950 SIT
 GLASBENI STOLP s DC-jem 42.900 SIT

Možen nakup s čeki na odloženo plačilo brez obresti in le s 25% pologom! Za gotovino 10% popusta!

IZREDNO UGODNI POGOJI NAJEMA RENT-A-CAR:

Fiat UNO, R 4, R 5, CLIO, R 19 16 V, R 21, R 25, TRAFIC FURGON, CITROEN COMBI, 8+1, ZASTAVA 5 T, RENAULT vlačilec.

Tel. (068) 26-010

JUGO 55, letnik 1989, registriran do 3/94, prodam. ☎ (068)23-585, zvečer. 1946
R 4 GTL, letnik 1982, 81.000 km, registriran do 7/93, in Z 101 GT 55, letnik 1985, registrirano do 3/94, 38.000 km, prodam. Peter Čavič, Grm pri Podzemlju 4, 68332 Gradac. ☎ v službi 53-162, popoldan. 1929
R 4, letnik 1990, rdeč, prodam. ☎ 25-536. 1933
FORD SIERO, 2,0 ICL, letnik 1991, prodam. ☎ (068)73-318. 1935
VW 1200, letnik 1973, registriran do 12/93, prodam za 1.800 DEM. ☎ (068)52-193, po 16. uri. 1938

Z 101, letnik 1983, pravkar registrirano, prodam. ☎ (068)26-150. 1946
GOLF JX D, letnik 1987, model 1988, četvero vrat, prodam. Franci Turk, Dol. Maharovec 9, Šentjernej. ☎ 41-101. 1947
GOLF JX D, letnik 1989, rdeče barve, odlično ohranjen, prodam. ☎ 26-356. 1952
GOLF D, letnik 1988, temnomoder, registriran do 3/94, prodam. ☎ (068)57-166. 1953
BX 16 TRS, letnik 1989, registriran do 22.3.1994, 78.000 km, prodam za 12.000 DEM. ☎ (068)27-283. 1954
126 P, letnik 1986, prodam. Jože Bobnar, Sred. Globodol 8, Mirna Peč. 1957

PIENIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center
 Ločna 48,
 68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji
- R5, R CLIO — dobava takoj
- odkup in prodaja rabljenih vozil

NOVO NOVO NOVO

- v prodaji slovenski RENAULT CLIO
- možnost testne vožnje

Tel. (068) 324-533

GOLF D, letnik 1984, prodam. ☎ 28-601, po 16. uri. 1942
OPEL ASTRA, 1.4, katalizator, kovinske barve, radioapar, električna nastavitelna luči, 3, 4 ali 5 vrat, prodajamo po ceni od 23.500 DEM. Vozila so na zalogi. ☎ (068)42-158 in (061)752-244. 1944
R 4, letnik 1990, prodam. Franc Hočvar, Dobruška vas 1, Škocjan. 1945
126 P, letnik 1989, registriran do 8/93, prva lastnica, prodam. Tel. 43-571.

MÜLLER

ČRNOMELJ, ČOPOVA 8
 tel. (068) 51-059

— RENT-a CAR: R5, VW PASSAT CL, C-25 furgon

PRODAJA AVTOMOBILOV,
 PRENOS LASTNIŠTVA

 Paič

Krška vas 28e,
 tel./fax: /0608/ 61-450

Kot pooblaščen dealer na območju Bele Krajine, Dolenjske in Posavja za prodajo avtomobilov in rezervnih delov ter servisiranje vozil iz programa FORD

i š č e

strokovne sodelavce za prodajo vozil, rezervnih delov in servisiranje Fordovih vozil, na omenjenih območjih.

Vse zainteresirane vabim, da se zglasijo osebno v našem Fordovem centru ali pošljejo pisne ponudbe na naslov:

 FORD PAIČ
 Krška vas, Brežice

JUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran do 8/93, prodam. ☎ (0608)62-043. 1960
Z 101, letnik 1987, zelo ugodno prodam. ☎ (0608)60-050, interna 202, Lojze, od 7. do 14. ure. 1964
JUGO 45, letnik 1989, prodam. Ločna 8 a, Novo mesto. 1975
R 4 GTL, letnik 1989/90, rdeč, prodam. ☎ 22-420, popoldan. 1976
JUGO 45, letnik 1989, zelo ugodno prodam. ☎ (068)28-311. 1982

obvestila

ROLETE, ŽALUZIJE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 1214

BETONAL
 d.o.o.
 TREBNJE, Kolodvorska 1

V Betonalu Trebnje vam nudimo:

- vse vrste svežih betonov s prevozom in vgradnjo
- peske s prevozom
- cementne izdelke (škarpniki, talne plošče, vinog, stebri, razne kanalete, cvetličniki)
- posojamo opazne plošče

tel. (068) 45-650
 45-651
 fax. (068) 45-652

Se priporočamo!

NESNICE, mlade jarkice, pasme hix, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj. ☎ (068)52-806, gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova. ☎ (0608)67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog. ☎ (068) 49-567. 1550

ALI ŽE VESTE?

Da lahko tudi v Krškem v Tovarniški 7 pri Avtoservisu Babič pod ugodnimi pogoji kupite:

- vozilo iz programa CHRYSLER - JEEP in
- kompletan program vozil LADA.

Pridite, zadovoljni boste!

Torej:

AVTOSERVIS EVALD BABIČ,
 Tovarniška 7, Krško, tel. (0608) 31-295!

BUTIK SALONAR Pugljeva 1 A, Novo mesto, vam ponuja pisan asortiman ženske in moške italijanske obutve po zelo ugodnih cenah. Pristrčno vabljeni! Odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 12. ure. 1903

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 89 z dne 10. maja 1993
 Tečaji veljajo od 11. maja 1993 od 00.00 ure dalje

Država	Šifra valute	Valuta	Enota	Za devize		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	a. dolar	1	75,0831	75,3090	75,5349
Avstrija	040	šiling	100	952,6121	955,4785	958,3449
Belgija	056	francC	100	325,8248	326,8052	327,7856
Kanada	124	dolar	1	84,1837	84,4370	84,6903
Danska	208	krona	100	1737,0176	1742,2443	1747,4710
Finska	246	marka	100	1950,1239	1955,9919	1961,8599
Francija	250	frank	100	1988,9924	1994,9773	2000,9622
Nemčija	280	marka	100	6701,4567	6721,6216	6741,7865
Grčija	300	drahma	100	49,5182	49,5182	49,6668
Irski	372	lunt	1	163,6043	163,6043	164,0951
Italija	380	lira	100	7,3046	7,3256	7,3486
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	5,4000	—
Japonska	392	jen	100	96,2329	96,5225	96,8121
Nizozemska	528	gulden	100	5971,6681	5989,6370	6007,6059
Norveška	578	krona	100	1585,2296	1589,9996	1594,7696
Portugalska	620	escudo	100	72,3087	72,5263	72,7439
Švedska	752	krona	100	1456,5617	1460,9445	1465,3273
Švica	756	frank	100	7433,2558	7455,6227	7477,9896
V. Britanija	826	lunt	1	165,3919	165,8896	166,3873
ZDA	840	dolar	1	106,7676	107,0889	107,4102
	955	ECU	1	131,1609	131,5556	131,9503
Španija	995	pezeta	100	91,4748	91,7501	92,0254

 Dolenjska banka d.d.
 Novo mesto

Ljubljanska banka Dolenjska banka, d.d., Novo mesto obvešča svoje devizne varčevalce o obrestnih merah, ki veljajo za devizno varčevanje v banki.

I. Vpogledna devizna sredstva

Država	Oznaka valute	Devizna varčevalna knjižica	Devizni tekoči račun
Avstrija	ATS	3,50 %	2,00 %
Italija	ITL	6,00 %	5,00 %
Nemčija	DEM	3,50 %	2,00 %
Švica	CHF	3,00 %	2,00 %
ZDA	USD	1,50 %	1,00 %
Ostale valute		—	1,00 %

Minimalno stanje na devizni varčevalni knjižici je 200 DEM ali ustrežna protivrednost v drugi valuti.

II. Vezana devizna sredstva

1. Kratkoročni nenamenski devizni depoziti s fiksno obrestno mero

Država	Oznaka valute	Znesek	1 mesec	3 mesece	6 mesecev	Depoziti, vezani nad
Nemčija	DEM	nad 1.000	6,60 %	6,75 %	6,85 %	6,85 %
		nad 10.000	6,80 %	6,88 %	6,92 %	6,92 %
		nad 50.000	6,85 %	6,90 %	6,94 %	6,94 %
		nad 100.000	6,90 %	6,94 %	6,95 %	6,95 %
		nad 500.000	6,95 %	6,97 %	6,98 %	6,98 %
Avstrija	ATS	nad 1.000.000	7,00 %	7,00 %	7,00 %	7,00 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 6,60 % do 7,00 %	od 6,75 % do 7,00 %	od 6,85 % do 7,00 %	od 6,85 % do 7,00 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 7,00 % do 7,50 %	od 7,20 % do 7,50 %	od 7,40 % do 7,50 %	od 7,40 % do 7,50 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 7,50 % do 7,50 %	od 7,50 % do 7,50 %	od 7,50 % do 7,50 %	od 7,50 % do 7,50 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 4,75 % do 5,10 %	od 4,85 % do 5,10 %	od 5,00 % do 5,10 %	od 5,00 % do 5,10 %
Švica	CHF	odvisno od višine vezanih sredstev	od 5,10 % do 5,10 %	od 5,10 % do 5,10 %	od 5,10 % do 5,10 %	od 5,10 % do 5,10 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 2,25 % do 2,55 %	od 2,40 % do 2,55 %	od 2,50 % do 2,55 %	od 2,50 % do 2,55 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 2,25 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %	od 2,55 % do 2,55 %

2. Dolgoročni nenamenski devizni depoziti s spremenljivo obrestno mero, vezani nad 12 mesecev

Država	Oznaka valute	Znesek	Letne obrestne mere
Nemčija	DEM	10.000 in manj	7,00 %
		nad 10.000	7,10 %
		nad 50.000	7,20 %
		nad 100.000	7,30 %
		nad 500.000	7,40 %
Avstrija	ATS	nad 1.000.000	7,50 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 7,00 % do 7,30 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 5,10 % do 5,45 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 7,50 % do 7,85 %
		odvisno od višine vezanih sredstev	od 2,55 % do 2,80 %

3. Dolgoročni nenamenski devizni depoziti s spremenljivo obrestno mero, vezani nad 2, 3, 4 in 5 let

Država	Oznaka valute	24 mes.	36 mes.	48 mes.	60 mes.
Avstrija	ATS	7,10 %	7,15 %	7,22 %	7,29 %
Italija	ITL	7,60 %	7,67 %	7,75 %	7,83 %
Nemčija	DEM	7,10 %	7,15 %	7,22 %	7,29 %
Švica	CHF	5,17 %	5,22 %	5,27 %	5,33 %
ZDA	USD	2,58 %	2,60 %	2,63 %	2,66 %

PURANE, težke, bele pasme za nadaljno rejo, prodajamo. Informacije in naročila: Prevošek, Čatež, ☎ (068)48-366. 1927

JARKICE, stare 9 tednov, prodajamo vsak dan. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524. 1928

posest

ZA ZIDLJIVO PARCELO v Straži ugodno prodam. ☎ 21-308. 1829

VINOGRAD v Straški gori, z zidanico in vso opremo prodam. Cena po dogovoru. ☎ 85-469. 1864

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremičnin, ocenjujemo, svetujemo

Prodamo:

- vikend vrstno hišo v Novem mestu, v račun vzamemo manjše stanovanje v Ljubljani
- hiše v Novem mestu, Smolenji vasi, Gumberku, Črnomlju, Kaplji vasi in Dvoru
- trgovino z mešanim blagom z opremo, 119 m², v Novem mestu in picerijo z opremo v Novem mestu
- vikend zidanico v Šmarju pri Trebnjem ter vikende v gradnji na Gačah, Tanči gori, Gadovi peči, takoj vselji-vega v Brezovici pri Metliki
- poslovne prostore (230 m²) v Črnomlju in 280 m² velikega v Ljubljani
- gradbene parcele v Smolenji vasi, Brusnicah, Suhadolu in Semiču
- kmetijsko zemljišče in vinograde v Rihpovcu, Raki, Semiču in Ravniku pri Šentrupertu
- stavbno zemljišče (njivo) veliko 11 arov v Žužemberku
- zamenjamo dvosobno stanovanje v Novem mestu s trosobnim in večjim

Tel. (068) 22-282 od 8. do 19. ure.

TRI NJIVE v Metliki, na Gmajnah, v skupni izmeri 90 a, prodam. Cena je 1 DEM/m². Vse tri so v neposredni bližini. Šifra: »UGODNO« 1873

V BLIŽINI KRŠKEGA - Ravne, prodam posest, 5000 m² in staro hišo. ☎ (061)312-234. 1874

VIKEND gradbišče z barako v Boštanj pri Brezicah prodam. ☎ (041)316-681. 1876

PARCELO, primerno za vikend (25 a), prodam zaradi nakupa stanovanja. ☎ 27-596. 1879

VINOGRAD na Vinjem Vrhu, 450 trt, z zidanico in elektronsko harmoniko Hohner prodam. ☎ 27-060. 1880

HIŠO na Regrških košenicah prodam. ☎ 25-539. 1890

V CENTRU ŠENTJERNEJA prodam starejšo hišo, potrebno adaptacije, za poslovno ali stanovanjsko dejavnost, ali zamenjam za stanovanje v Ljubljani z doplačilom. ☎ (061)263-538. 1904

HIŠO, takoj vseljivo, in rabljeno spalnico, ročno delo, prodam. ☎ (068)27-450. 1915

ZA ZIDLJIVO PARCELO v Novem mestu ali bližnji okolici kupim. ☎ 27-780. 1936

V BRESTANICI, ob stari cerkvi, ugodno prodam starejšo enonadstropno hišo z garažo, telefonom in vrtom. ☎ (061)340-126, po 15. uri. 1956

NOVEJŠI VINOGRAD na terase z betonskimi stebri, na lepi legi, s hišo, v Semiču prodam. ☎ (068)56-300. 1965

NA LEPI LOKACIJI prodam 0,5 ha sadovnjaka. Uredim tudi lokacijsko dokumentacijo. ☎ (068)42-042. 1966

prodam

DEVET VRAT s podboji in kljukami, novih, mahagonij, prodam. ☎ 25-539. 1868

ŠKOTSKE OVČARJE, trikolor, mladičke, z rodovnikom, prodam. ☎ 25-986, zvečer. 1871

NEMŠKE OVČARJE brez rodovnika, stare 2 meseca, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 21-618. 1872

PRIKLJUČEK za izdelavo ladjiskega poda, širine 50 cm, ugodno prodam. ☎ (068)55-116. 1885

ZAHVALA

V 56. letu starosti je nepričakovano in mnogo prezgodaj prenehalo biti plemenito srce naše

VERE GRIČAR

rojene Bučar
iz Otočca

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v trenutkih neizmernih bolečin kakorkoli stali ob strani in s cvetjem zasuli njen prerani grob. Še posebej se želimo zahvaliti vsem sosedom in prijateljem za njihovo požrtvovalnost ter nesebično pomoč in dobroto.

Mož Jože in sin Dejan, hčerka Lili z družino ter brata in sestra z družinami

GAŠENO APNO prodam. Nace

Junkar, Ržišče 3, Kostanjevica na Krki. 1886

OPAŽ, suh, smrekov, 7 cm, prodam

po 420 SIT, z dostavo. ☎ (063)33-343. 1887

KRAVO, brejo 5 mesecev, hrastovo

kad (800 l), betonski mešalec Brestanica,

komat (25 col) in plug za oranje vinogra-

da ugodno prodam. Jože Turk, Mali Ore-

hek 6 A, Stopiče. 1889

9 NOVIH mahagoni vrat s podboji

prodam za 2000 SIT ceneje. ☎ 25-539. 1891

LIPOV LES, primeren za rezbarje,

prodam. ☎ 49-647. 1894

ŠIVALNI STROJ, malo rabljen, ent-

larico, 4- nitno, dvoigelno, ugodno pro-

dam. ☎ (068)75-097. 1896

VEČJO KOLIČINO cvička in doma-

čega žganja prodam. ☎ (0608)32-106. 1897

UGODNO PRODRAM kuhinjo (vise-

če omarice 4 m), dva pulta, dvojno pomi-

valno korito ter štedilnik, sedežno garnitu-

ro (troseč, dvoseč, kot) in mizico za

sobo. ☎ (068) 20-524. 1899

NAHRBNO MOTORNO KO-

SILNICO na laks, malo rabljeno, pro-

dam. ☎ 23-495. 1899

HLADILNI BAZEN, 200 l, za mleko,

prenosni, prodam. ☎ 23-303. 1907

BAND ŽAGO, novo, prodam. ☎

(068)26-497. 1912

SUHA razsekana bukova drva in

smrekove trstike prodam. ☎ (068)22-988. 1913

KOZICE in kozličke, prvorazredne,

rodovniške za rejo, sanske pasme, pro-

dam. Dimče Grnčarski, Krška vas 112. 1917

BRAKO KAMP prikolico z velikim

predprostorom, enkrat rabljeno, zaščite-

no, garažirano, prodam za 150.000 SIT.

☎ (062)412-609. 1922

SMREKOVE DESKE, 8 cm, hrast 5

cm, bukev 3 cm, prodam. ☎ 26-484. 1949

KUHINJSKE STOLE prodam. ☎

28-370. 1955

DVA PRAŠIČA po 100 kg, možno

tudi polovice, prodam. Mirko Verbič, K

Roku 72, Novo mesto. 1961

NOVO! Masažna blazina. Deluje na

akupresurni grelni način - vibro. Artikel

zdravstveno priznan. Informacije na ☎

22-861. 1967

NAGROBNE SVEČE, ugodno. Do-

stava na dom. ☎ (068) 22-690. 1978

ZELO POCENI prodam garderobno

omaro in jogi posteljo prodam. Ogled v

Šmarjeških Toplicah 153 v soboto in ne-

deljo. 1978

razno

ZA MIRNO OBRT ali skladišče da-

jemo v najem prostore na Glavnem trgu

17, Novo mesto. ☎ (064)738-138. 1867

GARAŽO za kombi in garsonjero na-

jamemo v Novem mestu ali bližnji okolici,

po možnosti v smeri Brezic. Šifra: »VA-

TREŠ« 1919

DELAVNIŠKI PROSTOR, 160 m²,

oddam v najem. ☎ 26-055, zvečer. 1939

TILIA TEHNIČNA TRGOVINA

NOVO MESTO TEL 068/27-197

POPUSTI do 31. MAJA 1993

— RADIATORJI

JUGOTERM 15—30%

— ELEKTRO-

MATERIAL 10%

— BARVE — LAKI 10%

TER UGODNE CENE MATERIA-

LA ZA VODOVOD IN CENTRAL-

NO KURJAVO

V primeru montaže PLAČATE

SAMO 3% DAVKA

službo dobi

SPOŠTOVANE GOSPE! Želite do-

bro zaslužiti, imate avto in telefon? Kličite

☎ (066)76-476! 1760

IŠČEMO POTNIKE za prodajo tek-

stila na terenu. Potreben lasten avto. Prosti

vikendi! ☎ (068)85-325. 1791

AKVIZITERJE za prodajo na terenu,

po ugodnih cenah, iščemo. ☎ (0608)75-208. 1865

TRGOVSKO PODJETJE

razpisuje prosta dela in

naloge

2 trgovca tehnične stroke

4 trgovske potnike za Po-

savje, Štajersko, Prekmur-

je, Notranjsko

1 pripravnika

Pogoji: končana srednja

šola, vozniški izpit B kate-

gorije.

Ponudbe pod: **TAKOJ**

PRIPRAVNIŠTVO za avtomehani-

ka iščem. Naslov v oglasnem oddelku.

1875

ZA PRIDNO in vestno delo nudim

2000 DEM mesečno. Dobimo se v petek

ob 19. uri v gostilni Kovačič, Drnovo.

Iščemo potnike za prodajo

na terenu. Butler, tel.: (068)

22-815.

GOSTILNA ZLATA GOS nudi za-

poslitev. Ponudbe na ☎ (0608)60-199. 1909

REDNO ALI HONORARNO zapo-

slim dve natakariči, lahko tudi študentki.

Stil bar, Krško, Bojan Benje, C. 4. julija

104, ☎ (0608)33-549. 1910

LOKASTAR

Iščemo zastopnike za delo po

podjetjih, gostinstvu in druž-

beni prehrani. Pismene po-

nudbe na Lokastar, Cesta v

Gorice 33, 61000 Ljubljana.

K SODELOVANJU VABIMO kom-

ercialiste in trgovske potnike iz vseh

okrajev Slovenije za prodajo zanimivih

izdelkov naših članov. Unitehna Trebnje,

d.o., Paragov trg 6, Trebnje, ☎ (068)44-218. 1920

GOSTILNA NOVLJAN, Mirna Peč,

zaposli simpatično dekle za delo v střežbi.

1923

ZA DELNO POKRETNOST mam o i-

ščemo pomoč v dopoldanskem času, v

okolici Straže. ☎ 84-666. 1930

ZA PRODAJO POHIŠTVA na te-

renu iščemo zastopnika. ☎ 22-802, inter-

na 396, dopoldne, 27-905, popoldne. 1931

NATAKARICO ali dekle z veseljem

do dela za šankom takoj zaposlim.

Okrepčevalnica Golf, AMD. 1934

DEKLETA za delo v butik in bistro-

ju zaposlimo. ☎ 23-878. 1937

DEKLETA IN FANTE za delo na

gostinskem letnem vrtu zaposlimo. ☎

22-366. 1940

DVA DELAVCA, lahko sta izučena

električarja ali ključavničarja, in več de-

lavcev za paletiranje plošč honorarno za-

poslim. Cementinarstvo Jože Kic, Škoc-

jan. 1943

VABIMO sodelavce k popisu poslov-

nega imenika Pirs 94 za področja: Sevnica,

Brezice, Trebnje, Novo mesto, Žu-

žemberk. Dober zaslužek, možnost redne

zaposlitve. Prijave pošljite na naslov: Slo-

venska knjiga, d.o.o., Litjiska c. 38, Ljub-

ljana. 1948

DEKLE za delo v střežbi in kuharica

dobijo delo. Delo je ob vikendih. ☎ 26-

356, Picerija Oaza. 1951

ODLIČEN ZASLUŽEK nudimo po-

tnikom z lastnim prevozom. Možna redna

zaposlitev. ☎ 65-711. 1958

MLAJŠE UREJENO DEKLE za ra-

čunovodska in tajniška dela iščemo. Ob-

vezna poskusna doba, kasneje samostojno

delo. Žaželjen vozniški izpit B kategorije,

lokacija v občini Trebnje. Pričetek dela je

takoj. Možna je priučetev, če se izpolni

osnovni pogoji. Kratke pisne ponudbe poš-

ljite pod šifro: »TAKOJ« 1973

YURENA, šola tujih jezikov

Novo mesto

tel./fax. 23-434

Poletna šola angleškega jezika za

učence osmih razredov osnovne

šole!

MLADO, prikupno dekle za delo v

střežbi honorarno zaposlim. ☎ 323-606,

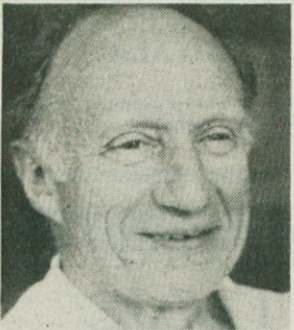
dopoldne. 1983

Električne omarice, zunanje

ter notranje, kompletno opre-

mljene ali prazne, ugodno pro-

Željko Ostojić

angleščine in francoščine, prišla zaradi stanovanja. "Oba sva imela v Sarajevu dobri službi, jaz celo na kliniki. Za prof. Bajca sem slišal od svojega profesorja, ljubljanskega študenta. Ta izvrstni, vsestranski kirurg in veliki človek me je sprejel in mi čez nekaj mesecev sam izročil ključke stanovanja, kar je bil takrat za mlad zakonski par, kar sva z ženo bila, čudovit dogodek. Žena se je celo že odpovedala svoji poklicni poti, a je knalno dobila delo kot prevajalka v IMV, kjer je potem ostala do upokojitve in kjer občasno dela še danes."

Kirurgija, tudi žilna, ki je specializacija primarija Ostojića, je v tem času naredila ogromen korak naprej. "Diagnostika, aparati, tehnika, vse je napredovalo v teh letih, kar sem jaz v Novem mestu. Tudi to moje lepo mesto se je v tem času razvilo, povečalo in zraslo, žal ne vedno posrečeno in v pravi smeri. A nekaj še vedno ostaja enako, nespremenjeno - človek. Tega sem se tudi naučil od prof. Bajca: če se mu znaš približati, če ti zaupa in se ti odpre, boš dobil od njega toliko stvari, ki zaležejo za pol diagnoze. In še nekaj - zdravnikova lepa beseda včasih zaleže toliko kot kirurgija. Tako smo in tako še delamo v novomeški bolnišnici. In to je razlika med tistimi velikimi bolnišnicami, kjer je zdravljenje industrija, in našo, kjer gledamo na pacienta kot na človeka, na trpeče bitje, ki mu je treba pomagati."

Prim. dr. Ostojić je podpredsednik angiološke sekcije pri Slovenskem zdravniškem društvu, ki je bila ustanovljena tudi na njegovo pobudo in ki ima "domicil" v Krkinem zdravilišču Šmarješke Toplice. Kaj ta blagi človek vidi, ko se ozre nazaj v svoje 60-letno življenje? Da je kot otrok rasel in kot mladenič zorel v kozmopolitskem Sarajevu. Da sploh ni vedel, da je Hrvat, ker to ni bilo pomembno, in šele danes ve, da so bili njegovi najboljši otroški in mladostni prijatelji Srb, Musliman in Žid. Da je zlo v njegovo nesrečno domovino prišlo od zunaj, ne pa zraslo od znotraj. Da sta mu Novo mesto in z njim Slovenija velika dala. In on njima. Da pozna svoje zmoglosti in sposobnosti in da lahko še krepko dela.

Lepih naslednjih 30 let, primarij Ostojić!
ANDREJ BARTELJ

Clio že na trgu

V Revozu letos 24.000 teh avtov - Najvišja kakovost in nižja cena

NOVO MESTO - V sredo, 5. maja, so začeli prodajati Renaultov avto clio, ki prihajajo s tekočih trakov novomeškega Revoza. Za zdaj sta na prodaj dveh različnih tega avta: 1,2 RN in 1,4 RT, obe s peterimi vrati. Šibkejša različica clia ima 1.171-kubični motor, ki zmore 43 kw (60 KM), kar zadošča za največjo hitrost 155 km/h; močnejši clio 1,4 RT pa ima 1.390-kubični motor in zmore 57 kw (80 KM), z mesta pospeši do 100 km/h v 11,2 s in doseže hitrost 175 km/h. Obe različici sta varčni pri porabi goriva, saj pri normalni vožnji porabi avto 6 do 7 l bencina na 100 km.

Od septembra bo na voljo tudi clio s trojnimi vrati, prihodnje leto pa se z dieselskim motorjem. Clio bo moč izbirati v 12 barvnih odtenkih. Večji del proizvodnje cliov - letos naj bi jih naredili 24.000 - bo šel v izvoz, saj je glavni Revozov kupec Renaultova trgovska mreža. Na domačem trgu naj bi prodali okoli petino v Novem mestu narejenih avtov clio. Po kakovosti izdelave so novomeški clii najboljše od vseh, ki prihajajo s trakov petih Renaultovih tovarn, v katerih izdelujejo ta avto.

Clio je že več kot leto dni najbolje prodajani Renaultov model v Evropi. S pričetkom proizvodnje v Novem mestu se je clio na domačem trgu pocenil. Nova maloprodajna cena clia 1,2 RN s peterimi vrati je 1.192.200 tolarjev, clia 1,4 RT s katalizatorjem in peterimi vrati pa 1.454.524 tolarjev.

V projekt Clio so vložili 630 milijonov francoskih frankov in po besedah direktorja Revoza Bernarda Coursata sta ta velika naložba in izguba jugoslovanskega trga glavna razloga za slabše poslovne rezultate Revoza v lanskem letu.

A. B.

VZPOSTAVILI 1600 ZVEZ

MIKLAVŽ NA GORJANCIH - CB - radio klub Krka iz Novega mesta je v soboto ponoči s 30 člani dežural na Gorjancih in prek radijskih postaj je 12 operaterjev sprejelo 1600 klicev. To je bil že tretji kontest dolenjskih "cebejcev", ki sedaj čakajo, da se klicatelji javijo tudi s karticami.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 19. in 21. uro pri telefonu 23-304 čakala socialna delavka Mojca Papič.

Prva vsaditev umetnega kolka

Prvo tako operacijo v novomeški bolnišnici je opravil dr. Marko Špiler

NOVO MESTO - Na kirurškem oddelku novomeške bolnice so 22. aprila uspešno izvedli prvo vsaditev umetnega kolka. Operacijo je opravil dr. Marko Špiler, specialist kirurg in ortoped, asistiral mu je dr. Igor Kotar, instrumentarka pa je bila sestra Zdenka Dolšek. "V Sloveniji take operacije opravljajo že dalj časa in gre za rutinsko operacijo, naša bolnišnica pa je žal med zadnjimi dobila potreben instrumentarij," je povedal dr. Jože Steklasa, namestnik predstojnika kirurškega oddelka.

PRVA PACIENTKA - Zofija Lilek z belokranjskega Butoraja, ki so ji kot prvi v novomeški bolnišnici vsadili umetni kolček, pravi: "Zmeraj bom hvaležna dr. Špilerju, ki me je rešil neznošnih bolečin in mi vrnil pokretnost." (Foto: A. B.)

KUD IDIOTI V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V soboto, 15. maja, bo v Mladinskem kulturnem klubu Bela Krajina koncert skupine Kud idioti iz Pulja. Vabljeni!

HRVAŠKI POPEVKARJI ZA SIROTE

NOVO MESTO - Hrvatsko kulturno društvo v sodelovanju s slovensko Karitas prireja že drugi dobrodelni koncert, tokrat v petek, 14. maja, ko bodo ob 20. uri v športni dvorani Marof nastopili znani hrvaški popevkarji: Zdravko Škender, Vlado Kalember, Ivica Šerfezi in Ljubka Dimitrovska. Dobiček od prireditve bo šel v Sklad Ivane Brlic-Mazuranić, ki je namenjen otrokom, ki so ostali brez staršev v domovinski vojni. Vstopnina je 350 SIT, vstopnice pa lahko kupite pri Kompasu na avtobusni postaji.

HALO - ALO PIZZA!

(068) 24-415 ZARADI VAS

ko slabo na Dolenjskem skrbijo za to društvo. Pogosto se mora seliti, pred kratkim se je v nekaj zadnjih letih že četrtič, in sicer iz lepih in dostopnih prostorov v središču mesta v odmaknjeno "politično" vilo v Kettejevem drevoredu. "Za starejše ljudi nova lokacija društva še zdaleč ni primerna, povrh vsega pa se že govori, da gre le začasne prostore. Torej spet selitev?! Iz republiškega glasila za slušno prizadete lahko razberem, da je drugod odnos do enakega ali podobnih društev veliko boljši, v Novem mestu pa se oblast ne da: kjer bi z malo denarja lahko naredila kaj plemenitega, se dela gluho, po drugi strani pa denar davkoplačevalcev razmetuje za docela nepotrebne stvari."

D. R.

sljednji dan po operaciji postavi na noge, sprva zaradi ravnotežja in razbollosti še s pomočjo bergel, kar se proteze tiče, pa bi jo že lahko polno obremenil. Realno pa je pričakovati, da je pacient z vsaj enim umetnim kolkom po 6 tednih, ko pride iz toplic, usposobljen in pokreten," je še povedal dr. Špiler.

A. B.

KONCERT TECHNO SKUPIN

NOVO MESTO - V petek, 14. maja, bo v novomeški pizzeriji Mladinski kulturni center priredil zanimiv glasbeni dogodek. Nastopila bosta namreč ljubljanski techno skupini Beiron in Annalies, njun nastop pa bodo dopolnili še trije DJ-ji iz Ljubljane in Novega mesta. To bo prvi nastop kakšne techno skupine v Novem mestu in na Dolenjskem. SKUPINI sta nastali pred letom dni, v tem kratkem času pa sta se dobro uveljavili, imeli več koncertov v živo in tudi izdali kompilacijski CD.

J.G.

Kaj je na sliki?

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR - Spomenik, nad katerim so se znešli neznanzi in smo vam ga zastavili za nagrado vprašanje prejšnjega tedna, stoji na Glavnem trgu v Novem mestu. Večina odgovorov je bila pravilna, žreb pa je tokrat denarno nagrado poklonil Milanu Stipiču, Jerebova 3, p. Novo mesto, ki je na dopisnico še dopisal, da gre za spomenik pred Dolenjskino delikateso. Danes vas sprašujemo, pred katero stavbo v ozadju se je nastavila štirinožna lepota. Za žrebne uganke bodo prišli v poštev vsi, ki bodo izpolnjene kupone poslali na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto, do ponedeljka, 17. maja.

Katera stavba je na sliki?

Moj naslov:

Kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjsca!

Nihče ni brez imena - Kdaj pride osemenjevalec - Tečajna lista bo - Dolenjec v petek ni "tisto pravo" - "Ne za živeti ne za umreti" - Gneča je popolna - Ko se oblast dela gluho

Lahko bi se sklicevali na spremenjeno telefonsko številko, ako bi hoteli na vsak način opravičiti, zakaj tako malo klicev, kot jih je nazadnje sprejel dežurni novinar. Bodi kakor že, bralci naj pač sami presodijo, kdaj bodo zavrteli številko uredništva, in zadnji četrtek se jih je za to odločilo le sedem. Začimno izjemo ma z zadnjim klicem.

Ivan Godler iz Osredka pri Pod-sredi bi bil prepričan, da v pričujoči rubriki pogosto objavimo povzetek pogovora s povsem brezimnimi ljudmi; "bralce", "občanka", "vaščan", kratice in podobno po njegovem še zdaleč ni dovolj za javno nastopanje.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluh-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnul.

je. G. Godlerju smo pojasnili, da se v rubriki ne znajde nihče, za katera ne vemo polnega imena in naslova, pri objavi pa upoštevamo željo po brezimnosti. Morebiti se kdo tuudi lažno predstavi, a to je že stvar poštenosti. Najbrž zadovoljen s pojasnilom, nam je G. Godler zaželel veliko uspeha pri delu, še prej pa je izrekel pohvalo Janezu Isteniču, lastniku šampanjske kleti z Bizeljskega.

Drugačno "pohvalo" je bralka iz okolice Šentjerneja namenila novomeški osemenjevalni postaji. Gospa je pred kratkim hotela, da bi njeno kravo osemenili na povsem določen dan. Telefonirala je zaman, osemenje-jevalca ni bilo ne tistega ne naslednjega dne. "Običajno pa pride okoli tedaj, ko ga ne potrebujemo," se je hudovala.

Da Franc Kodrič iz Nürnberga ne prejema Dolenjsca redno, je najbrž kriva pošta. Slovenska ali nemška? Da pa v Dolenjskem listu ni mogoče spremljati gibanja deviznih tečajev, je naša "zasluga". Vrednost tolarja k sreči ne pada tako naglo, kot je nekdanj dinarjeva, zato večje potrebe po tečajni listi ni, vsceno pa bomo na željo G. Kodriča in še nekaterih zdomecev vsaj enkrat na mesec objavili tečajno listo Banke Slovenije.

Ne nemška ali nasploh slovenska, škocjanska pošta je desetletja skrbel, da so na Bučki brali Dolenjski list že ob četrtkih, kar je bilo edino prav. Bilo, smo zapisali, kajti zdaj

je že nekaj časa "vse narobe", kakor se je izrazila gospa z Bučke. "Poštar, s katerim smo sicer zelo zadovoljni, je menda dobil dodatne obveznosti, in tako Dolenjsca prejemamo šele ob petkih. Ni mogoče povedati, kako nas je to prizadelo. Za nekatere časopis zdaj ko da ni več tisto, kar je bil, celo o odpovedi razmišljajo." Verjemite, ni nam vseeno ob takemle sporočilu!

Čedalje več slovenskega življa se žal znajdeva v razmerah, ko ni ne "za živeti ne za umreti". To je doletelo tudi družino bralke iz Krškega. Njen mož in še veliko drugih je že več mesecev na t.i. čakanju, denarja iz podjetja, ki je prišlo v Koržetov sklad, ni od nikoder. Kako sploh lahko živijo, to ne briga nikogar, še najmanj tiste, ki jih sklad plačuje, da bodo podjetje (gre za eno od nekdanjih Sopovih firm) povsem ukinitili.

V imenu semiških mater je klicala M. M. in povedala, da tamkajšnji zdravstveni dom ni povsem izkoriščen, otroška posvetovalnica pa je materam na voljo le po tri ure na teden. Ker je stalna zdravnica na izpopolnjevanju, jo zamenjuje kolegica iz Črnomlja. "Ne pride vselej, ko bi morala, zato je gneča popolna. V Črnomlju Semičanke ne opravimo nič, odpravijo nas z izgovorom, češ da imamo svojo posvetovalnico. Nič bolje ni pri nas z zobozdravnikom, saj dela le dopoldne."

Novomešan, član medobčinskega društva slušno prizadetih, opaža, ka-

KAJ VSE JE LAHKO ZIDANICA

Repičani so tako pametni, da se jim, ko razmišljajo, bliska okrog ušes. Na seji repiškega izvršnega sveta so razpravljali o izvajanju zakona o spremembah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, ko je gospod Komolčić vprašal: - Zanima me, če je zidanica gospodarski objekt. - Kakopak, je domala zatulil gospod Izvršnik. Mar niste še nikoli slišali za poslovne sestanke. Posli se sklepajo ob vinu, ne pa morda ob pisalnih mizah. Le kje živite? - Moram dodati, da so zidanice tudi kulturni prostor, se je oglasil gospod Predalnik. - Malce pretiravate, je hotel biti pameten gospod Zračnik. - Ni ti ne. Le kje se toliko poje

kot po zidanicah? Pa recitira. Ste bili zadnja tri leta kdaj v kulturnem domu? Niste. No, vidite. V zidnici pa ste bili najmanj tridesetkrat. - To pa še ni vse, se je vmešal gospod Bučman. - Se vi zapojte hvalo zidanicam, da bo užitek popoln! se je pričel posmehovati gospod Tajnič. - Saj tudi bom. Zidanice so tudi turistični objekti. - Ne razumem. - Ljudje so siti ogledov muzejev, galerij, spomenikov, kipov, spominskih plošč in pokopalšč. Avtobus izletnikov zapelje v zidanico in domov se vračajo zadovoljni. Repičani imajo veliko rajši kozarec dobrega vina kot triumi obisk v hiši pisatelja

Peresnika. - Sprejeti moramo tudi dejstvo, da je zidanica politični objekt, je pristavil lonček gospod Župan. - Ta je dobral! se je zarezal gospod Mobitelčič. - Dobra ali slaba. Skregane veljake političnih strank pa smo le pomirli v Glaževi zidnici. Domov grede so prepevali Mi se imamo radi... V 345. sklepu seje repiškega izvršnega sveta je pisalo, da je zidanica gospodarsko-kulturno-turistično-politični objekt, od katera ni treba plačevati nikakršnih prispevkov in za katerega izgradnjo ni treba imeti niti najmanjšega dokumenta, saj gre za zgradbo širšega družbenega pomena.

TONI GAŠPERIČ